RVDIMENTA
GRAMMATICÆ HEBRÆÆ
Ad vſum Seminarij
PATAVINI.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

VENETIIS, M. DC.LXXXI

Typis Vendraminis.
Apud Stephanum Mariam Magno.
Superiorum Permiſſu.

463810

RVDIMENTA
GRAMMATICÆ HEBRÆÆ.

CAPVT. I.

De literis.

§. 1.

GRAMMATICA eſt ars benè loquendi, Hebræis Hebraicè.

2. Partes ejus duæ ſunt, *Etymologia* & *Syntaxis.*

3. Etymologia eſt prima pars Grammaticæ, quæ *vocum ſingularum* proprietates explicat.

4 Vox eſt nota, quà vnumquodque diſtinctè notatur: fitque ex *Syllaba*, vna vel pluribus.

5. Syllaba eſt ſonus vocis integer, cujus partes ſunt *Litera*, & *Vocalis.*

6 Litera eſt, quæ cum vocali ſonum integrum edit, vnde & *Conſona* dicitur.

7. Literæ ſunt viginti duæ, omnes Conſonæ:

Nomen.	*Figura.*		*Poteſtas.*	
Aleph	א	1	(᾿)	*Spiritus tenuis.*
Bet	ב	2	b.u.	
Gimel	ג	3	g gh	
Dalet	ד	4	d dh	
He	ה	5	h (῾)	*Spiritus aſper primus.*
Vau	ו	6	v	*Conſona fortior quam* ב.
Zajin	ז	7	z	*leniſſimum.*
Cheth	ח	8	h	*Spiritus aſperior.*
Theth	ט	9	t	
Iod	י	10	j	*conſona.*
Chaph	כ	20	ch	
Lamed	ל	30	l	
Mem	מ	40	m	
Nun	נ	50	n	
Samech	ס	60	ſ	*acutum.*
Hajin	ע	70	h	*Spiritus aſperrimus.*
Pe	פ	80	p. ph	
Tzade	צ	90	tz	
Koph	ק	100	K	
Res	ר	200	r	
Schin	שׁ	300	ſch	
Sin	שׂ		ſ	
Tau	ת	400	th	

8. Litera

8. Litera שׂ irreptitia eſt, non originalis, partim ex prava prolatione שׁ nata, partim pro ס poſita.

(9. Hæ literæ diuiduntur in vndecim *Radicales* ſcil. ג ד ז ח ט ס ע פ צ ק ר; & in totidem *Serviles*. à ſeruiendo ſic dictas, quæ tribus nominibus propriis מֹשֶׁה וְכָלֵב אֵיתָן *Moſche Vecaleb Ethan*, memoriæ cauſà, includuntur.)

10. Quinque in fine vocum aliter ſcribuntur, vnde literæ *Finales* (ſiue *biformes*) vocantur: nempe כ מ נ פ צ

Finales ך ם ן ף ץ

(Hæ vulgò vocantur literæ *Camnephaz*. Sed excipiunt tria loca, ſcil. *Ieſ*. 9.7. vbi eſt ם in medio; *Neh*. 2. 13. vbi eſt מ in fine; & *Iob*. 38. 1. vbi eſt נ in fine.)

11. Diſtribuuntur ab Hebræis in quinque ordines, juxta quinque organa, quæ diſtincta ſingularum prolatione occupantur.

אהחע (*Abachah*) Literæ gutturis ſiue Gutturales, quia ſpiritum valent, qui in gutture formatur.

דטלנת (*Datlanath*) Literæ linguæ ſiue linguales.

גיכק (*Gichak*) Literæ palati ſiue palatinæ.

זסצרש (*Zaſſcheratz*) Literæ dentium ſiue dentales,

בומף (*Bumaph*) Literæ labiorum ſiue labiales.

(Gutturales & Labiales præcipuè ſunt ſcitu neceſſarię.)

12 Hinc conſectarium, vſus in omnibus linguis celeberrimi: *Literæ vnius organi facilè inter ſe commutantur.*

12 Literæ אהוי ſæpè conſonarum Valorem amittunt, & otioſæ, quoad pronunciationem in voce exiſtũt, quod Hebręi dicunt *Quieſcere* & inde *Literæ Quieſcentes* tunc vocãtur. Vulgo אהוי *Ehevi*, ſiue יהוא *Iehu*, memoriæ cauſa appellantur. (Et in his ſequentibus quieſcunt:

Primò. Literæ א & ה non punctatæ quieſcunt; vt בָּרָא *creauit*, & צְדָקָה *Iuſtitia*.

Secundò. Iod poſt Zere & Sægol quieſcit: דִּבְרֵי *verba*, & דְּבָרֶיךָ *verba tua*.

Tertiò. Vau cum Cholem ſine alia vocali ſubſcripta quieſcit: vt טוֹב *bonus*.

14. Quinque literæ אֵהֱוִין (*Eheuin*) ſunt paragogicæ, & fini vocum euphoniæ cauſa ſæpe adduntur.

15. Sex ſunt literæ תהלראם (*Tehilram*) dilatatæ, quæ nonnunquam vel elegantiæ cauſa, vel ad complementum lineæ (quæ voce diviſa nunquam finiri ſolet) dilatantur.

16 Literæ reſpectu numeri quadrupliciter diſtribuntur. 1. In Monadicum. 2. In Denarium. 3. In Centenarium, & 4. In Millenarium, tali modo.

1. *Monad.*		2. *Denar.*		3. *Cent.*		4. *Millen.*	
א	1	י	10	ק	100	א̇	1000
ב	2	כ	20	ר	200	ב̇	2000
ג	3	ל	30	ש	300	ג̇	3000
ד	4	מ	40	ת	400	ד̇	4000
ה	5	נ	50	ך	500	ה̇	5000
ו	6	ס	60	ם	600	ו̇	6000
ז	7	ע	70	ן	700	ז̇	7000
ח	8	פ	80	ף	800	ח̇	8000
ט	9	צ	90	ץ	900	ט̇	9000

17. Numerus monadicus componitur cum denariis & centenariis; vt יא 11, קא 101. & ſic porro: ſed pro יה 15. ponitur טו, ne nomen diviñu יָה *yah* (vtaiunt Hebręi) prophanetur.

18. Ordo literarum Hebraicarum nititur authoritate Diuina: nam in nonnullis Capitibus Veteris T. verſiculi à literis Alphabeti hoc ordine incipiunt: ex. gr. Caput primum Threnorum continet 22. verſus, quorum ſinguli à literis Alphabeti incipiunt. Vide etiam Cap. 2. 3. & 4. Sed in Pſalmo 119. ſemper octoni verſus eadem Alphabeti litera conſtant.

19. Si quis commodè & rectè Hebraicas lite-

ras velit pingere, is vtatur pennâ obtuſâ, (nam literæ Hebraicæ ſunt craſſæ) cujus cuſpis verſu pollicem eſt breuior.)

Cap. II.

De Vocalibus. §. 1.

VOcalis eſt, quæ per ſe ſonum edit: eſtque *Propria* vel *Impropria*.

2. Propria, quæ ſemper vocalis eſt: eſtque *Longa* vel *Breuis*.

3. Longa, quæ producto ſono effertur: eſtque *quintuplex*.

4. Breuis, quæ correpto, & eſt itidem *quintuplex*: vt

Longæ.	*Breues.*
Kametz אָ A obſcurum.	*Patach* אַ A clarum.
Tzere אֵ E purum & ſiccum.	*Sægol* אֶ E impurum & dilutum.
Chirek longum אִי I,	*Chirek breue* אִ I,

Longę.		*Breues.*	
Cholem אֹ וֹא	O,	*Kametz-chatuph* אָ אֳ	
Schurek וּ	V.	*Kibbutz* אֻ	V.

Quomodo figura Kametz-chatuph (ָ) à Kametz longo diſcernenda ſit cap. 4. & 5. patebit.

5. Cholem etiam ſæpiſſimè per puncta literę שׂ & שׁ deſignatur; ita vt punctum illud ſimul & literam notet, & pro vocali vſurpetur. Fit hoc in שׁ, quando pręcedens litera vocali caret; vt מֹשֶׁה *Moſche*, עֹשֶׁר *Oſcher*; in שׂ, quando ea ipſa nullum aliud punctum vocale adjunctum habet; vt, שֹׂנֵא *Sòne*, מְשַׂנְאַי *Miſſoneài*. Quandoque etiam eadem litera vtrinque punctum geſtat, ſic שׁׂ quorum alterutrum pro Cholem ſumendum, vt, שֹׁנֵא *Schòne*, עֹשֶׂה *Hoſeh*, Vide infrà cap. 4.

6. Impropria vocalis eſt, quę vel *non ſemper*, aut *non omnium literarum* vocalis eſt, eſtque *Simplex* vel *Compoſita*.

7. Simplex dicitur *Scheua*, & duobus pūctis perpen-

perpendicularibus literæ ſubjicitur, אְ valetque E breviſſimum, quod rapidè effertur, Vulgò vocatur *Schevà mobile*.

(8. Quatuor literæ Seruiles וכלב (*Vecaleb*) in principio regulariter habent tale Sceva: vt, בְּמָקוֹם *in loco*.)

9. At Scheva non legitur: 1. *poſt vocalem breuẽ:* vt פִּקְדוּ *Pikdu*.

2. *Poſt vocalem longam accentu tonico notatam:* vt תִּפְקֹודְנָה·

Et 3. *In fine dictionis geminum* etiam vocalis naturam deponit, docetque tantum, conſonam ſuam eſſe cum præcedenti in vnam ſyllabam conjungendam. Hinc appellatur *Scheva quieſcens* ſiue *mutum*.

(10. Ergo Scheva è contra legitur. 1. A principio dictionis: vt בְּרֵאשִׁית

2. Poſt vocalem longam: vt פּוֹקְדִים

3. Poſt alterum Scheva: vt יִפְקְדוּ

4. Sub litera Dageſſata: vt פִּקְּדָה *PiKeda.*

11. Compoſita vocalis eſt, quæ conſtat ex Scheva & vocali breui: eſtque *triplex*.

Chatef-patach	אֲ	A	*celerrime pronunciationis.*
Chatef-ſegol	אֱ	E	
Chatef-kametz	אֳ	O	

12. Hæ

Digitized by Google

12. Hæ propriæ literarum gutturalium ſunt, quibus adhibentur loco Scheva ſimplicis, commodioris pronunciationis cauſa. Impropriè & irregulariter quandoque aliæ literæ Alphabeti eas poſſident. Hæ quatuor in genere vocantur *vocales breuiſſimę*.

(13. Ergo vocalis longa quaſi tribus momentis, breuis quaſi duobus, & breuiſſima quaſi vnico momento pronunciatur.

14. Aliqui non ſine ratione aſſerũt Kametz-Chatuf vulgo vitiosè ſcribi cum duobus punctis, eodem nempe modo vti Chatef-Kametz; aiũtque illum morem eſſe excogitatum in gratiam tyronum, ne Kametz-chatuf cum Kametz confunderent: hinc in acuratiſſimis Bibliis Kametz-chatuf ſine duobus punctis more antiquo depingitur. Attamen quia Kametz-chatuf in vulgaribus libris, & in non nullis Bibliis atque Grammaticis vulgo cum duobus punctis exarari ſolet, ideo ea in enumeratine vocalium cum duobus punctis etiam depingi ſolet.)

Cap. III.

De Dageſch & MappiK 1.

VEntri literarũ inſcribitur punctum, pronunciationi ipſarũ inſeruiens, diciturque, vel *Dageſch* vel *Mappik*.

2. Da-

2. Dageſch duplex eſt: *Lene* vel *Forte*.

3. *Dageſch lene* eſt, quod ſex literas בגד כפת (quæ memorię cauſa *begad-Kephath* vocātur) per ſe aſpiratas, facit tenues, aſpirationem ab iis tollendo: ut, בּ ba, גּ ge, דִּי di פִּי pi, תּוּ tu.

Fit hoc 1. in principio verſuum: vt בְּרֵאשִׁית *Gen.* 1.1.

2. Ab initio dictionis quoties precedens dictio terminatur litera mobili: vt. בְּרֵאשִׁית בָּרָא.

3. In media dictione poſt Scheua quieſcēs: vt אֶצְבַּע Attamen hæ duæ poſteriores regulæ multas patiuntur exceptiones.

4. Olim autem, quando aſpiratæ eſſēt, notabatur ſuper illas virgula tranſuerſa, quam *Raphe* vocabant, vnde *Litera raphata*, id eſt, aſpirata. Exempla vide Exod. 20. verſ. 9, 13, 14, 15. in תִּגְנֹב & in תִּנְאָף, תִּרְצָח, כָּל־. Adhibitam adhuc cernere eſt in quibuſdam veteribus Bibliorum editionibus Conſtantinopoli impreſſis: in recentioribus autem libris planè exoleuit.

5. Veteres Grammatici literis aſpiratis accenſent quoque Reſch, & ſic ſeptem numerant בגד כפרת. Aſpirationem eam in ſe continere patet ex lingua Græca, in qua cum ſpiritu aſpero notari ſolet &c.

6. *Dageſch forte* eſt, quod literam pronunciatione

tione geminat. Habet locum in omnibus literis, exceptis gutturalibus & ר.

7. A ſex præcedentibus בגד כפת etiam aſpirationem tollit, vt ipſum dageſch lene. Eſt autem dageſch in illis forte, quandocunque non præcedit Scheua: vt נִגַּשׁ *Niggaſch*. Aliàs præcedente Scheua eſt Dageſch lene: vt פָּקַדְתְּ.

Hinc de literis gutturalibus cum dageſch forti analogicè notandis obſeruetur hæc

R E G V L A

Literæ gutturales אהחע *&* ר, *ad indicium & complementum excluſi Dageſch, præcedentem vocalem breuem plerunque in longam conuertunt, ei analogam; chirek in Tzere; Patach in Kametz; Kibbutz in SchureK vel Cholem*, vt cap. ſequenti videbitur: ex. gr. בֵּרֵךְ pro בִּרֵךְ; יְבָרֵךְ pro יְבַרֵךְ; יְבֹרַךְ pro יְבֻרַךְ &c.

(8. Dageſch forte eſt quadruplex. Primum eſt *Compenſativum*, quod compenſat literam aliquam abjectam: vt יִפּוֹל pro יִנְפּוֹל.

Secundum eſt *Characteriſticum*, indicans Conjugationes: vt פִּקֵּד, פָּקַד.

Tertium eſt *Demonſtrativum* poſt הַ: vt הַדָּבָר.

Quartum eſt *Euphonicum*, quod ſolius euphoniç cauſa literæ inſcribitur: vt מִקְּדָשׁ.

9. Vox penacuta in ךְ, תְ, הָ vel הֶ finita,

ſæpè

ſæpè imponit primæ literæ dictionis ſequentis Daghes Euphonicum: vt יְהַלְלוּךָ סֶּלָה *laudabunt te*, Pſal. 84. 5. מָשַׁחְתָּ שָּׁם *vnxiſti illic*, Gen. 31.13. יָמָּה סּוּף *Mare Suph*, Exod. 10. 19. עֹשֶׂה לָּךְ *facit tibi* Gen. 31. 12.

Idem etiam fit poſt כָּה & זֶה: vt מַה־טּוֹב: וְזֶה־לָּךְ

10. Daghes forte regulariter ſcribitur poſt vocales breues, irregularitèr & raro poſt longas, ſed nunquam poſt breuiſſimas, niſi in vnicâ voce שְׁתַּיִם *duæ*.)

11. *MappiK* eſt punctum, quod literæ י & ה inſcriptum, docet eas genuino ſuo ſono efferendas, quæ ſine eo quieſcerent. Literæ י inſcribitur in media dictione poſt ChireK, & literæ ה in fine vocis tantum, vt cap. ſequenti fuſius declarabitur.

(12. Nonnulli putant punctum literæ Iod inſcriptum, etiam poſt Chirek, eſſe ſemper Daghes forte.)

Cap. IV.

De Syllaba & legendi ratione.

§. 1.

SYllaba eſt conſonæ & vocalis, in vnum ſonum conjunctio. Conſona ſyllabam ſemper inchoat, à dextra verſus ſiniſtram.

.2 Syl·

Digitized by Google

2. Syllaba eſt *Simplex* vel *Compoſita.*

3. *Simplex*, quæ ex vna cõſona & vna vocali conſtat: vt אֵלִי *E-li,* הָיִיתִי *ha-ij-thi* שֹׂנֵא *ſo-ne,* vbi punctum literæ שׂ ſimul & literæ & vocalis nota eſt, quia ea litera aliud punctum vocale adjectum non habet: שֹׁנֶה *ſcho-ne*, vbi poſterius punctum ſupra literam שׁ neceſſariò per Cholem legendum: בָּרָאתִי *ba ra-thi*, vbi ב habet Daghes lene, ideoque valet nudum b, & א in medio quieſcit: קוֹיְךָ *Ko-ve-cha*, vbi ſuperius punctum ad ק pertinet, non autem ad ו, quia ea propriam vocalem Sægol ſubiectam habet, cum qua, vt conſona, effertur. Porrò de literis vocali deſtitutis obſeruetur hæc.

R E G V L A.

Literæ vocali deſtitutæ, quieſcunt, nec tamen propterea otioſæ aut ſuperfluæ ſunt, ſed pertinent ad ſubſtantiam & eſſentialem formam vocis, quæ ſine illis non eſſet integra.

4. *Compoſita* Syllaba eſt, quando plures conſonæ in vnam ſyllabam conjunguntur. Fit hoc in vniuerſum per Scheva ſimplex, & ſub gutturalibus per Scheva compoſitũ. Hæc enim puncta p ſe ſtatam & ſeparatam ſyllabam nunquã efficiunt, ſed ſuas conſonas aliis adjungunt: vt, פְּרִי *peri,* quaſi *pri* non diuiſim *pe-ri,* & ſic ſem-

per

per efferendum. Scheua quando vocale eſt: יְבָרְכוּ *Ieba-rechu*; ſed in הִפְקַדְתִּי *hiph-kad-ti*, Scheua poſt vocalem breuem quieſcit, ת poſt Scheua quieſcens cum dageſch leni notatũ, per nudum T efferendũ, vt antecedente capite dictum. In תַּחְתֶּיהָ *tach-ti-ja*, cum Mappik poſt Chirek notatum, per conſonam efferedũ eſt, cum abſque eo quieſceret, quippe vocalę̄ longam conſtituens, & ſic etiam vltima ſyllaba à vocali Kametz inciperet, quod contra regulam eſt principio capitis traditam. Sic Mappik in ה vocis אִשָּׁהּ *I-ſchah*: etſi Iudæi Mappik in hac forma, pręcedente Kametz, negligant, & ſimpliciter pronũcient *Iſcha*, ה quieſcēte, quod ſine dubio vitioſe fit.

5. Literæ vltimæ uocum mobiles rarò cũ Scheua notantur: ut in his בָּרַךְ *ba-rach*, שָׁאַלְתְּ *Scha-alte*. Cùm non habent Scheua, habere intelliguntur. Semper autem literæ ultimæ mobiles præcedenti adjunguntur: ut, שֻׁלְחָן Menſa: לֶחֶם Panis. In his ſub Nun & Mem ſubintelligitur Scheua.

6. ח & ע in fine uocis ſæpe ſub ſe aſſumunt Pathach, quod ante eas pronunciatur: vt, מָשִׁיחַ *Maſchiach*, יָדוּעַ *Iadhuah* Vulgò vocatur פַּתַּח גְּנוּבָה *Patach genuba*, id eſt, furtivum

7. ה cum

7. ה cum MappiK id aliquando imitatur: vt; אֱלוֹהַּ *eloah*, Deus: מַגְבִּיהַּ *maghbiah*, exaltans.

(*Excipe:* Si ſub præcedenti litera eſt Kametz, vel Patach, tum hæ החע literæ ſub ſe non recipiunt tale Patach: vt, יָדַע, מֹשֶׁה ,רָע גָּבֹהַּ)

8. Gutturales nunquam admittunt Scheua vocale, benè quidem Scheua mutum, ſeu quieſcens. Aliàs Scheua compoſitum ipſarum proprium eſt, vbi Scheua requiritur, vt dictum: vt, הֲבוּ *hauu*, אֱמוּנָה *emu-na*, חֳלִי *Choli*. Hinc præcedens litera communiter ſuſcipit eam vocalem breuem, quæ ſub gutturali eſt compoſita cum Scheua, quod vulgò efferunt hac

REGVLA:

Litera gutturalis punctat ſe & præcedentem: vt, אַהֲבָה *a-haua*, בֶּאֱמוּנָה *be-emu-na;* At Kametz-chatuph hic ſemper per nudum Kametz ſcribitur, quod ex præcedenti regula per O legendum: vt, אָהֳלוֹ *O-holo.*

(Hæc regula valet, quando ſub præcedenti litera requiritur Scheua mobile: vt, וַאֲנִי *& ego.*)

9. Craſis ſiue contractio duarum vocalium in vnam, fit in tribus vocalibus, ſcil. in בֵּאלֹהִים

pro בֵּאלֹהִים *in Deo*: in לֵאמֹור pro לֶאֱמֹור *Dicere*: & in לַאדֹנִי pro לַאֲדֹנִי *Domino meo*. (Craſis magis fit in his tribus quàm in aliis vocibus: quia crebrò in V. T. occurrunt.) Sic לַיהוָה quod legendum לַאדֹנָי. (Alii tamen judicant nomen לַיהוָה ita, prout ſcribitur, eſſe efferendum.) V. in fine Exerc. Pſ. 34.

10. Porrò duæ vocales breuiſſimæ continuò legi nunquam poſſunt, vnde nec duo Scheua ab initio vocis ponuntur, nec poſt Scheua compoſitum Scheua ſimplex in media voce vnquā ſequitur. Attamen analogia vocum vtrumque ſæpe poſtulat, & tunc obſeruanda eſt hæc.

R E G V L A.

Si duplex Scheua ab initio concurrit, prius mutatur in ChireK aut in Patach vel Segol ſub gutturali: vt לִשְׁכֹּעַ pro לְשְׁכֹּעַ; אַבְנוֹ pro אֲבְנוֹ, חֶלְקוֹ pro חֲלְקוֹ.

Sed & alterum Scheua, ſi ſub י fuerit, tollitur: vt בִּיהוּדָה *bi hu-da*, pro בְּיְהוּדָה.

11. Si in media dictione poſt Scheua compoſitum ſequatur Scheua ſimplex, tunc compoſitum neceſſariò reſoluitur, & quidem vel in ſuā breuem, vel in nudum Scheua: vt, תַּהַרְגוּ

ta-har-gu, יֶאְשְׁמוּ *je-ſchemu-*

12. Sæpè tamen etiam ſola euphoniæ cauſa Chateph-pathach & Chateph-ſægol mutantur in Scheva: vt, יֶהְגֶה pro יֶהֱגֶה.

13. Dageſch forte ſyllabæ compoſitæ facit quoddam compendium: vt, הִגַּשׁ *hug-gaſch*, pro הִנְגַּשׁ De *dageſch* forti notẽtur hę Regulę.

I.

Scheua poſt vocalem breuem, ſub litera dageſſata: vt, גִּלְּתָה *gil-leta*, pro גִּלְלְתָה.

Poſt vocales longas raró dageſch forte adhibetur, quia in longis vocalibus ſonus integer ſyllabæ abſoluitur; aliquando tamen etiam poſt eas reperitur.

II.

Dageſch forte ex gutturalibus. & ר *excidens, plerumque præcedentem vocalem breuem in longam conuertit:* vt בֵּאֵר pro בִּאֵּר.

III.

Dageſch forte etiam ex litera ſchevata, euphonię cauſa ſæpè excidit, ex.gr. יְבַקְשׁוּ *pro* יְבַקְּשׁוּ.

14. Denique *Diphthongorum* doctrina ſyllabæ compoſitæ affectio quædam eſt, Hinc nata eſt hæc

REGVLA.

Vau, & Iod poſt Kametz, Tzere, & Chirek in fine vocum, vocalis quodammodo naturam induunt,

cum, vocalis quodammodo naturam induunt, & cum vocalibus iſtis in diphthongum coaleſcunt:

(§. 15. *Vau* triplicem diphthongum facit: vt עֵשָׂו *Eſav*, שָׁלֵו *ſchalev*, פִּיו *piv*. Iudæi tamen in eis nullam diphthongum agoſcunt, ſed ו vt conſonam u proferunt, *Eſau, ſchaleu, piu.*

16. *Iod* itidem triplicem dipthongū facit: vt, פָּנַי *panai*, גּוֹי *goi*, גָּלוּי *galui*. Attamen & hìc à quibuſdam dubitatur. Irregulare eſt יְרוּשָׁלַ͏ִם quod ſcribendum, & legendum יְרוּשָׁלַיִם *Ieruſchalaijm*, ex Ierem. 26.18: item יְרוּשָׁלַמָה quod legendum, יְרוּשָׁלַיְמָה ex 2.Paralip.32.9.

Cap. V.
De Accentibus.

§. 1.

Vocis communes affectiones ſunt *Accentus*, & *Notatio.*

2. *Accentus* eſt nota, quę vocis ſonum convenienter moderatur: eſtque *Tonicus* uel *Euphonicus*.

3. *Tonicus:* qui ultimam, uel penultimam ſyllabam acuit. Hunc nos recta uirgula, ad ſyllabam acuendam, docendi causà in hoc libello exprimemus. Vox in vltima habens accentum, uocatur uulgò Chaldaicà uoce מִלְרַע *milraḥ*: in penultima, מִלְעֵיל *milhel.*

4 To-

4. Tonici accentus ſunt *vigintiquinque*, quorum *quatuordecim* ſupra vocem, *vndecim* infra vocem notantur, hoc modo:

Supra vocem.

1	א֙	Paſchta.	8	א֗	Reuiha.
2	א֨	Kadma.	9	א֕	ZaKeph gadol.
3	א֜	Gereſch: Teres: Aſſa.	10	א֔	ZaKeph Katon.
4	א֞	Geraſchaijm.	11	א֒	Sægolta.
5	א֩	*Teliſcha ketanna. Talſcha, Tarſa.*	12	א֡	Pazer Gadol.
6	א֠	*Tilſcha gedola.*	13	א֮	ZarKa.
7	א֟	Karne Phara.	14	א֓	Schalcelet h.

Infra vocem.

15	א֥	MerKa: Maarich.	21	א֛	Teuir.
16	א֦	Merka Kephula.	22	א֧	Darga.
17.	א֖	Tiphcah: Tarcha.	23	א֑	Athnach.
18	א֣	Munach.	24	א֪	Ierach.
19	א֤	Mahpach.	25	אֽ	SilluK.
20	א֚	Iethiu.			

5. Vſus horum triplex eſt: 1 deſignant *muſicam*, ſiue rationem cantus apud Iudæos: 2 *legitimam pronunciationem* cujuſque vocis, in ſyllabę alicujus eleuatione: vt פָּקַד *pakàd*: 3 *Diſtinctionem ſententiæ* in certa membra. Primus vſus Iudæis relinquitur. De ſecundò hìc obſeruentur hæ REGVLAE.

I.

Quæ ſyllaba accentu tonico notata eſt, ea acuitur.

Excipe *Teliſcha-gedola*, qui primam vocis literam ſemper occupat; *Tiphcha* quando in Iobo, Pſalmis, & Prouerbiis initio vocis ponitur: item *Paſta*, *Teliſcha Ketanna*, *Sægolta*, *ZarKa*, qui vltimæ vocis literæ ſemper adhęrēt, nec tamen eas ſyllabas ſemper afficiunt. Quæ autem ſyllaba cum illis acuenda ſit, id ex analogia flexionis,& proprietate vocis ſciendū eſt.

II.

Ejuſdem accentus in eadem voce geminati, prior ſyllabam acuit: vt, תֹּהוּ tòhu.

III.

Diverſorum in eadem voce accentuum poſterior acuit, prior euphoniæ inſeruit: vt וְהָעֵצִים vehaetzìm.

IV.

Accentus tonicus, vocali longæ additus Scheva ſequens conſtituit quieſcens: תָּגְלְנָה tagelna.

6. Tertius vſus ad Syntaxin pertinet, quæ docet orationem in ſua membra rectè diſtinguere. Sic autem diſtribuuntur in *Miniſtros* & *Reges*.

7. *Miniſtri* ſunt, qui orationem continuant & promouẽt ad commodũ membrum: ſuntque octo *Munach*, *Mahpach*, *Merca ſimplex*, *Merca duplex*, *Darga*, *Ierach*, *Kadma*, *Teliſcha-Ketanna*,

8. *Reges* ſunt, qui ſpiritum vel leuiculè ſuſpẽdunt, aut plenius ſiſtunt, deponuntque, & ſermonẽ aliquo membro incidunt: ſuntque ſeptendecim reliqui; *SilluK*, *Athnach*, *Reuia*, *ZaKeph-katon*, *ZaKeph-gadol*, *Sægolta*, *ZarKa*, *Geraſchaijm*, *Paſta*, *Pazer*. *Schalſcheleth*, *Teliſcha-gedola*, *Karne-phara*, *Tipcha*, *Teuir*, *Iethiu*.

9. Ex his communiter ad comma ſiue Inciſũ adhibentur, *Reuia*, & *ZaKeph-Katon* & in verſibus longioribus *Sęgolta*: ad Colon, *Athnach*; ad Periodum ſiue Verſum abſoluendũ, *SilluK*, quem & *Soph-paſuK* vocant.

10. Hi, ob pleniorẽ ſpiritus in pronunciando depoſitionem, dicuntur *Pauſæ*, quarum in immutandis vocalibus non exigua vis eſt, vt in fine hujus libri oſtenditur. Hic obſeruetur & iſta

REGVLA.

Literæ בגד כפת *Begad-Kephath poſt vocem vocali longa, aut litera quieſcente finitam, ac quolibet accentu rege notatam, Dageſch lene accipiunt*: vt, אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה Et quicquid erat cum ipſo in arca, *Gen. 7. 23.* Alias ſic aſperatæ manent, vt dictum cap. 3.

(§. 11. Hæ voces accentũ in vltima ſyllaba obtinent:

1. Quæ vtrãque ſyllabam habent longam:

vt דָּבָר *verbum*, חָפֵץ *voluit*.

2. Quando prior ſyllaba habet Scheua, vel Scheua compoſitum loco ſimplicis: vt דְּבַשׁ *mel*, אֲגַם *ſtagnum*.

3. Quando media radicalis eſt notata puncto Dageſch: vt גִּבּוֹר *fortis*.

4. Quæ in ה fœmininũ deſinunt præcedente Kametz: vt בְּרָכָה *benedictio*.

5. Tertia perſona fœminini Gen. in Verbis, in ה deſinens; vt פָּקְדָה *illa viſitauit*.

6. Secundę perſonę pluralis numeri, vtriuſque Generis Pręteriorũ: vt שְׁמַרְתֶּם *Vos cuſtodiuiſtis*.

7. Tertiæ perſonæ Præteriti pluralis numeri, in Vau Schurek deſinentes: vt פָּקְדוּ: excepto tamen Hiphil: vt הִפְקִידוּ

8. Omnia verba per omnia Tempora & Modos, quando non accedit augumentũ: vt פָּקוֹד, פּוֹקֵד פָּקַד.

9. Omnia Nomina, & Participia pluralia maſculina, & fœminina: vt דְּבָרִים *verba* צְדָקוֹת *juſtitiæ*: פּוֹקְדוֹת, פּוֹקְדִים *viſitantes*.

§ 12. Hæ voces ſequentes accentum in ſyllaba penultima poſſident.

1. Nomina quæ conſtant duplici Sægol: vt דֶּרֶךְ *via*.

2 Quæ

2. Quæ conſtant vocali Sægol, & Patach loco Sægol; vt סֶלַע *Saxum.*

3. Quæ conſtant duplici Patach pro duplici Sægol: vt נַעַר *puer.*

4. Nomina quæ primam efferunt per Tzere ſequente Sægol: vt חֵלֶק *pars.*

5. Quæ ה paragogicum fini adjiciunt: vt לַיְלָה *nox*, pro לַיִל.

6. Quãdo ה locale additur: vt אַרְצָה *terrã verſus*,

7. Quando additur duplex terminatio fœminina: vt יְשׁוּעָתָה *Omnimoda ſalus.*

8. Voces polyſyllabæ, gemino Sægol finitæ; vt עוֹמֶרֶת.

9. Secundę & primæ perſonæ Præteritorũ Sing. num. maſc. & com gen. & prima perſona pl. numeri; vt עָמַדְתָּ *ſtetiſti*, עָמַדְתִּי *ſteti*, עָמַדְנוּ *ſtetimus*.

10. Nomina dualia: יָדַיִם *duæ manus.*

11. Quando prima ſyllaba habet vocalẽ longam ſequente vocali breui, vt אֹהֶל *tentorium*.

12. Sex affixa נִי נוּ הוּ הָ נוּ נָה Sed cætera habent accentum in vltima.)

13. *Euphonicus* eſt, qui tonico pręmiſſus ſuauiorẽ pronũciationẽ efficit. Is vnicus eſt & *Metheg* di-

dicitur, vel *Gàjah*, rectaque virgula ſub litera notatur. Ejus vſus eſt, vt vocalem, cui adjunctus eſt, decorè ſuſpendat: vt, הָיְתָה hàietha.

Vocalibus longis ante Scheua addi ſolet: vnde hæc

REGVLA

Kametz ante Scheva abſque Metheg, breve eſt, id eſt, Kametz-chatuph: vt, חָכְמָה *Chochmà*; at cum Metheg חָֽכְמָה *Chàchema*.

Incuria tamen typographica non rarò id omiſit: ſic in Hagiographis rariſſimè vſurpatur, vnde ad analogiam vocis, & ſenſū attendendū, quando A, vel O eſſe debeat.

Metheg etiam ſemper additur vocalibus ante Scheua compoſitum: vt, יַֽעֲשֶׂה *Iahasè*: יֶֽאֱסוֹף *Iebeſoph*.

Metheg ſæpè mutatur in accentū tonicum, vnde ſuperior regula tertia nata eſt.

(14. Metheg à SilluK diſtinguitur ſitu: nam SilluK tantū vltimæ, vel penultimæ ſyllabę verſuū ſubſcribitur, ſed Metheg vbique in verſibus pingitur, exceptis illis duabus vltimis ſyllabis.

15. Datur præterea accentus euphonicus: פָּסֵק *paſek, vel* פְּסִיק *peſiK* (inhibens celeritatem pronunciationis, qui inter duas voces pingitur tali modo וְאֵיבָה׀ אָשִׁית *Gen. 3.15.*)

16. Du-

16. Duplex porrò hic euphoniæ ſpecies: *Prima*, Accentus tonici ablatio. Tunc duæ pluresſve voces virgula tranſuerſa conjunguntur, vt cum poſtremæ vocis accentu venuſta pronunciatione coaleſcant. Virgula iſta vocatur *MaKKaph*: vt, וְאַף־גַּם־זֹאת *veaph-gam-zoth*, Leui. 26.44. De MaKaph ſunt duæ

REGVLÆ.

I.

Cholem, et Tzere, ſequente conſona mobili, in fine vocis, ante MaKaph corripiuntur; illud in Kametz-chatuph, hoc in Sægol: vt כָּל־ *col* pro כֹּל, אֶת־ pro אֵת.

II.

Kametz ante MaKaph breue eſt id eſt, Kametz-chatuph: vt כָּל־ *col*, יָקָם־ *Iakom*, quæ accentu proprio notatæ, ſcribuntur, כֹּל, יָקוֹם. Sic etiã אֵת.

17. *Secunda*, accentus trajectio. Nam vox monoſyllaba aut biſyllaba penacuta, ſępiſſimè reijcit accentũ præcedentis dictionis ex vltima in penultimã: vnde Cholẽ, & Tzere rurſus corripiuntur, vt antè. Hinc iſta regula: *Kametz vltimæ ſyllabæ, ante conſonam mobilem accentu deſtitutum, breue eſt*, i.e. Kametz-chatuph, ut, וַיָּקָם לָךְ *vejakom-lach*, Iob. 22. 28.

§. 18. Accentus ex vltima ad penultimã ſyllabam

bam retrahitur, accuratè loquendo, propter quatuor rationes:

1. Quando ſequitur dictio monoſyllabica: vt וַיָּקָם לָךְ, pro וַיָּקוֹם.

2. Quando ſequitur dictio accentum habens in penultima: vt פָּקַד דֶּרֶךְ pro פָּקַד.

3. Propter Vau conuerſiuum futuro præfixum: vt וַיֹּאמֶר pro וַיֹּאמַר.

4. Propter accentum pauſantem; videlicet quotieſcunque in penultima ſyllaba fuerit Scheua mobile, tum accentus pauſantes præoccupant ſibi illud commutando in magnam vocalem: נָפָלוּ pro נָפְלוּ.)

19. Ceterum in Iobo, Pſalmis, & Prouerbiis, alia quàm in aliis libris Biblicis accentuũ ratio eſt: cuius modus hactenus ab Hebræis nondum ſatis explicatus.

Differentiæ inter kametz longum & Kametz-chatuph ſiue breue & Chateph-Kametz ſiue breuiſſimum.

20 Kametz-chatuph nunc per nudam figuram Kametz longi (ָ) deſcribitur, nunc per præpoſita duo puncta (ֳ) qua figura etiam Chateph Kametz notatur.

Quando Kametz chatuph habet figura nudi

Ka-

Kametz, tunc quadrupliciter ab eo diſtnguitur juxta has

REGVLAS.

I.

kametz abſque Metheg ante Scheva, eſt Kametz chatuph, i. e. O breue: vt, חָכְמָה *Chochma.*

Excipe Iobum, Pſalmos & Prouerbia. ſcil. in antiquis editionibus.

II.

kametz abſque accentu ante Dages forte, breue eſt: vt רָנּוּ *ronnu.*

III.

kametz vltimę ſyllabę accentu tonico carens, ante conſonam mobilem, breue eſt: vt, וַיָּקָם *Vaja-Kom. Sic ante MaKaph,* כָּל־ *Chol.*

IV.

Kametz ante gutturalem cum Chateph-Kametz notatam, breue eſt; vt, אָהֳלוֹ *Oholo.*

21. Quando Kametz-chatuph cum duobus punctis ſcribitur, tunc tribus modis à Chateph Kametz diſcernitur: juxta has tres

REGVLAS.

I.

Kametz-chatuph poſt ſe ſemper habet vel Scheua

Scheua quieſcens, aut dageſch forte: vt רָנּוּ *Ronnu* קָדְשׁוֹ *Kodſcho*: Poſt Chateph Kametz nunquam ſic.

II.

Kametz-chatuph omnibus alphabeti literis per ſe ſubjicitur: Chateph-Kametz propiè gutturalibus tantùm, idque loco ſcheua, rariſſimè, & irregulariter aliis literis additur.

III.

Kametz-chatuph ſæpè abſque duobus punctis ſcribitur, & ſyllabam conſtituit: Chateph-Kametz ſine iſtis nunquam venit, neque vnquam ſyllabam efficit. (Vide ſuprà quomodo Kametz-chatuph debeat ſcribi cap. 2. §. 14.

CAP. VI.

De Notatione.

§. I.

NOtatio eſt, qua vocis cujuslibet origo inquiritur: idque *Specie* aut *Figura*.

2. *Species* eſt origo vocis *prima*, vel aliunde *deriuata*.

3. *Prima* vel *Primitiua* vox eſt, quæ primę eſt originis. ab Hebręis שֹׁרֶשׁ *Radix* dicitur, & tribus communiter literis conſtat, quæ dicuntur *Radicales*: vt פָּקַד *viſitauit*, אָרָה *carpſit*. Raró paucioribus: vt שֵׁם *nomen*, שָׁם *ibi*. Vel pluribus

bus: vt: עֲרָפֶל *Caligo,* צְפַרְדֵּעַ *rana.*

(4. Radices, in Lexicis deſtitutæ vocalibus, non ſunt in Bibliis in tali ſimplici forma vſitatę: ſed illi ſimplici formæ ſolet addi vox punctuata & vſitata: vt ברש, בְּרוֹשׁ *abies.)*

§ 5. Reliquæ literæ, quæ ad Radicem accedũt, appellantur *Seruiles*, quòd accidentibus Radicis formandis inſeruiant.

Eæ ſunt vndecim, tribus nominibus מֹשֶׁה וְכָלֵב אֵיתָן incluſæ; quæ tamen ſæpe fiunt Radicales: Exempli gratia.

1. Quatuor literæ ſeruiles שָׁאבַל *(Schaubal)* in medio, et fine vocum ſemper fiunt Radicales: ſed ab initio ſunt indifferentes; hoc eſt, poſſunt eſſe Radicales vel Seruiles.

2. Quatuor literę מְנֹכָה *(Menochah)* in medio fiunt Radicales: ſed ab initio & fine ſunt indifferentes.

3. Tres cęteræ literæ תָוִי *(Tavi)* vbique fere poſſunt eſſe Radicales vel Seruiles.

(§ 4. Voces *deriuatiuæ*, quæ alterius ſunt originis, quęque literis minuſculis in Lexicis deſcribuntur, fiunt à Radicibus quatuor modis.

1. Per additionem literæ vnius vel plurium ex voce וְהָאֱמַנְתִּי ſic à Radice צָבַע *pinxit*, fit אֶצְבַּע digitus. à שָׁמַע *audiuit fit* שְׁמוּעָה *fama*.

2. Per

2. Per detractionem literæ Radicalis: vt à בָּנָה *ædificauit* fit, בֵּן *filius.*

3. Per additionem ſimul & detractionem: ſic à נָטַע *plantauit*, fit מַטָּע *planta*, per abjectionem Nun, & per additionem Mem.

4. Sine detractione, vel additione alicujus literæ; ſed vel per nudam punctorum mutationem: ſic à דִּבֵּר *loquutus eſt*, fit דָּבָר *verbum*; vel abſque vlla mutatione punctorũ: ſic à טוֹב *bonum eſſe*, fit טוֹב *bonitas.*

§7. Inueſtigationi Radicum plurimùm inſeruiunt hi ſequentes verſiculi:

ABjice Seruiles, & tres ſi forte ſuperſunt,
Radicem thematis noueris eſſe tui.
(vt אֶפְקוֹד à פָּקַד.)

2. Sin tantum remanere duas conſpexeris, adde
Nun vel *Iod* capiti, vel dato *Vau* medio
(vt אֱנַשׁ à נָגַשׁ, הִצִּיב à יָצַב, קָמְתָּ à קוּם)
Aut *He* poſtponas, aut conduplicato ſecundã,
Vera ſtatim Radix pullulat inde tibi.
(vt גָּלוּ à גָּלָה, מְסִבָּה à סָבַב.)

3. Vnica ſed remanet mihi litera, quando remoui.
Seruiles: Radix dic agè qualis erit?
Nun da principio, vel *Iod* ſuperadde quieſcens,
He fini: Radix inde petita venit.

(*vt*

(vt יָד à נכה , בְּתוֹרָתוֹ à יָרָה)

4. Quicquid analogicæ normæ diſſentit ab vſu; Hoc exercitium, lector amice, dabit.

§ 8. In genere circa inueſtigationem Radicis eſt obſeruandum: quando aliquid abjicitur ab initio, vel è medio, vel à fine, tum ſæpè in eodem loco eſt aliquid addendum: vt יִתֵּן à נָתַן · שִׂים à שׂוּם עֲשִׂית à עָשָׂה.

§ 9. Quando, abjectis Seruilibus, ſuperſunt duæ literæ, tum ſequentes regulæ inueſtigationi Radicum plurimum etiam poſſunt inſeruire:

1. Si abjectis Seruilibus maneant duæ literæ, quarum prior eſt dageſſata, tum ab initio vt plurimum Nun, rarius Iod, et in duobus verbis ל eſt addendum: vt יִגַּשׁ à נָגַשׁ *acceſſit*, הִצִּית *accendit* à יצת; ſed יִקַּח eſt à לָקַח *accepit*, & נִתַּע à להע *commoli*.

2. Si verò poſterior maneat dageſſata, tum illa eadem eſt geminanda: vt סַבּוֹ à סָבַב *circuiuit*. Excipe אַפּוֹ ab אנף, & הִטָּה à הנטה.

3. Si ante duas literas ſuperfluas ſit Vau, tum fere ab initio eſt addendum Iod: vt נוֹשַׁב, הוֹשִׁיב, תּוֹשַׁב à יָשַׁב *ſedit*.

4. Si poſt tales duas literas inueniatur Iod, tum fere in fine eſt adjiciendum He: vt גָּלִיתָ à גָּלָה *reuelauit*.

10. *Figura* eſt origo vocis *Simplex*, aut *Compoſita.*

Simplex, quæ eſt indiuidua in alias: vt אָב *Pater.*

Compoſita, quæ in alias voces diuidi poteſt; vt, אַבְרָם *Abram*, in אָב *Pater* & רָם *Excelſus*.

Compoſitæ voces Hebræis rariores ſunt.

CAP. VII.
De diviſione vocis in genera, & ſpecies.
§. I.

Vox eſt *Declinabilis*, vel *Indeclinabilis*.

2. *Declinabilis*, quæ in diuerſos fines flectitur: idque *Numero*, vel *Genere*.

3 *Numerus* eſt, cùm quid de vno, vel pluribus effertur: vnde eſt, vel *Singularis*, qui de vno; vel *Dualis*, qui de duobus, vel binis; vel *Pluralis*, qui de pluribus vſurpatur.

4. *Genus* eſt differentia vocis ſecundùm ſexũ: eſtque *Diſtinctum*, vel *Conjunctum*.

5. Diſtinctum, eſt vel *Maſculinum*, quod mari aut rebus maris ſpecie conceptis; aut *fæmininum*, quod fœminæ, conuenit. (Genus *Neutrum* non agnoſcunt Hebræi, ſed illud frequentius exprimunt per Fœmininum.)

6. Conjunctum, quod vtrique ſexui commune

mune eſt: vnde & *Commune genus* vulgò dicitur, & nunc in maſculino, nunc in fœminino vſurpatur.

§. 7. Genera apud Hebræos dignoſcuntur ex triplici fonte: 1. Ex ſignificatione. 2. Ex terminatione. 3. ex inflexione.

Primò ex ſignificatione dignoſcuntur eſſe Maſculina.

1. Nomina propria Virorum: vt דָּוִד *David.*

2. Officiorum virilium: vt מֶלֶךְ *Rex.*

3. Fluviorum: vt פִּישׁוֹן *Phiſchon.*

4. Montium: vt כַּרְמֶל *Carmel.*

5. Populorum: vt עִבְרִי *Hebræus.*

6. Menſium: vt נִיסָן *Niſan, Martius.*

§. 8. *Fœminina* ſunt.

1. Nomina propria Mulierum: vt רָחֵל *Rachel.*

2. Muliebrium Officiorum: vt, מְיַלֶּדֶת *obſtetrix.*

3. Regionum, & Prouinciarum: vt מִצְרַיִם *Ægyptus.*

4. Vrbium: vt יְרִיחוֹ *Iericho.*

§. 6. *Communia* ſunt:

1. Nomina animalium, ſub vna terminatio-

ne, vtrumque ſexum denotantia: vt חֲמוֹר *aſinus, aſina.*

2. Nomina numeralia à viginti vſque ad centum incluſiuè: vt שְׁלֹשִׁים *triginta.*

3. Membra corporis animalis gemina, quę tamen ſæpiùs in fœminino vſurpantur: vt יָד *manus*, רֶגֶל *pes.*

§. 10. *Secundo* ex terminatione genera dignoſcuntur. Quatuor terminationes ſunt fœminini generis.

1. ית *vt* רֵאשִׁית *principium.*

2. וּת *vt* מַלְכוּת *regnum.*

3. ת *vt* אֱמֶת *veritas.*

4. ה *vt* צְדָקָה *juſtitia,*

11. Tertio ex inflexione cognoſcitur genus; maſculinum in plurali eſt in ים vt דְּבָרִים *fœmininum* eſt in וֹת vt לֵילוֹת vt patebit cap. IX. & X.

12. Cæterę terminationes vt plurimùm ſunt maſculini generis: ſed quorum genus ex his regulis dignoſci non poteſt, illud in Contextu Biblico ex adjũcto Adjectiuo, vel ex Verbo facile diſcerni poteſt.)

13. Vox declinabilis eſt, vel *Nomen* aut *Pronomen*, vel *Verbum*, aut *Participium.*

Cap.

C a p. VIII.

De Nomine.

§ I.

Nomen eſt vox per numeros generaque declinabilis cum caſu..

2. *Numerus* hic etiam *Dualis* eſt, qui de rebus naturâ binis tantum effertur, rarò de aliis. Forma capite ſequenti oſtendetur.

3. *Genus* quomodo cognoſcatur ſupra diximus, plura diſcipulorum ſtudijs linquentes.

4. E generis diferentią nomen eſt, vel *Subſtantiuum* vel *Adjectiuum*.

4. *Subſtantiuum* eſt nomen generis vnius, vel communis, ſub vna terminatione: vt סֵפֶר *Liber*. Ad ſexum diſcernendum quandoque etiam in alterum genus mouetur ob ſexus differentiam. Hinc obſerua hanc

R E G V L A M.

Motio de *Maſculino in fœmininum*, *fit aſſumpto* ה *cum pręcedente Kametz, & accentu: vt*, אִישׁ *Vir*, אִשָּׁה *Vira:* מֶלֶךְ *Rex*, מַלְכָּה *Regina.*

 5. *Ad-*

Digitized by Google

5. *Adjectiuum* eſt nomen generis duplicis ſub duplici terminatione: vt, טוֹב *Bonus*, טוֹבָה *bona*.

6. Motio hæc in alteram terminationem; Maſculini formam ſæpè mutat.

§ 8. In genere obſeruetur, quod vocales præcipuè ob quinque rationes permutentur.

1. Propter motionem è maſculino genere in fœmininū: vt גָּדוֹל *magnus*, גְּדוֹלָה *Magna*. De ea agitur hoc Capite.

2. Propter flexionem è ſingulari in pluralem: vt גָּדוֹל *magnus*, גְּדוֹלִים *magni*. Cap. 9. & 10.

3. Propter ſtatum regiminis: ſic à דָּבָר *verbum*, fit דְּבַר הַמֶּלֶךְ *verbum regis*. Cap. 43.

4. Propter Pronomina affixa: vt דְּבָרוֹ *verbum ejus*, à דָּבָר *verbum*. Cap. 44. 45. & 46.

5. Propter accentus: vt אָרֶץ *terra* pro אֶרֶץ. Cap. 47.

§. 9. Prima ratio mutationis vocalium eſt *Motio*, ab quam hæ ſequentes vocales mutantur.

1. Kametz penultimę ſyllabę mutatur in Scheua: vt, גָּדוֹל *Magnus*, גְּדוֹלָה *Magna*.

2. Tzere vltimæ ſyllabæ, ſi nullum Kametz

metz præceſſerit, ſimiliter tranſit in Scheua: vt, עִוֵּר *Cæcus*, עִוְּרָה *Cæca*. Præcedente autẽ Kametz, manet.

3. Terminatio הָ tollitur, vnde antecedens Kametz immutatum manet: vt, יָפֶה *Pulcher*, יָפָה *Pulcra*.

4. Maſculina in י mouentur in ה, & in ת vt, שֵׁנִי *Secundus* שֵׁנִיָּה & שֵׁנִית *Secunda*.

§ 10. Adiectiuis, quorum ſignificatio augeri poteſt, accidit *Comparatio*, quæ non fit diuerſis gradus abſoluti terminationibus, ſed periphraſi. ex gr. Comparativus gradus fit per præpoſitionẽ בִּן ſiue מ: vt טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים *bona* eſt *ſapientia præ margaritis*, h. e. melior. *Prou.* 8.

§. 11. Superlatiuus gradus fit. 1. Per מְאֹד *valde*: vt טוֹב מְאֹד *bonus valde*, i. e. optimus.

2. Per duplicationem Poſitiui gradus: vt טוֹב טוֹב *optimus*.

3. Per literam ב: vt, בּוֹגְדִים בָּאָדָם *perfidi in hominibus*, hoc eſt, *hominium perfidiſſimi.*)

12. *Caſus* eſt ſpecialis terminatio nominis, ſextuplex in vtroque numero, Nominatiuus, &c. At illi non actu, ſed poteſtate hic ſunt, id eſt, non diuerſarum terminationum, ſed ex

ſtructura ſermonis: neque etiam articulis aut notis certis diſcernuntur (vt tamen vulgò docent) ſed omninò ex Syntaxi dijudicandi ſunt.

ל tamen communiter Datiuùm; (nonnũquã præcipue poſſeſſorem vel authorem denotãs, Genitiuum)

אֵת Accuſatiuum denotat (poſt verba paſſiua nominatiuum; & quando inſtrumentum denotat, Ablatiuum.)

ה communis omnium caſuum articulus eſt.

Cap. IX.
De prima declinatione.

§. I.

FLexio Nominis dicitur *declinatio*, quæ hic fit tantùm ex nominatiuo ſingulari, in nominatiuum dualem aut pluralem: eſtque *duplex*, Prima & ſecunda. In his accidit mutatio vocalium ſecundum generalem

REGVLAM:

Kametz, Tzere & Sægol penultimæ ſyllabæ mutantur in Scheua; Sægol vltimę ſyllabę in Kametz.

(Eodem modo mutatur Patach, quando pro Sęgol

gol ponitur)

2. Prima declinatio eſt maſculinorum, quæ ſingulari numero adjicit ſyllabam ים. vnde Iod quandoque excidit: vt,

טוֹב *Bonus*, plur. טוֹבִים.

צַדִּיק *Iuſtus*; plur. צַדִּיקִים.

דָּבָר *Verbum*, plur. דְּבָרִים.

סֵפֶר *Liber*, plur. סְפָרִים.

מֶלֶךְ *Rex*, plur. מְלָכִים.

נַעַר *puer*, plur. נְעָרִים.

3. Quædam flectuntur in ין ex forma Chaldaica: vt, אַחֲרִין.

4. *Cholem* penultimæ ſyllabæ, ſequente Sægol vel Patach, mutatur in Scheua: קֹמֶץ *pugillus*, plur. קְמָצִים: Cum gutturali, loco Scheua ſimplicis, adhibetur Compoſitum: vt, אֹהֶל *Tabernaculum*, אֳהָלִים: Sic, אֹמֶר *Dictum*, plur. אֲמָרִים.

5. *Patach*, *&* *chireK* (non intercedẽte dageſch) contrahuntur in Tzere: vt, זַיִת *Oliua*, plur. זֵיתִים. Variant hæc, תַּיִשׁ *hircus*, תְּיָשִׁים *hirci*: ſic,

ſic, חַיִל *exercitus*, חֲיָלִים. At à בַּיִת *domus*, plur. בָּתִּים.

§. 6. *Vltimæ ſyllabæ* ſunt & aliæ affectiones.

1. *Kametz* quandoque conuertitur in Pathach, & dageſch: vt, אוֹפָן *rota*, אוֹפַנִּים *Rote*.

2. *Pathach* non rarò aſſumit dageſch: vt, הֲדַס *myrtus*, הֲדַסִּים: Sic in monoſyllabis, דַּף *Tabula*, דַּפִּים. At, סַף facit סִפִּים, & ſic pauca alia.

3. *Tzere* communiter tranſit in Scheua: vt, עִוֵּר *Cæcus*, עִוְרִים. Quædam, deſcendentia à Verbis defectiuis in ſecunda, commutant illud in ChireK, & dageſch: vt, מָגֵן *Clypeus*, מְגִנִּים, חֵץ *Sagitta*, חִצִּים. At Tzere præcedente Kametz manet: vt, זָקֵן *ſenex*, זְקֵנִים *ſenes*. Monoſyllaba quædam illud etiam retinent: vt גֵּר *peregrinus*, גֵּרִים. Excipe בֵּן *filius*, vnde בָּנִים *filij*.

4. *Cholem* interdum corripitur in Kibbutz, & dageſch: vt, אָדוֹם *rufus*, אֲדֻמִּים. Item, *Schurek*, חָרוּל *vrtica*, plur. חֲרֻלִּים. A יוֹם *Dies*, eſt יָמִים. Sic, רֹאשׁ *Caput*, רָאשִׁים Ab

אנוש

אֱנוֹשׁ *Homo*, אֲנָשִׁים.

5. Terminatio ֶה abjicitur, vnde præcedens vocalis manet: vt, יָפֶה *pulcher*, יָפִים. Item רֵעֶה *amicus*, רֵעִים.

6. Terminatio ִי communiter tollitur: vt, יְהוּדִי *Iudæus*, יְהוּדִים. Quædam hujus terminationis mutant ChireK in Kametz: vt, גְּדִי *hædus*, גְּדָיִים pro גְּדִיִּים Quædam analoga ſunt: vt נָקִי *Innocens*, נְקִיִּם. A כְּלִי dicitur כֵּלִים.

7. Quędam habent ַי pro ִים: vt, שָׂדַי pro שָׂדִים *Agri*: Sic, גּוֹבַי *Locuſtæ*, הָרַי *montes*.

§ 7. *Dualis numerus* fit in ַיִם mutatis ferè vocalibus, vt in plurali: vt, יוֹם *dies*, יוֹמַיִם *duo dies*: אַף *naſus*, אַפַּיִם *nates*: שַׁד *mamma*, שָׁדַיִם.

CAP. X.

De ſecunda declinatione.

§. I.

SEcunda declinatio eſt fœmininorum, quæ ſingulari adjicit ſyllabam וֹת ſeruata communi

muni mutationis lege, vt præc. cap. dictum: vt אַגָּן *Crater*, אַגָּנוֹת *crateres.*

חֶרֶב *Gladius*, חֲרָבוֹת.

יָתֵד *Clauus*, יְתֵדוֹת.

2. Cholem penultimæ ſyllabæ mutatur vti in prima Declinatione: vt גֹּרֶן *Area*, גְּרָנוֹת,

3. Terminationis ה. & ת. abjiciuntur: vt, צְדָקָה *Iuſtitia*, צְדָקוֹת *juſtitiæ*; עֲטֶרֶת *corona* עֲטָרוֹת *coronæ.*

4. Biſyllaba in ה duplici Kametz antecedente, prius retinent: vt, צָרָה *anguſtia*, צָרוֹת *anguſtiæ*. Excipe אָמָה *Ancilla*, vnde dicitur אֲמָהוֹת.

5. Quæ ſunt formæ כִּבְשָׂה, imitantur formam צְדָקָה, quę paulò antè poſita: vt, כִּבְשָׂה *agna*, כְּבָשׂוֹת *agnæ*. לִשְׁכָּה *Conclaue*, לְשָׁכוֹת.

6. Monſyllaba multa flectuntur per Dageſch præcedente ChireK: vt, אֵם *mater*, אִמּוֹת *matres*: פַּת *fruſtum*, פִּתּוֹת *fruſta*. At בַּת *filia*, plur. בָּנוֹת *filię.*

7. Du-

Digitized by Google

7. *Dualis* hic retinet formam primæ declinationis: vt, יָרֵךְ *Femur*, יְרֵכַיִם *femora*.

8. ה in fine commutatur in ת: vt, שָׂפָה *labium*, שְׂפָתַיִם *labia*. At חֹמֹתַיִם formam habet mixtam ex duali & plurali.

§. 9. *Anomaliæ communes*.

1. Nomina propria, item metallorum, & liquorum, ſunt ſingularia tantum: vt דָּוִד *Dauid*: זָהָב *aurum*: יַיִן *vinum*.

2. Nomina ætatùm ſunt pluralia tantùm: vt נְעֻרִים *pueritiæ*, *adoleſcentiæ*.

3. Pauca quædam, dualia tantùm: vt, מַיִם, *Aqua*, שָׁמַיִם *Cęlum*, & ſimilia.

4. Quædam maſculina flectuntur more fœmininorum: vt, אָב *Pater*, אָבוֹת *Patres*. Et contra: vt, אֵלָה *Quercus*, אֵלִים *quercus*: עִיר *Vrbs*, עָרִים.

5. Quędam vtroque modo: vt, הֵיכָל *Palatium*, הֵיכָלוֹת הֵיכָלִים *Palatia*.

CAP. XI.

De Pronomine.

§. I.

Pro-

PRonomina ſunt ſecundaria quædam nomina, & occulta quaſi ipſorum cognomina, vnde כִּנּוּיִים, id eſt *Cognomina ab* Hebræis appellantur. Sunt autem duplicia, *Separata*, vel *Conjuncta*, ſiue Separabilia, vel Inſeparabilia.

2. Separata ſunt, quæ per ſe dictionem ſeparatam conſtituunt: ſuntque vel *Integra* vel *Defectiua*.

§. 3. *Integra*, quæ genere, & numero diſtinguuntur: ſuntque tria, tres perſonas indicantia: vt,

	Nominat.	*Gen.*	*Dat.*	*Accuſ.*	*Abl.*
1. *Sing.*	Ego	mei	mihi	me	à me
	אָנֹכִי. אֲנִי	שֶׁלִּי	לִי	אוֹתִי	מִמֶּנִּי.
Plur.	nos	noſtrum	vobis	nos	à nobis
	נַחְנוּ. אֲנַחְנוּ	שֶׁלָּנוּ	לָנוּ	אוֹתָנוּ	מִמֶּנּוּ
2. *Sing.*	Tu, *maſc. g.*	tui	tibi	te	à te
	אַתָּה	שֶׁלְּךָ	לְךָ	אוֹתְךָ	מִמְּךָ
Plur.	Vos	veſtrum	vobis	vos	à vobis
	אַתֶּם	שֶׁלָּכֶם	לָכֶם	אֶתְכֶם	מִכֶּם
Sing.	אַתְּ	שֶׁלָּךְ	לָךְ	אוֹתָךְ	מִמֵּךְ
Fœm. Plur.	אַתֵּן	שֶׁלָּכֶן	לָכֶן	אֶתְכֶן	מִכֶּן

3. Sing.

3\. *Sing.* Ille. *M.g.* illius illi illum ab illo

הוּא שֶׁלּוֹ לוֹ אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ

Plur. Illi illorum illis illos ab illis

הֵם שֶׁלָּהֶם לָהֶם לָמוֹ אוֹתָם מֵהֶם

Sing. Illa, *F.g.* illius illi illam ab illa

הִיא שֶׁלָּהּ לָהּ אוֹתָהּ מִמֶּנָּה

Plur. Illæ. illarum illis illas ab illis

הֵן שֶׁלָּהֶן לָהֶן אוֹתָן מֵהֶן

4\. In ן finita, item הֵם, ſæpè accipiunt ה paragogicum: vt, הֵמָּה, הֵנָּה, אַתֵּנָה,

5\. *Defectiua* ſunt, quæ vel genere vel numero deficiunt.

6\. Singularia tantùm, & generis diſtincti, *Demonſtratiuum,* זֶה *Hic, Is, Iſte:* זֹה, זאת *Hæc, Iſta.* Vtriuſque ſiue communis generis, זוּ, זוֹ, *Hic, hæc, Iſte Illa.*

7\. Pluralia tantum & vtriuſque generis, אֵל אֵלֶּה *Illi, Illę, Illa.*

8\. Vtriuſque generis, vel numeri, *Relatiuũ* אֲשֶׁר *Qui, quæ, quod; qui, quæ, qua:* Interrogatiuũ מִי *Quis, quæ,* de perſona: מָה, מַה, מֶה *Quæ, Quod, Quid,* de re.

9.Con-

Digitized by Google

9. Coniuncta ſiue Inſeparabilia ſunt, quæ aliis vocibus adhærent: ſuntque vel *Præfixa*, vel *Suffixa*, quæ *Affixa* vulgò vocant.

10. *Prefixa* duo ſunt, שֶׁ & הַ, ſequente dageſch poſt vtrumque. Illud eſt ex אֲשֶׁר *Qui, quæ, quod*: hoc ex הוּא; & nunc relatiuum eſt; *Qui, quæ, quod*, nunc demonſtratiuum, *Hic, hæc, hoc*, quo modo articuli vſum habet ante nomina, & pronomina tertiæ perſonæ: vt, הַדָּבָר *Hæc res*, הַהוּא *Ille ipſe*. הַזֶּה *Hic ipſe*, quod & quandoque cum epentheſi ל dicitur, הַלָּזֶה, & per apocopam, הַלָּז. ſic ex זוּ fit הַלָּזוּ. (nomen habens præfixum ה, dicitur eſſe in ſtatu emphatico.)

11. Pronomen שֶׁ aliquando tantū habet Sægol ſine ſequente Dageſch: vt שֶׁעֲמָלוֹ *cujus labor*. Eccleſ. 2.21.

Raró Scheua: vt שְׁהֵם *quod ipſi*. Eccleſ. 3.18.

Semel Kametz: vt שָׁאַתָּה *qui tu*. Iudic. 6.17.

Sequente dageſch habet etiam Patach: vt עַד שַׁקַּמְתִּי *donec ſurrexi*, jud. 5.7. Sed hoc שׁ poſſet ad Conjunctionem referri.

§. 12. Punctatio literę ה ante gutturales, & ante ר etiam variat:

1. Ante א & ר ſimpliciter, vel ante ע non Kametzatum, Pronomen ה præfixum gaudet

Ka-

Digitized by Google

Kametz, vt הָאָרֶץ *terra*, הָראשׁ *Caput*, הָעֵדוּת *teſtimonium.*

2. Ante literas ע, ח, & ה Kametzatas Segol requirit; vt הֶעָרִים *vrbes*, הֶחָכָם *Sapiens*, הֶהָרִים *montes*. Excipiuntur pleraque monoſyllaba: vt הָעָם *Populus*, הָהָר *mons.*

3. Ante ה & ח non Kametzatas recipit tantum Pathach, abſque Dageſch forti: vt הַחֶרֶב *gladius*, הַהֶבֶל *vanitas.*

§. 13. Hoc Pronomen ה non preponitur:

1. Nominibus conſtitutis in ſtatu regiminis: non licet dicere, הַדְּבַר מֶלֶךְ *verbum regis.*

2. Non præponitur nominibus cum Affixis: non valet הַדְּבָרוֹ *verbum ejus.*

3. Non preponitur nominibus propriis: non licet dicere הָאַבְרָם *Haabram.*

14. Pauca tamen occurrunt exempla, in quibus Pronomen ה talibus nominibus præponitur: vt הָאֵל בֵּית־אֵל *Deus Bethelis*, Gen. 31.13. הָעֶרְכְּךָ *æſtimatio tua*, Leuit. 27.23. הַמְנַשֶּׁה *Menaſſe*, Ioſ. 1.12.

15. Tres literæ כָּלֵב ſæpè poſt ſe extrudunt illud Pronomen emphaticum ה: & propterea

ſingulę illæ literę recipiunt eam vocalẽ, quam litera ה regulariter reciperet: vt בַּדֶּרֶךְ *in via* pro בְּהַדֶּרֶךְ. Sub ב eſt Patach propter extruſum ה: Sic בְּעָרִים pro בְּהֶעָרִים.)

16. *Suffixa* ſiue affixa ſunt, quę fini vocũ adhærent, & oriuntur ex integris, hoc modo.

Ex	אֲנִי אֲנַחְנוּ	fit	נִי *me*, abl. נִי ־ נִי *me*, acc. ־ִי *meus, a, vm*, raro, *Me*, acc. ־ִי *mei, meæ, mea*, plur. p omnes caſus. נוּ *nobis*, abl. נוּ *noſter: nos*, acc. נוּ *Nos*, accuſ.
Ex	אַתָּה אַתֶּם אַתְּ אַתֶּן	fit	ךָ כָה *Tuus: Tui*, plur. cum reliquis caſibus. כֶם *Veſter: Vos*, cum rel. caſ. ךְ, כִי *Tuus*: plur. ־ַיִךְ *Tui, æ, a.* כֶן *veſter: vos*, accuſ.
Ex	הוּא הֵם הִיא הֵן	fit	וֹ, ו הוּ נוּ *Ejus, ei, eum, eo.* ם ָם הֶם מוֹ *Eorum, eis, eos.* נָּה הָ הָה *Ejus, ei, eam, ea.* ן הֶן *Earum, eas, eis.*

Digitized by Google

(17. Affiixa adduntut quinque generibus vocum. 1. Nominibus. 2. Verbis. 3. Participiis. 4. Aduerbiis. 5. Præpoſitionibus.

18. Exemplum nominis Maſculini generis cum pronominibus affixis.

1. Perſ *Com.gen.*	2. Perſ. *maſc. g.*	2. Perſ. *f. gen.*	3. Perſ. *M.gen.*	3. Perſ. *fæm.g.*
verbum meum. דְבָרִי	verbum tuum דְבָרְךָ	verbum tuum דְבָרֵךְ	verbum ejus. דְבָרוֹ	verbum ejus. דְבָרָהּ
verba mea. דְבָרַי	verba tua. דְבָרֶיךָ	verba tua. דְבָרַיִךְ	verba ejus. דְבָרָיו	verba ejus. דְבָרֶיהָ
verbum noſtrum דְבָרֵנוּ	verbum veſtrum דְבַרְכֶם	verbum veſtrum דְבַרְכֶן	verbum eorum. דְבָרָם	verb um earu m. דְבָרָן
verba noſtra. דְבָרֵינוּ	verba veſtra. דִבְרֵיכֶם	verba veſtra. דִבְרֵיכֶן	verba eorum. דִבְרֵיהֶם	verba earum. דִבְרֵיהֶן

19. Nomina fœminina eodem ferè modo recipiunt affixa; niſi quod ה mutetur in ת, vt à צְדָקָה *juſtitia*, fit צִדְקָתִי *juſtitia mea*. צִדְקָתְךָ *juſtitia tua*, &c.

 20. Af-

20. Affixa, כֶן, כֶם, ךָ, נוּ, הָ, הֶן, הֶם, quando vſurpantur pluraliter, ſemper habent ante ſe יֵ: vt, דְּבָרֵינוּ *verba noſtra*.

21. מִן eſt pro ם, maximè in libris Poëticis Iobo, Pſalmis & Prouerbiis.

22. Pro ךְ quandoque eſt כִּי.

Cap. XII.

De Verbo,

§. I.

Sic fuit Nomen & Pronomen: ſequitur *Verbum* cum *Participio*.

2. Verbum eſt vox flexilis, cum *Tempore*, & *Perſona*.

3. *Numeri* hìc tantùm ſunt ſingularis, & plur.

4. *Genera* eadem, quę in nominibus, quorum diſtinctio in perſonis patebit.

5. TEMPVS eſt *finitum*, aut *infinitum*,

6. *Finitum* eſt aut *Præteritum* aut: *Futurum*; nam *Præſens* proprium Hebræi nullum habēt. Efferunt autem illud partim per vtrumque Participium; partim per Præteritum, & Futurū, in generalibus ſententiis, cùm ſignificatur, non quod fuit, aut futurum eſt, ſed quod continuè eſt, fit aut fieri debet: vt יֶהְגֶּה *meditatur*. Pſal. 1.2.

7. Præteritum vnicum pro omnibus: vt פָּקַד *Viſitabat, viſitauit, viſitauerat, viſitauiſſet.*

8. Hinc

8. Hinc oritur participium duplex; *Præſens*, quod *Benoni* vocant: vt, פּוֹקֵד *viſitans*: *Prꝫteritū*, quod *Pahul* dicunt: vt, פָּקוּד *viſitatus*, *Qui viſitatur*. Hæc, vt in aliis linguis flexionē nominū imitantur, & Præſentis indicatiui vſum etiam præbent. Fœmininū ſingulare indifferenter ferè in הָ acutum, vel ת penacutum, duplici Sægol, aut Patach antecedente, deſinit: vt, פֹּקְדָה vel פֹּקֶדֶת *viſitans illa*.

9. Futurum duplex eſt: *Primum*, & *Secundum*.

10. *Primum* quod ab imperando, tanquam communiori ejus vſu, צִוּוּי *Tziuui*, *Imperatiuū* vocant: vt, פְּקוֹד *Viſita*, *viſitato*. *Secundum* in ſpecie *Futurum* appellatur: vt, אֶפְקוֹד *Viſitabo*.

11. *Infinitum* tempus, vulgò dicitur *Infinitiuus modus*, Hebꝫis *Makor* quaſi *Fons*, quod inde ſignificatio in reliqua diſtincta tempora ceu riuulos certos deriuetur: vt, פָּקוֹד ׳ פְּקוֹד vel פְּקֹד *viſitare*. Exprimūtur etiam eo gerundia, maximè præfixis literis בכלם quas *Bachlam* vocant.

12. PERSONA eſt ſpecialis terminatio Verbi: Eſtque triplex, *Prima*, *Secunda*: *Tertia*, quæ certo genere ferè diſtinguuntur.

13. *Præteriti* tertia pluralis, & prima quælibet, ſunt generis communis.

 14. Ter-

14. Tertia maſculina in Præterito præcedit, quia ejus forma eſt ſimpliciſſima purum thema continens: vt, פָּקַד *Viſitauit ille.*

(Infinitiui in verbis quieſcentibus mediâ literâ conſtituunt Radices: vt קוּם: nam in Præterito eſt קָם.)

Hinc tertia fœminina in ה ָ, vt, פָּקְדָה *Viſitauit illa*, vbi ה repræſentat Pronomen הִיא *illa*: & tertia pluralis in וּ, vt פָּקְדוּ *Viſitarunt*:

15. Secunda maſc. ſing. in תָּ quaſi ex אַתָּה *Tu*: vt, פָּקַדְתָּ *Viſitaſti tu vir*, fœmin. in תְּ ex אַתְּ: vt, פָּקַדְתְּ *Viſitaſti tu fæmina*. Secunda pluralis maſc. in תֶּם ex אַתֶּם *Vos*: vt, פְּקַדְתֶּם *Viſitaſtis vos viri*: fœmin. in תֶּן ex אַתֶּן *Vos fæminæ*: vt, פְּקַדְתֶּן *Viſitaſtis vos fæminę*.

16. Prima ſingul. in תִּי ex אֲנִי *Ego*, litera ת per epentheſin aſcita, aut vſurpata loco נ, ne fieret confuſio hujus ſyllabæ formatiuæ cum Pronomine inſeparabili נִי: פָּקַדְתִּי *Viſitaui*: Pluralis in נוּ ex אֲנַחְנוּ *Nos*: vt, פָּקַדְנוּ *Viſitauimus nos*.

17. *Imperatiuus* ſola ſecunda conſtat, genere & numero diſtincta: vt, פְּקוֹד vel פְּקֹד

Viſita

Viſita tu vir. Inde pluralis maſculina in Schurek: פִּקְדוּ *Viſitate vos viri*. Fœminina ſingularis in י quaſi ex forma Pronominis אַתִּי: vt, פִּקְדִי *Viſita tu fœmina*. Pluralis fœmin. in נָה quaſi ex אַתֵּנָה *Vos fœm.* vt, פְּקֹודְנָה *Viſitate vos fœm.*

18. *Futurum* formatur à vocibus Imperatiui, quibus prçponit literas quatuor אתין (vulgò אֵיתָן *Ethan* eas vocant, memoriç cauſa) generum, ac perſonarum formatiuas.

19. Prima ſingul. אֶפְקוֹד *Viſitabo*, ex א quod ex אֲנִי *Ego*: Pluralis: נִפְקוֹד *Viſitabimus*, ex נ quod ex אֲנַחְנוּ *Nos*.

20. Secunda ſing. maſc. תִּפְקוֹד *Viſitabis*, ex ת quod ex אַתָּה *Tu*: ſic plural. תִּפְקְדוּ *Viſitabitis*. Secunda ſing. fœm. תִּפְקְדִי *Viſitabis tu fœm.* ex ת quod ex אַתְּ: aut ת eſt vtriuſque ſecundæ index, & genus per י indicatur, vt in Imperatiuo. Secunda plur. fœm. תִּפְקוֹדְנָה *Viſitabitis vos*, vt in Imperatiuo.

21. Tertia ſing. maſc. יִפְקוֹד *Viſitabit*, ex י vicario literç ו ex הוּא *Ille*: plur. יִפְקְדוּ *Viſitabunt*

illi: tertia fœm. ſingul. תִּפְקוֹד *viſitabit illa*, ex ת vicario literæ ה ex הִיא Illa. Forma cum ſecunda ſingul. maſc. eadem ſed formatio diuerſa, ac appoſitum Nomen maſc. vel fœm. ſemper perſonas diſtinguit. Tertia fœminina pluralis תִּפְקוֹדְנָה *Viſitabunt illæ*. Sic ſecunda, & tertia plurales fœmininæ eadem voce exprimuntur, ob diuerſum formationis principiũ: nam ſyllaba formatiua תְּ hìc poteſt eſſe ex הֵנָּה *Iſtæ*, vel ex אַתֵּנָה *Vos*.

22. ו Vau cum Scheua, Præterito præfixũ, illud ſæpe in Futurum conuertit. (præcipuè quando accentus transfertur ad vltimam ſyllabam: vt וְאָמַרְתָּ *& dices*, Gen. 32.18

E contra Vau cum Patach ſequente Dages ante literas dageſſabiles, vel cum Kametz ante literas non dageſſabiles, Futuro præfixum, mutat illud in præteritũ: vt וַיֹּאמֶר *& dixit*, וָאוֹמַר *& dixi*.)

23. Præteriti, & Futuri voces in ו & י finitæ crebrò accipiunt ן paragogicum: vt, יֵדְעוּן *Cognouerunt*, &c.

24. Secunda ſing. maſc. Preteriti, & Imperatiui, ac prima perſona Futuri vtriuſque numeri, item Infinitiuus, amant ה paragogicũ præcedente

dente Kametz: vt פָּקַדְתָּ viſitaſti, &c.

25. Hęc generalis Perſonarum & Temporum formatio, ad ſingulas Verborũ ſpecies, & conjugationes deinceps applicanda.

26. Verba Hebraica ſunt triplicia: { Perfecta: Deficientia. Quieſcentia.

27. Verba Perfecta has duas conditiones requirunt.

1. Omnes literæ Radicis inter conjugandũ retinentur, & nullę abjiciuntur.

2. Omnes Radicis literæ ſemper leguntur, & nullæ quieſcunt. Reliqua Verba, in quibus hæ conditiones non inueniuntur, vocãtur verba imperfecta, h. e. Deficientia, vel Quieſcentia.

§ 28. In vniuerſum ſeptem ſunt paradigmata Verborum, ſecũdum quæ omnia verba Hebriaca conjugantur; vnum Perfectum, duo Deficientia, & quatuor Quieſcentia.

1. Verbũ *perfectum* eſt: פָּקַד *viſitauit*, C. 13.

Duo ſunt Verba *Deficientia:*

2. In priori deficit *Nun*: vt נָגַשׁ *appropinquauit* Cap. 17.

3. In poſteriori litera ſecunda eſt geminata: vt סָבַב *circuiuit*. Cap. 19.

Verba *Quieſcentia* habent in principio, vel in medio, vel in fine literam quieſcentem:

4. Pri-

4. Primum quieſcit in principio *Iod :* vt יָשַׁב *ſedit.* Cap. 23.

5 Secundum quieſcit in medio *Vau* vel *Iod :* vt קוּם *ſurrexit.* Cap. 26.

6. Tertium quieſcit in fine *Aleph :* vt מָצָא *inuenit.* C. 30.

7. Quartum quieſcit in fine ה : vt גָּלָה *reuelauit.* Cap. 34.

29. Quędam Verba ſunt dupliciter imperfecta, ſcil. reſpectu primę & reſpectu vltimæ literæ: vt יָצָא *exiuit*, quod eſt verbum dupliciter quieſcens; ſed נָשָׂא *ſuſtulit* eſt verbum deficiens, & quieſcens: reſpectu literæ נ conjugatur ſecundùm paradigma נָגַשׁ, & reſpectu literæ א ſecundùm מָצָא.)

C A P. XIII.

DeConjugationibus Verborum, & earum prima Kal & Niphal.

FLexio Verbi ſecundùm tempora, & per ſonas dicitur *Conjugatio :* eſtque *quadruplex,* quarum tres priores duplicem habent formã, Acti-

Actiuam & Paſſiuam. Quarta, ſimplex & vniformis eſt. *Intranſitiua* autem Verba formam paſſiuam non admittunt.

Prima conjugatio in forma actiua dicitur vulgò קַל *Kal*, in forma paſſiua נִפְעַל *Niphal*,

Præter. Niphal.

Sing. fœm.		Sing. maſc.
נִפְקְדָה	3	נִפְקַד
נִפְקַדְתְּ	2	נִפְקַדְתָּ
com.	1	נִפְקַדְתִּי
Plural.		
com.	3	נִפְקְדוּ
נִפְקַדְתֶּן	2	נִפְקַדְתֶּם
com.	1	נִפְקַדְנוּ

Partic. Preſens.

Plur.	Sing.
נִפְקָדִים	נִפְקָד *m.*
נִפְקָדוֹת	נִפְקָדָה *f.* vel נִפְקֶדֶת

Præter. Kal.

Sing. fœm.		Sing. maſc.
פָּקְדָה	3	פָּקַד
פָּקַדְתְּ	2	פָּקַדְתָּ
com.	1	פָּקַדְתִּי
Plural.		
com.	3	פָּקְדוּ
פְּקַדְתֶּן	2	פְּקַדְתֶּם
com.	1	פָּקַדְנוּ

Partic. præſ. Benoni.

Plur.	Sing.
פֹּקְדִים	פֹּקֵד *m.*
פֹּקְדוֹת	פֹּוקְדָה *f.* vel פּוֹקֶדֶת

		Partic. præter: Pahul.	
		Plur.	Sing.
		פְּקוּדִים	פָּקוּד *m.*
		פְּקוּדוֹת	פְּקוּדָה *f.*
Infinitiuus,		**Infinitiuus.**	
הִפָּקֵד		פָּקוֹד פְּקוֹד vel פְּקֹד	
Inperatiuus.		**Imperatiuus.**	
Plur.	Sing.	Plur.	Sing.
הִפָּקְדוּ	הִפָּקֵד *m.*	פִּקְדוּ	פְּקוֹד vel פְּקֹד *m.*
הִפָּקַדְנָה	הִפָּקְדִי *f.*	פְּקוֹדְנָה	פִּקְדִי *f.*
Futurum.		**Futurum.**	
Sing.		Sing.	
fœm.	*maſc.*	*fœm.*	*maſc.*
com.	1 אֶפָּקֵד	com.	1 אֶפְקוֹד vel אֶפְקֹד
תִּפָּקְדִי	2 תִּפָּקֵד	תִּפְקְדִי	2 תִּפְקוֹד
תִּפָּקֵד	3 יִפָּקֵד	תִּפְקוֹד	3 יִפְקוֹד
Plural.		**Plural.**	
	1 נִפָּקֵד	com.	1 נִפְקוֹד
תִּפָּקַדְנָה	2 תִּפָּקְדוּ	תִּפְקוֹדְנָה	2 תִּפְקְדוּ
	3 יִפָּקְדוּ		3 יִפְקְדוּ

NOTÆ AD KAL.

1. Præteritum (פָּקַד) tribus effertur formis

פָּעַל פָּעֵל פָּעוֹל quas vno verſu Exo. 40. 35. habes.

וְלֹא יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן׃

Verba formæ פָּעֵל rara ſunt, & פָּעוֹל rariora, & vt plurimùm neutra.

Forma פָּעוֹל ſic flectitur.

יָכוֹל יָכוֹלְתָּ יָכוֹלְתִּי יָכְלוּ יְכוֹלְתֶּם יָכוֹלְנוּ
יָכְלָה יָכוֹלְתְּ יְכוֹלְתֶּן

Futurum.

אוּכַל תּוּכַל וגו׳

Non habent Pahul verba huius formæ, quia neutra ſunt.

Forma etiam פָּעֵל vt plurimùm neutra eſt, & flectitur, vt פָּקַד mutato Cere in Patah in aliis perſonis hoc modo חָפֵץ חָפַצְתָּ חָפַצְתִּי. (פָּקַדְתָּ cum ה paragogico, בָּגַדְתָּה *Praevaricatus es* Malach. 2. 14.

Quæ in ת deſinunt, illud ante aliud ת, ſemper abjiciunt, ſubſtituto dages: vt כָּרַת *Succidit*, כָּרַתָּ *Succidiſti*. Sic & Verbum נָתַן ante ת, vltimum נ abijcit: vt, נָתַתָּ *dediſti*, נְתַתֶּם *dediſtis*.

פקרת

פָּקַדְתְּ) Sub tertia gutturali ח vel ע pro priori Scheua eſt Pathach: vt, לָקַחַתְּ *Accepiſti*, 1. Reg. 14.3.

פָּקַדְנוּ) Tertia radicalis נ ante aliud נ abjicitur, & per Dageſch compenſatur: vt נָתַנּוּ *Dedimus* pro נָתַנְנוּ.

2. Participium. פֹּקֵד) Sæpiuſculè reperitur cum י paragogico: vt, אֹסְרִי *Ligans*, Geneſ. 49: 11.

פּוֹקְדָה) Fœmininum in ת vſitatius eſt: vt, נֹפֶלֶת *Cadens*, Geneſ. 15. v. 12: בֹּרַחַת *Fugiens*, Geneſ. 16.8.

Eſt & alia forma Participii vſitata cum Kametz. אָבֵל אֲבֵלִים *Lugens*, &c.

3. Infinitum פְּקוֹד) cum ה paragogico Cholē mutatur in Kametz-chatuph, & transfertur ad primā radicalē; & hujus Scheua ad ſecundā; vt, לְמָשְׁחָה *Ad vngendum*, Exod. 29.29. In terminatione Pathach id mutatur in Scheua, vnde præcedens Scheua tranſit in Chirek: לְרִבְעָה *Ad ineundum* Leuit. 20.16.

4. Imperat. פְּקוֹד) Cum ה paragogico, vt

vt in Infinitiuo: שָׁמְרָה *Cuſtodi*, Pſal. 25. 20.

שִׁכְבָה *Concumbe*, Geneſ. 39.12.

פִּקְדִי, פִּקְדוּ) Cholē ex ſing. Maſc. corripitur in Scheua, quod literæ ק ſubjicitur, vnde prius Scheua tranſit in Chirek.

5. Futurū אֶשְׁמוֹר) Literæ formatiuæ propriè cum Scheua notantur, id autē propter ſequens Scheua conuertitur in Chirek, & ſub gutturali א in Sægol, juxta communē doctrinā cap 4. propoſitā

Cum ה paragogico Cholē & Pathach mutantur in Scheua: *vt*, אֶשְׁמְרָה *Cuſtodiam*, Pſal. 39. 2. Sic in prima plurali. Syncopa eſt in תִּשְׁכֹּנָּה *Habitabunt*, Ezech. 17. *v*. 23. vt in præterito plurali.

(§. 6. Hoc futurū ſæpè definit in Pathach loco Cholē. 1. Quando media Radicis litera eſt gutturalis: vt יִפְעַל *operabitur*. 2. Quando vltima eſt ח vel ע: vt אֶשְׁמַע *audiam*. 3. Quando eſt verbum Neutrū: vt תִּשְׁכַּב *cubabis*. idem etiā in hoc Infinitiuo, & Imperatiuo locum habet.)

7. Ex incipientibus ab א, quædam habent illud quieſcens in Cholē, expreſsè vel occultè,

ac

ac ſepè prȩterea in Tzere deſinunt : vt, תֹּאכַל אֹכַל *Comedes, Comedam:* תֹּסֵף *recipies*, Pſal. 104.29. Hoc Tzere corripitur in Sȩgol, ſi accentus ad penultimam ſit retractus, vt ſuprà cap. 5. dictum : vt, וַיֹּאמֶר *Et dixit*, Geneſ. 1.6.

Hæc verba vulgò quieſcentia pe *Aleph*, id eſt, primà radicali א appellantur. Sed ſpecialem; non generalem habent anomaliam.

AD NIPHAL.

8. Infinitiuus הִפָּקֵד Propria hìc & in Imperatiuo eſt formatiua litera ה, cujus causà characteriſtica conjugationis abjicitur, ne duæ formatiuæ concurrant. Idem fit in Futuro. Hinc oritur hæc

R E G V L A.

Characteriſtica Temporis excludit characteriſticam conjugationis : vt הִפָּקֵד pro הִנְפָּקֵד.

9. Quando prima Radicis litera eſt gutturalis, tum ſub ה eſt Tzere, ad compenſationē ejecti Dageſch, vt הֵאָסֵף *Aggregari*, Num. 12.15. Sic in Imperatiuo, & Futuro.

Eſt etiam aliquando terminatio Cholem;

vt

vt הַאֲכֹל *Comedendo*, Leuit. 7. 18.

Pauca quædam Characteriſticum Num ſeruant, ac deſinunt in Cholem ex formà Kal: vt, נִכְסֹף *deſiderando*, Gen. 31.30.

10. Futurum. תִּפָּקַדְנָה) Pro Tzere ſæpiùs eſt Pathach: vt, תֵּאָכַלְנָה *Comedentur*, Ier. 24.2.

(11. Appellationes, quibus Conjugationes, exceptà Kal, denominantur: vt Niphal, Pihel, &c. ſunt deſumptæ ab antiquo paradigmate פָּעַל *operatus eſt*: ſed quia illud Verbum, propter mediam gutturalem, ſepiſſimè irregularitèr punctatur, ideo veteres Hebræi, vt illam punctandi difficultatem euitarent, ſumpſerunt, loco paradigmatis illius antiqui, aliud paradigma פָּקַד *Viſitauit*.

12. Dantur quædam generales notæ characteriſticæ, ex quibus Conjugationes fere dignoſcuntur.

Prima Conjugatio *kal* ſimpliciter proponitur, eaque ſic vocatur à ſimplici ejus formà: Kal enim *leue* ſignificat.

Conjugationis Paſſiuæ *Niphal* litera Characteriſtica eſt *Nun*, quæ àliquando compenſatur per Dageſch. Cognoſcitur igitur *Niphal*, 1. Ex *Nun* præpoſito:

vt נִפְקַד

2. Vel ex Dageſch forti primæ Radicis literæ inſcripto: vt הִפָּקֵד

Secunda Conjugatio Actiua *Pihel* cognoſcitur, 1. Ex Dageſch forti characteriſtico in media Radicis litera: vt פִּקֵּד

2. Vel ex Scheua ſub litera formatiua temporis; ſi nempe illud non ſit propter affixm: vt יְפַקֵּד

Ejus Conjugatio Paſſiua *Puhal* denotatur, ſi preter alterutram ex illis notis ſit Kibbutz ante mediam Radicalem dageſſabilem: vt פֻּקַּד

Nota In Verbis Defectiuis, & Quieſcentibus media litera, loco Dageſch fortis, litera vel geminata exprimitur vel vltima geminatur: vt { יְסוֹבֵב / יְקוֹמֵם }

Tertia Conjugatio Actiua Hiphil cognoſcitur, 1. Ex litera ה characteriſtica in principio addita: vt הִפְקִיד

2. Vel ex Patach ſub litera formatiua temporis: vt יַפְקִיד

3. Vel ex Chirek ante vltimã Radicalem: vt מַפְקִיד

Nota In Verbis Defectiuis, & Quieſcentibus media litera, Futura ſæpè deſinunt in Tzere, vel in Segol, præcedente Kametz: vt יָסֵב, וַיָּקָם יָקֵם.

Con-

Conjugatio Paſſiua *Hophal* dignoſcitur.

1. Vel ex *K*ametzchatuph	ante pri-	הָפְקַד
2. Vel ex *K*ibbutz .	mā Ra-	מֻפְקָד
3. Vel ex Schure*K*	dicalē: vt	הוּסַב

Quarta Conjugatio *Hithpahel* indicatur literis charecteriſtici הִתְ : vt הִתְפַּקֵּד.

13. In genere circa Conjugationes eſt obſeruandum, quod litera Formatiua Temporis abjiciat Formatiuam Conjugationis: vt pro הִפְקִיד, in Participio eſt מַפְקִיד: nam מ, formans Participium, abjicit ה formans Conjugationem Hiphil. Idem obſeruatur etiam in Niphal, Ophal, & Hithpahel.)

Cap. XIV.

De Conjugatione ſecunda Pihel, *& ejus paſſiua* Puhal.

Conjugatio ſecunda eſt, cujus Character eſt Dageſch forte in ſecunda radicali, & in actiua forma dicitur *Pihel*, in paſſiua *Puhal*, quam vocalis *K*ibbutz potiſſimùm ab actiua diſcernit. Dages tamen ex litera Scheuata non rarò excidit: aliàs per vocalem longam ferè compenſatur, quandoque non.

Infinitum. פַּקֵּד

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
פַּקְּדוּ	פַּקֵּד	*m.*
פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדִי	*f.*

Futurum.

Sing.

fæm.	*maſc.*	
com.	אֲפַקֵּד	1
תְּפַקְּדִי	תְּפַקֵּד	2
תְּפַקֵּד	יְפַקֵּד	3

Plur.

com.	נְפַקֵּד	1
תְּפַקֵּדְנָה	תְּפַקְּדוּ	2
	יְפַקְּדוּ	3

PRAET. PVAL.

Sing.

fæm.	*maſc.*	
פֻּקְּדָה	פֻּקַּד	3
פֻּקַּדְתְּ	פֻּקַּדְתָּ	2
com.	פֻּקַּדְתִּי	1

PRAET. PIHEL.

Sing.

fæm.	*maſc.*	
פִּקְּדָה	פִּקֵּד	3
פִּקַּדְתְּ	פִּקַּדְתָּ	2
com.	פִּקַּדְתִּי	1

Plural.

com.	פִּקְּדוּ	3
פִּקַּדְתֶּן	פִּקַּדְתֶּם	2
com.	פִּקַּדְנוּ	1

Partic. præſ. Benoni.

Plur.	Sing.	
מְפַקְּדִים	מְפַקֵּד	*m.*
מְפַקְּדוֹת	מְפַקְּדָה v. מְפַקֶּדֶת	*f.*

Partic. Præt. Pahul.

מְפֻקָּדִים	מְפֻקָּד	*m.*
מְפֻקָּדוֹת	מְפֻקָּדָה v. מְפֻקֶּדֶת	*f.*

Futurum.

Sing.

fœm.	*maſc.*	
com.	אֶפְקֹד	1
תִּפְקְדִי	תִּפְקֹד	2
תִּפְקֹד	יִפְקֹד	3

Plur.

com.	נִפְקֹד	1
תִּפְקֹדְנָה	תִּפְקְדוּ	2
	יִפְקְדוּ	3

Plural.

com.	פָּקְדוּ	3
פְּקַדְתֶּן	פְּקַדְתֶּם	2
com.	פָּקַדְנוּ	1

Partic. pręſens Ben.

Plur.	*Sing.*	
פֹּקְדִים	פֹּקֵד	*m*
פֹּקְדוֹת	פֹּקְדָה	*f.*

Infinitum:

פָּקוֹד

Imperat. Caret.

NOTAE AD PIHEL.

1. Præter. פִּקֵּד) Et in Pathach, אִבַּד *Perdidit*, בֵּרַךְ *Benedixit.*

Ad hanc conjugationem etiam pertinent Verba quędam quatuor literarum: vt, קִלְקֵל *Terſit:* Ezech. 21.21. קִלְקַלְתָּ.

Quædam item pauca, quæ loco Dageſch habent Cholem, vt שֵׁרֵשׁ, לוֹשֵׁן, שׁוֹפֵט, זוֹרֵם

Tria ſæpiùs in Sęgol deſinunt, כִּבֶּס, דִּבֶּר, כִּפֶּר.

2. Particip: מְפַקֵּד & מְפֻקָּד) ſemper habent à capite mem cum Scheua, & Pe Verbi in Pahul vt cum Chibutz vel cum Cholem in gutturalibus, & in Benoni eſt cum Pathah vt מְדַבֵּר *Loquens* מְדֻבָּר *dictus* מְבֹרָךְ *Benedictus*. in Benoni autem notandum eſt: Excidente Dageſch, loco Pathach eſt Kametz, *vt*, מְבָרֵךְ *Benedicens*, Prouerb.27,14. Ex verbis quadratis; מְכַרְכֵּר *Saltans*, 2.Sam. 6.14. מְכַלְכֵּל *Suſtinens*, Malach.3.2.

3. Infinit. פַּקֵּד) notandum pro macor, Benoni, Tziuui, & Hathid quod ſi horum voces terminatas in Tzere ſequatur macaph, aut dictio monoſyllaba vel Polyſyllaba cum accētu in penultima tunc Tzere mutatur in ſegol vt מְבַקֶּשׁ־לָחֶם *quærens panem*, Pſal. 37. 25. דַּבֶּר־שֶׁקֶר *loqui mendacium* Ier. 9.5. דַּבֶּר־נָא *loquere quæſo* Exod. 11.2. ſemper habet Sceua ſub בכלם excepto mem quod eſt cum ChireK ob defectum Nun ex præpoſitione מִן vt dicemus. Cap. XXXIX. 7.

4. Imperat. פַּקֵּד) aliquando habet Pathah Pro Tzere vt פַּלַּג *diuide* Pro פַּלֵּג.

Adde

Adde literas אית״ן cum Scheua, & habebis futurum, Aleph vero habet Chateph Pathah.

Conjugationes quæ habent mem ſeruile in Benoni, ſemper habentſub literis אית״ן vocales illius mem, excepta conjugatione Hiphil quieſcentium Ain, & geminatorum vt ſuo loco habes, & potiſſimùm in tabulis in fine hujus libelli.

Aſſumit futurum Pihel ה. & ן paragogicas literas ſicut cal vt אֲדַבְּרָה *loquar* Iob. 4. תְּדַבְּרוּן *loquemini* Gen. 32.19.

5. Circa totam conjugationem nota ſi ſecunda Thematis ſit gutturalis, aut ר mutari ſub prima thematis punctum breue in longũ v. Chirek, in Tzere, Pathach in Kametz, Chibbutz in Cholem: vt בֵּרֵךְ *Benedixit* מְבָרֵךְ *benedicens*, מְבוֹרָךְ *benedictus* בָּרֵךְ *Benedicere*, *& benedic* אֲבָרֵךְ *benedicam*, Sunt hic tamen exceptiones: nam & quædam verba reperiuntur vbi ſecunda thematis non eſt capax daghes, & nihilominus perſeuerat ſub prima thematis punctum breue, vt נִחַם *conſolatione affecit*, & quædam alia vbi ſecunda thematis eſt capax Dageſch, & tamen illud non habet; vt מִלְאוּ *impleuerunt*.

(6. Significationes in quatuor Conjugationibus variant: vt פָּקַד in Kal ſignificat *viſitauit*.

In Niphal, נִפְקַד *viſitatus eſt.*

In Pihel, פִּקֵּד *diligenter viſitauit.*

In Puhal, פֻּקַּד *diligenter viſitatus eſt.*

In Hiphil, הִפְקִיד *fecit viſitari.*

In Hophal, הָפְקַד *viſitatus eſt*

Hithpahel habet vel ſignificationem *reciprocam*: vt הִתְפַּקֵּד *viſitauit ſe ipſum*; vel actionem *frequentatiuam*: vt הִתְהַלֵּךְ *indeſinenter ambulauit.*

De verbis quatuor literarum quia, ad quędam ex his genera reducuntur mentionē niſi incidenter non facimus.

AD PVHAL.

5. Præterit. פֻּקַּד) Ejecto Dageſch propter gutturalem vel Reſch, loco Kybbutz eſt Cholem; *vt*, הֹרַג *Occiſus fuit*, Iſa, 27.7. Verbū quatuor literarum, אֻמְלַל *Elanguit*; Hoſ. 4.3.

6. Partic. præſens.) *Rariſſimè vſurpatur.*

C A P. XV.

De Conjugatione Hiphil, *&* *ejus paſſiua* Hophal.

TErtia Conjugatio eſt, cuius Character eſt litera ה themati id vtraque forma præfixa, in actiua forma cum ChireK, & dicitur *Hiphil:* vt, הִפְקִיד *viſitare fecit*, in eſt, Præfecit, Præpoſuit ad viſitandum alios; in paſſiua forma cum Kametzchatuph, & dicitur *Hophal*: vt, הָפְקַד *viſitatus fuit*. Significatio, in forma actiua eſt, vel intenſior, ex actiuis ſuperiorum conjugationum nata, vel ſimplex à Verbis neutris deducta. ChireK longum hìc ſępè defectiuè ſcribitur, י abjecto.

PRAETERITVM. HIPHIL.

	fœm.	*maſ.*
3	הִפְקִידָה	הִפְקִיד
2	הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתָּ
1		הִפְקַדְתִּי
Plur.		
3		הִפְקִידוּ
2	הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתֶּם
1		הִפְקַדְנוּ

Partic. præſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	מַפְקִיד	מַפְקִידִים
f.	מַפְקִידָה v. מַפְקֶדֶת	מַפְקִידוֹת

Part.

Futurum.

	Sing.	
com.	אַפְקִיד	1
תַּפְקִידִי	תַּפְקִיד	2
תַּפְקִיד	יַפְקִיד	3

Plural.

	נַפְקִיד	1
תַּפְקֵדְנָה	תַּפְקִידוּ	2
	יַפְקִידוּ	3

Part. præt. ſiue Pahul.

Plur.	*Sing.*	
מַפְקִדִים	מַפְקִד	*m.*
מַפְקִדוֹת	מַפְקִדָה vel	*f.*
	מַפְקֶדֶת	

Infinitiuus.

הַפְקִיד vel הַפְקֵד

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הַפְקִידוּ	הַפְקֵד	*m.*
הַפְקֵדְנָה	הַפְקִידִי	*f.*

HOPHAL.

Imperat. Caret.

Futurum.

	Sing.
com.	אָפְקַד
תָּפְקְדִי	תָּפְקַד
תָּפְקַד	יָפְקַד

Plural.

	נָפְקַד
תָּפְקַדְנָה	תָּפְקְדוּ
	יָפְקְדוּ

Pręt.

fœm.	*maſc.*	
הָפְקְדָה	הָפְקַד	3
הָפְקַדְתְּ	הָפְקַדְתָּ	2
	הָפְקַדְתִּי	1

Plur.

	הָפְקְדוּ	3
הָפְקַדְתֶּן	הָפְקַדְתֶּם	2
	הָפְקַדְנוּ	1

Infinit.

הָפְקֵד

NOTÆ AD HIPHIL.

1. Præteritum הִפְקִיד) *Prima gutturali* ה *eſt cum Sægol: vt*, הֶאֱמִין Credidit, הֶעְלִים Abſcondit. הִפְקַדְתָּ) *Tertia radicalis* ת *ſyncopen patitur: vt*, הִשְׁבַּתָּ Ceſſare feciſti, *pro* הִשְׁבַּתְתָּ *Vide ſupra ad Pręt.Kal.*

2. Partic. מַפְקִיד) ה *Characteriſticum conjugationis eliditur per characteriſticam temporis, vt ſuprà in Infinit. Niphal: vt,* מַפְקִיד *pro* מְהַפְקִיד. *Item in Futuro.*

3. Infinitiuus הַפְקִיד) ה *cum Pathach ad differentiam Præteriti. Terminatio ChireK rarior: frequens in Tzere. At cum ſeruilibus* בכלם, *ſemper eſt in ChireK,*

4. Imperat. הַפְקֵד) *cum* ה *paragogico ſemper eſt ChireK in penultima : vt,* הַפְקִידָה.

5. Futur. אַפְקִיד) *Et in Tzere, vt in Infin. & Imp. Ex incipientibus ab* א, *pauca quædam illud amittunt : vt ;* אָזִין *pro* אַאֲזִין Auſcultabo, אֹסִיף Colligam, *pro* אַאֲסִיף: *Sic* יַהֵל Tentoriũ figet, *Iſa*, 13. 20. *pro* יַאֲהֵל.

AD

AD HOPHAL.

6. Præter. הָפְקַד) *Forma paſſiua per Kametz catuph potiſſimùm ab Actiua diſcernitur. Euphoniæ tamen causâ ſæpe pro eo eſt Kibbutz: vt,* הֻשְׁלַךְ Projectus fuit. *Prima gutturalis habet chatephKametz loco Scheua: vt,* הָחֳרְבָה Vaſtata eſt, *Ezech. 26. 2. & ſic in aliis temporibus*

Cap. XVI.

De Conjugatione Hithpahel.

Conjugatio quarta eſt, cujus character eſt ſyllaba הת themati præfixa. Thema autē ipſum effertur cum Pathach. & Tzere, habet Dageſch in media radicali, quaſi ex Infinito Pihel deductum: vt, הִתְפַּקֵּד *Seipſum præfecit ad viſitandum vel recenſendum, Recenſitus fuit.* Dageſch hìc ſe habet vt in Pihel. Significatio communiter eſt *reciproca:* quandoque *frequentatiua:* vt, הִתְהַלֵּךְ *Itauit:* quædam in Kal inuſitata, hìc ſimplicem formæ Kal ſignificationem obtinent: vt, הִתְחַנֵּן *Supplicauit.*

2. Syllabæ characteriſticæ accidit *Syncopa*, vel *Metatheſis*.

Syncopa, cùm vel litera ה, vel litera ת excidit. ה in Participio, & Futuro, propter accedentes formatiuas iſtorum Temporum: vt, מִתְפַּקֵּד pro מְהִתְפַּקֵּד. Litera ת, quando eâ euphoniæ causâ in primè radicalem contrahitur per Dageſch: vt, הִטַּהֲרוּ pro הִתְטַהֲרוּ.

4. Metatheſis fit literæ ת, quando prima radicalis eſt vna ex literis ſibilantibus זסצש: tum enim illis poſtponitur; ac præterea ת poſt ז mutatur in ד, & poſt צ in ט: vt, הִשְׁתַּבַּח *Laudauit ſe*, הִצְטַדֵּק *Iuſtificauit ſe*, *à* צָדַק & הִזְדַּמֵּן *Pręparauit ſe*, *à* זָמַן.

Prętéritum.

	fæm.	*maſ.*
3	הִתְפַּקְּדָה	הִתְפַּקֵּד
2	הִתְפַּקַּדְתְּ	הִתְפַּקַּדְתָּ
1		הִתְפַּקַּדְתִּי

Plural.

1		הִתְפַּקַּדְנוּ
2	הִתְפַּקַּדְתֶּן	הִתְפַּקַּדְתֶּם
3		הִתְפַּקְּדוּ

Par-

Participium.

Plur.	*Sing.*	
מִתְפַּקְּדִים	מִתְפַּקֵּד	*m.*
מִתְפַּקְּדוֹת	מִתְפַּקְּדָה vel מִתְפַּקֶּדֶת	*f.*

Infinitum.

הִתְפַּקֵּד

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקֵּד	*m*
הִתְפַּקֵּדְנָה	הִתְפַּקְּדִי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
	אֶתְפַּקֵּד	1
תִּתְפַּקְּדִי	תִּתְפַּקֵּד	2
תִּתְפַּקֵּד	יִתְפַּקֵּד	3

Plur.

	נִתְפַּקֵּד	1
תִּתְפַּקֵּדְנָה	תִּתְפַּקְּדוּ	2
	יִתְפַּקְּדוּ	3

NOTAE.

5. Præterit. הִתְפַּקֵּד) *Ejecto Dageſch, Pathach mutatur in Kametz;* הִתְבָּרֵךְ *Benedicat ſibi*

ſibi , Deut. 29.18. *Sępè & in Pathach deſinunt:* *vt* הִתְחַזֵּק Roborauit ſe, 2. *Paralip.* 13.7. Formam ex Niphal, & Hithpahel mixtam habet וְנִכַּפֵּר *Expiabitur*, Deut. 21.8.

הִתְפַּקְּדוּ) *HInc ſunt ex Verbis quatuor literarum*, הִתְמַהְמְהוּ Cunctantur, הִתְגַּלְגְּלוּ Deuoluunt ſe.

6. Particip. מִתְפַּקֵּד) *Cum ſyncopa literæ* ת, מִטַּהֵר Mundans ſe, *Leuit.* 14.7. *pro* מִתְטַהֵר. *Ex verbis quatuor literarum*, מִתְמַהְמֵהַּ Cunctans, 2. *Sam.* 15.28.

7. Infinitum הִתְפַּקֵּד) *Dageſch excidente*, לְהִתְפָּאֵר Ad gloriandum, Iſa. 60.21.

8. Imperat. הִתְפַּקֵּד) *Et in pathach, vt in Præterito:* הִתְחַזַּק Robora te, 1. *Reg.* 20.22.

9. Futurum אֶתְפַּקֵּד) *Et in pathach aliquando, vt in Imperat. Cum* ה *paragogico*, אֶתְהַלְּכָה Ambulabo, *Pſal.* 119.45. *vt in Infinito Pihel* Cum methatheſi literę Thau, אֶשְׁתַּמֵּר Cauebo mihi, *Pſal.* 18.24.

Cap.

Cap. XVII.

De defectiuis primâ radicali, & primâ ipſorum Conjugatione Kal & Niphal.

§. I.

EXplicata eſt Conjugationum analogia: anomalia ſequitur, cujus genera duo ſunt, vnum literæ deficientis, vnde verba *Defectiua*; alterum literæ quieſcentis, vnde *Quieſcentia* appellantur.

2. *Defectiua* ſunt, quæ literam deficientem per Dageſch forte, quando id forma vocis patitur, compenſant: ſuntque duorum generum. *Primum*, Verborum à litera נ incipientium, quæ literam נ deficientem, cùm vox ab initio creſcit, per Dageſch forte compēſant. Hinc *defectiua Pe Nun* vulgò appellantur, & paradigma habent נָגַשׁ *Acceſſit*. Vnicum Verbum לָקַח horum anomaliam imitatur.

3. Vulgò etiam ponitur genus Verborum *Defectiuorum Pe Iod*, quæ vide infrà Cap. 23.

4. PO-

4. Porrò Præteritum, & vtrumque Partic. in *Kal*, item Infinit. Imperat. & Futurum *Niphal* regulariter flectuntur.

Præter. Niphal.

	fœm.	*maſc.*
3	נִגְּשָׁה	נִגַּשׁ
2	נִגַּשְׁתְּ	נִגַּשְׁתָּ
1	com.	נִגַּשְׁתִּי

Plur.

3	com.	נִגְּשׁוּ
2	נִגַּשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתֶּם
1	com.	נִגַּשְׁנוּ

Partic. Præſ. Benoni.

	fœm.	*maſc.*
m.	נִגָּשִׁים	נִגָּשׁ
f.	נִגָּשׁוֹת	נִגָּשָׁה vel נִגֶּשֶׁת

Futurum.

הִנָּגֵשׁ

Præter. Kal.

	fœm.	*maſc.*
3	נָגְשָׁה	נָגַשׁ
2	נָגַשְׁתְּ	נָגַשְׁתָּ
1	com.	נָגַשְׁתִּי

Plural.

3	com.	נָגְשׁוּ
2	נְגַשְׁתֶּן	נְגַשְׁתֶּם
1	com.	נָגַשְׁנוּ

Partic. pręſens

	Plur.	*Sing.*
m.	נֹגְשִׁים	נֹגֵשׁ
f.	נוֹגְשׁוֹת	נוֹגְשָׁה vel נוֹגֶשֶׁת

Partic. præt. Pahul.

	Plur.	Sing.
m.	נְגוּשִׁים	נָגוּשׁ
f.	נְגוּשׁוֹת	נְגוּשָׁה

F Impe.

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הִנָּגְשׁוּ	הִנָּגֵשׁ	m.
הִנָּגַשְׁנָה	הִנָּגְשִׁי	f.

Futurum.

com.		
	אֶנָּגֵשׁ	1
תִּנָּגְשִׁי	תִּנָּגֵשׁ	2
תִּנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ	3

Plural.

	נִנָּגֵשׁ	1
תִּנָּגַשְׁנָה	תִּנָּגְשׁוּ	2
	יִנָּגְשׁוּ	3

Infinitum.

גֶּשֶׁת

Imperat.

Plur.	*Sing.*	
גְּשׁוּ	גַּשׁ	*m.*
גַּשְׁנָה	גְּשִׁי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
	אֶגַּשׁ	1
תִּגְּשִׁי	תִּגַּשׁ	2
תִּגַּשׁ	יִגַּשׁ	3

Plur.

	נִגַּשׁ	1
תִּגַּשְׁנָה	תִּגְּשׁוּ	2
	יִגְּשׁוּ	3

NOTÆ AD KAL.

5. Infinit. גֶּשֶׁת) *Prima radic. hic & in Imper. abijcitur, ſine compenſatione per dageſch forte, cum vox ab initio non creſcat, vt dageſch audiri poſſit.* ת *in fine quaſi formatiuum eſt, vt & in aliis Verbis, ſicut in ſequentibus videbitur.*

Propter gutturalem eſt duplex Pathach: vt,

לפחת

לַפַּחַת Ad ſufflandum, *Ezech.* 22.20. *à* נָפַח, *Sic à* לָקַח *dicitur* קַחַת Accipere.

At à נָתַן *contractè, & ſpeciali anomaliâ dicitur* תֵּת Dare, *pro* תֶּנֶת: quandoque tamen etiam regulariter, נָתוֹן, נְתֹן; vt & aliàs. *Pleraque Verba hìc analoga ſunt.*

6. Imperat. נַשׁ) *Cum* ה *paragogico*, גְּשָׁה Accede, *Geneſ.* 27.21.

A לָקַח *eſt* קַח, *& perfectè* לְקַח Accipe: *à* נָתַן *eſt* תֵּן *&* תְּנָה Da, *Geneſ.* 30.26. *cum* ה *paragogico.*

7. Futurum אֶגַּשׁ) *Terminatio Cholem hìc etiam vſitata eſt: vt,* יִבּוֹל Marceſcet, *Pſalm.* 1.3. *Cum* ה *paragogico.* אֶצְּרָה Cuſtodiam *Pſal.* 119.115.

A לָקַח *eſt* אֶקַּח Accipiam. *A* נָתַן *dicitur* אֶתֵּן Dabo.

AD NIPHAL.

8. Præterit, נִגַּשׁ) *Dageſch ex gutturali ferè ſine compenſatione excidit: vt,* נִחַם Conſolamem cepit, 2. *Sam.* 13.v.39. *A* לָקַח *hìc regu-*

lariter dicitur נִלְקַח Capta eſt, 1. *Sam.* 4. 22. *prima radicalis etiam quandoque manet.*

9. Particip. (נִגָּשׁ) *In* ת, נִתֶּכֶת Effuſa eſt, *Ier.* 7. *v.* 20. נִדַּחַת Depulſa, *Ezech.* 34. 4.

10. Infinit. (הִנָּגֵשׁ) *Vnum ab analogia excipitur,* נִגּוֹף Cædendo, *Iud.* 20. 39. *cui ſimile, quod ſuprà cap.* 13. *ad Infinit. Niphal notatum eſt.*

11. *Porrò formæ* PIHEL, PVHAL, HITHPAHEL, *analogæ ſunt, vnde ſpecialem doctrinã hic non requirunt, Nam in* Pihel *eſt* נִגֵּשׁ, *in* Puhal נֻגַּשׁ, *in* Hithpahel הִתְנַגֵּשׁ *quæ juxta paradigma* פָּקַד *regulariter flectuntur.*

CAP. XVIII.

De Conjugatione Hiphil *& ejus forma paſſiua* Hophal.

ANomalia vtriuſque formæ eſt in prima radicali deficiente, & per dageſch compenſatà. HIPHIL.

Præter.

Plural.			*fæm.*	*maſc.*	
com.	הִגִּישׁוּ	3	הִגִּישָׁה	הִגִּישׁ	3
הִגַּשְׁתֶּן	הִגַּשְׁתֶּם	2	הִגַּשְׁתְּ	הִגַּשְׁתָּ	2
com.	הִגַּשְׁנוּ	1	com.	הִגַּשְׁתִּי	1

Par-

Plur.	Sing.	
הַגִּישׁוּ	הַגֵּשׁ	m.
הַגֵּשְׁנָה	הַגִּישִׁי	f.

Futurum.

fœm.	maſc.	
com.	אַגִּישׁ	1
תַּגִּישִׁי	תַּגִּישׁ	2
תַּגִּישׁ	יַגִּישׁ	3

Plural.

com.	נַגִּישׁ	1
תַּגֵּשְׁנָה	תַּגִּישׁוּ	2
	יַגִּישׁוּ	3

Partic. præſens

	Plur.	Sing.
m:	מַגִּישִׁים	מַגִּישׁ
f.	מַגִּישׁוֹת	מַגִּישָׁה v. מַגֶּשֶׁת

Partic. præter.

	Plur.	Sing.
m.	מֻגָּשִׁים	מֻגָּשׁ
f.	מֻגָּשׁוֹת	מֻגָּשָׁה

Infinitiuus.

הַגִּישׁ vel הַגֵּשׁ

Imperatiuus.

H O P H A L. Præter.

	fœm.	maſc.
3	הֻגְּשָׁה	הֻגַּשׁ
2	הֻגַּשְׁתְּ	הֻגַּשְׁתָּ
1	com.	הֻגַּשְׁתִּי

Plur.

3	com.	הֻגְּשׁוּ
2	הֻגַּשְׁתֶּן	הֻגַּשְׁתֶּם
1	com.	הֻגַּשְׁנוּ

Partic. præſens.

הֻגָּשִׁים	הֻגָּשׁ
הֻגָּשׁוֹת	הֻגֶּשֶׁת

Infinitum. הֻגַּשׁ

Imperat. caret.

Futurum.

fœm.	maſc.	
com.	אֻגַּשׁ	1
תֻּגְּשִׁי	תֻּגַּשׁ	2
תֻּגַּשׁ	יֻגַּשׁ	3

Plur.

com.	נֻגַּשׁ	1
תֻּגַּשְׁנָה	תֻּגְּשׁוּ	2
	יֻגְּשׁוּ	3

NOTÆ AD HIPHIL.

1. Partic. מַגִּישָׁה) *In* ה, מַגֶּשֶׁת vt eſt in *Leuit.* 14.21.

2. Imperat. הַגֵּשׁ) *Accedente* ה *paragogico pro Tzere ſemper eſt Chirek: vt ,* הַגִּישָׁה Admoue, *Gen.* 27.25.

3. Futur. אַגִּישׁ) *Et in Tzere : vt ,* תַּפֵּל Cadere ſinito; *Eſth.*6. 10. *Si tertia ſit gutturalis* ח *vel* ע, *tum craſis fit : vt ,* יַסַּע Proficiſci facit, *Pſal.*78.26. *pro* יַסִּיע.

AD HOPHAL.

4. *Pro Kametzchatuph hic ferè ſemper vſurpatur Kibbutz*.

5. *Participium præſens inuſitatum eſt.*

CAP. XIX.

De Defectiuis ſecunda radicali, & prima ipſorum Conjugatione Kal & Niphal.

ALterum genus Defectiuorū, eſt Verborū ſecundam radicalem geminantiū, quę per defectū ſecundę radicalis in monoſyllaba contracta, deficientē per Dageſch forte, cùm vox à fine creſcit, compēſant. Hæc à forma integra vocantur vulgò *Geminantia* ſiue *Duplicantia*

Aijn,

Aijn, id eſt, ſecundam radicalem : at à forma defectiua, quæ hic conſideratur, *Defectiua* dici debent. Paradigma habent סָבַב *Circuiuit*, quod contractè ſiue defectiuè dicitur סַב.

Præter. Kal.

	fœm.	*maſc.*
3	סַבָּה	סַב
2	סַבּוֹת	סַבּוֹתָ
1	com.	סַבּוֹתִי

Plural.

3		סַבּוּ
2	סַבּוֹתֶן	סַבּוֹתֶם
1	com.	סַבּוֹנוּ

Partic. præſens.

Plur.	*Sing.*	
סֹבְבִים	סֹבֵב	*m.*
סֹבְבוֹת	סֹבְבָה vel סֹבֶבֶת	*f.*

Part ic. præt.

Plur.	*Sing.*	
סְבוּבִים	סָבוּב	*m.*
סְבוּבוֹת	סְבוּבָה	*f.*

Infinitum. סֹב

Præter. Niphal.

fœm.	*maſc.*	
נָסַבָּה	נָסַב	3
נְסַבּוֹת	נְסַבּוֹתָ	2
com.	נְסַבּוֹתִי	1

Plural.

com.	נָסַבּוּ	3
נְסַבּוֹתֶן	נְסַבּוֹתֶם	2
com.	נְסַבּוֹנוּ	1

Partic. præſons.

Plur.	*Sing.*	
נְסַבִּים	נָסַב	*m.*
נְסַבּוֹת	נְסַבָּה	*f.*

Infinitum.

הִסּוֹב

Imperatiuus. *Plur.*	*Sing.*	
הַסֵבּוּ	הָסֵב	*m.*
הֲסִבֶּינָה	הָסֵבִּי	*f.*

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
com.		1 אָסֵב
	תָּסֵבִּי	2 תָּסֵב
	תָּסֵב	3 יָסֵב

Plur.

	fæm.	*maſc.*
		1 נָסֵב
	תְּסִבֶּינָה	2 תָּסֵבּוּ
		3 יָסֵבּוּ

Imperatiuus. Plur.	Sing.	
סֹבּוּ	סוֹב	*m.*
סֻבֶּינָה	סוֹבִּי	*f.*

Futurum.

	fæm.	*maſc*
com.		1 אָסוֹב
	תָּסֹבִּי	2 תָּסוֹב
	תָּסוֹב	3 יָסוֹב

Plur.

	fæm.	*maſc.*
com.		1 נָסוֹב
	תְּסֻבֶּינָה	2 תָּסֹבּוּ
		3 יָסֹבּוּ

NOTAE AD KAL.

1. Præterit. סַבָּה) *Accentus eſt in penultima ob factā contractionem,& ſic in plurali* סַבּוּ.

Sæpiùs hæc verba perfecta ſunt , & ſecundùm פקד *conjugantur.*

2. Infinit. סוֹב) *Integrè* סְבוֹב *, quod legitur Num. 21. v.4. Accentu ablato , ſiue ſequente Makaph , Cholem corripitur in Kametz chatuph vt dictum cap.5: vt,* בְּרָן In cantando, *Iob.38.7.*

3. Imperat. סֹבּוּ) *Sine Dageſch propter* ר, אֹרוּ Maledicite, *Iud.* 5. 23. *ab* אָרַר. *Quandoque accentus ad vltimam deſcendit, & tunc Cholem corripitur in* Kametzchatuph: *vt,* רָנּוּ Cantate, *Iſa.* 44 23. *Et ſic in fæminino,* רָנִּי Cane, *Zachar.* 2. 14.

4. Futur. אָסֹב) *Kametz ſub formatiuis non raro in vocalem breuem, & in Dageſch reſoluitur, vt* אֶקֹּב Maledicam, *Num.* 23. 8.

Si accentus ad penultimam recedat, tum Cholem vltimæ ſyllabæ corripitur in Kametz-*chatuph: vt,* וַיָּסָב Et circumiuit, *Iud.* 11. 18.

Raro Schurek habent, quia ea terminatio Quieſcentium ſecunda propria eſt: vt, יָשׁוּר Vaſtabit, *Pſal.* 91. 6.

AD NIPHAL.

5. Præterit. נָסַב) *Characteriſtica* נ *neceſſario cum vocali longa notatur: Chirek enim ſequente Scheua: vt in* נִפְקַר, *habere nequit, quia præponitur voci monoſyllabæ; neque poſt Chirek eſſe poteſt Dageſch, quia fieret confuſio cum Verbis Defectiuis prima* נ. *Kametz autem ſub* נ *manet, quando accentus ſuo loco manet, vt in tertiis perſonis; ejus autem ſede mutata, tranſit in Scheua, vt in reliquis perſonis.* Porro

Porrò antè ח *ſeruat communem vocalem Chirek: vt,* נִחַר Exſiccatur, *Pſal.*69.4.

Quandoque etiam in Cholem vel Tzere deſinunt, ſed rariùs: inde וְנָגֹלּוּ Et conuoluentur, *Iſ.* 34.4.

6. Participium נָסַב) *Et in Tzere,* וְנָמֵם Et liqueſcens, 1.*Sam.*15.9.

7. Infinit. הִסּוֹב) *Et in Tzere,* הִמֵּס Liqueſcendo, 2.*Sam.* 17. *v.*10. *Prima gutturali,* הֵחֵל Prophanari, *Ezech.* 20.9.

8. Futurum אָסַב) *Dageſch ex prima gutturali excidit:* וָאֵחַל Et prophanor, *Ezech.* 22.26. *Sic cum* ה *paragogico* אֲחִתָּה Terreat, *Ierem.* 17.18.

Terminatio Cholem, & Tzere hic etiam locum habent.

CAP. XX.

De Conjugatione PIHEL & PVHAL *Defectiuorum ſecundà.*

HIc verba plerumque analoga ſunt. At ſæpiſſimè Cholem habent ab initio, loco Chi-

Chirek & Dageſch: vt, סֹבֵב pro סִבֵּב.

Præter. Puhal.			Præter. Pihel.		
fœm.	*maſc.*		*fœm.*	*maſc.*	
סֹבְבָה	סֹבַב	3	סֹבְבָה	סֹבֵב	3
סֹבַבְתְּ	סֹבַבְתָּ	2	סֹבַבְתְּ	סֹבַבְתָּ	2
&c.	סֹבַבְתִּי	1	&c.	סֹבַבְתִּי	1

Infinitiuus. סֹבַב

Imperat. caret.

Futurum. אֲסֹבַב &c.

Partic. præſens.

מְסֹבֵב *m.* מְסֹבְבִים

מְסֹבְבָה *f.* מְסֹבְבוֹת

Part. præt. ſiue Pahul.

מְסֹבָב *m.* מְסֹבָבִים

מְסֹבָבָה *f.* מְסֹבָבוֹת

Infinitum. סֹבֵב

Imper. &c. סֹבֵב

Futur. &c. אֲסֹבֵב

N O T Æ.

Quædam primam radicalem geminant, & ſecundæ ac tertiæ interponunt: vt, גִּלְגֵּל *à* גָּלַל*, quorum conjugandi ratio analoga eſt, vt ſupra cap. 14. ad præteritum* Pihel *dictum eſt.*

Cap.

Cap. XXI.
De Hiphil & hophal *defectiuorum ſecunda.*

ANomalia in principio capitis 19. explicata eſt.

HIPHIL.

Infinitiuus.

הָסֵב

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
הָסֵבּוּ	הָסֵב	m.
הֲסִבֶּינָה	הָסֵבִּי	f.

Futurum.

fœm.	maſc.	
com.	אָסֵב	1
תָּסֵבִּי	תָּסֵב	2
תָּסֵב	יָסֵב	3

Plur.

fœm.	maſc.	
com.	נָסֵב	1
תְּסִבֶּינָה	תָּסֵבּוּ	2
	יָסֵבּוּ	3

Præter.

fœm.	maſc.	
הֵסֵבָּה	הֵסֵב	3
הֲסִבּוֹת	הֲסִבּוֹתָ	2
com.	הֲסִבּוֹתִי	1

Plural.

com.	הֵסֵבּוּ	3
הֲסִבּוֹתֶן	הֲסִבּוֹתֶם	2
com.	הֲסִבּוֹנוּ	1

Partic. præſens.

Plur.	Sing.	
מְסִבִּים	מֵסֵב	m.
מְסִבּוֹת	מְסִבָּה	f.

Partic. præter.

Plur.	Sing.	
מוּסַבִּים	מוּסָב	m.
מוּסַבּוֹת	מוּסַבָּה	f.

HOP-

HOPHAL.

P ræter.

	fœm	*maſc.*
3	הוּסַבָּה	הוּסַב
2	הוּסַבּוֹת	הוּסַבּוֹתָ
1	com.	הוּסַבּוֹתִי
	Plural.	
3	com.	הוּסַבּוּ
2	הוּסַבּוֹתֶן	הוּסַבּוֹתֶם
1	com.	הוּסַבּוֹנוּ

Infinitum. הוּסַב

Imperat. caret.

Futurum.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	אוּסַב
2	תּוּסַבִּי	תּוּסַב
3	תּוּסַב	יוּסַב
	Plural.	
1	com.	נוּסַב
2	תּוּסַבֶּינָה	תּוּסַבּוּ
3		יוּסַבּוּ

NOTAE AD HIPHIL.

1. Præter. הֻסַב) *Characteriſtica* ה *hic. vt &*

in forma paſſiuà, notatur cum vocali longa, eadem ratione, vt ג *in conjugatione* Niphal *: Tzere autem ejus manet vel mutatur, vt* Kametz *ibidem in* Niphal.

Pro vltimo Tzere non rarò eſt pathac, maximè ante gutturalem, הֵמַר, הֵשַׁח, הֵקַל.

הֵסַבּוּ) *Ex terminatione pathach,* הֵסַבּוּ Circumduxerunt, 1 *Sam* 10.

2. Partic. מֵסֵב) *Ex terminatione path ach,* מֵצַל Vmbram faciens, *Ezech.* 31. 3.

3. Infinit. הָסֵב) ה *cum kametz ad differentiam*

tiam præteriti. Et hìc quoque ſæpius eſt terminatio Pathach.

4. Futur. אֶסַּב) *Characteriſticæ ſunt cum vocali longa, eadem ratione, vt ſupra ad Prœteritum* Niphal *notatum eſt*.

Reſoluitur tamen Kametz *quandoque in vocalē breuem, quod & ſuprà ad Futurum Kal obſeruatū: vt,* וַיַּסֵּב Et circumduxit, *Exod.* 13.18.

Accentu ad penultimā retracto, Tzere corripitur in Sægol, vt & in ſuperioribus aliquoties explicatum: וַיָּגֶל Et deuoluit, *Gen.*29.10.

AD HOPHAL.

5. Præter. הוּסַב) *pro* Schurek *ſæpe eſt* Kibbutz, *& id per totam conjugationem.*

6. Partic. præter.) *Præſens omiſſum eſt, quia inuſitatum. Eſſet autem* הוּסָב.

CAP. XXII.

De Conjugatione HITHPAHEL. *Defectiuorum ſecundā.*

HÆc ad formam *Pihel* ſimpliciter aſſumit ſyllabā הִת. Fit autem in hoc paradigmate metatheſis literæ primę radicalis, & litera characte-

racteriſticæ ה, de qua figura initio cap. 16. dictum

Præteritnm.	
הִסְתּוֹבְבָה	הִסְתּוֹבֵב
&c.	הִסְתּוֹבַבְתָּ
Participium.	
&c.	מִסְתּוֹבֵב
Infinitiuus.	
	הִסְתּוֹבֵב
Imperatiuus.	
&c. הִסְתּוֹבְבוּ	הִסְתּוֹבֵב
Futurum.	
	1 אֶסְתּוֹבֵב
&c.	2 תִּסְתּוֹבֵב

N O T Æ.

1. Participium) מִתְרֹנֵן Ouans, *Pſal.* 78 65.

2. Infinitum) לְהִתְגּוֹלֵל Ad volutandum ſe *Gen.* 43. *v.* 18. *quę analoga ſunt, id eſt, ſine metatheſi.*

3. Futurum.) Aliquando eſt Pathach: vt, אֶשְׁתּוֹנָן *Acuar*, Pſal. 73. 21. Syncopa literæ תִּשּׁוֹמֵם Eccleſ. 7.17.

Cap.

Cap. XXIII.

De Verbis Quiſcentibus prima radicali Iod, & Prima ipſorum Conjugatione KAL & NIPHAL.

EXpoſitum eſt primum genus anomaliç in *Defectiuis:* alterum ſequitur in *Quieſcentibus.*

2. Quieſcentia Verba ſunt, quæ ex vna vel altera litera quieſcente conſtant, vnde diueſra in conjugando anomalia exiſtit: ſuntque *quatuor generum*, pro numero quatuor Quieſcentium literarum.

3. Primum eſt Verborum à *Iod* incipientium, quç *Quieſcentia Pe Iod* vulgò appellantur, & paradigma habent יָשַׁב *Sedit.* Hæc vbi anomala ſunt vel abjiciũt *Iod* vel in Vau commutãt, aut exprimunt, ſed quieſcens.

4. Octo excipiuntur, יָנַח, יָקַף, יָצַת, יָצַר, יָצַק, יָצַע, יָצַג, יָצַב quæ certis temporibus, & conjugationibus literam *Iod* abjectam, per Dageſch compenſant, more Defectiuorum primà נ. Hinc vulgò ex illis genus conſtitutum, quod vocant *Defectiua Pe Iod.* At genus conſtituere non poſſunt, cùm reliqua omnia à *Iod* incipientia, ad Quieſcentium claſſem, & anomaliam per-

pertineant, ex quibus hæc paucula, ceu ſpecialiter anomala, excipiuntur.

Præter. Niphal.

	fœm.	*maſc.*
3	נוֹשְׁבָה	נוֹשַׁב
2	נוֹשַׁבְתְּ	נוֹשַׁבְתָּ
1	com.	נוֹשַׁבְתִּי

Plur.

3	com.	נוֹשְׁבוּ
2	נוֹשַׁבְתֶּן	נוֹשַׁבְתֶּם
1	com.	נוֹשַׁבְנוּ

Partic. præſens.

	Plur.	*Sing.*
m.	נוֹשָׁבִים	נוֹשָׁב
f.	נוֹשָׁבוֹת	נוֹשָׁבָה v. נוֹשֶׁבֶת

Infinitiuus.

הִוָּשֵׁב

Præter. Kal.

	fœm.	*maſc.*
3	יָשְׁבָה	יָשַׁב
2	יָשַׁבְתְּ	יָשַׁבְתָּ
1		יָשַׁבְתִּי

Plur.

3		יָשְׁבוּ
2	יְשַׁבְתֶּן	יְשַׁבְתֶּם
1		יָשַׁבְנוּ

Partic. præſens.

	Plur.	*Sing.*
m.	יוֹשְׁבִים	יוֹשֵׁב
f.	יוֹשְׁבוֹת	יוֹשְׁבָה v. יוֹשֶׁבֶת

	Plur.	*Sing.*
m.	יְשׁוּבִים	יָשׁוּב
f.	יְשׁוּבוֹת	יְשׁוּבָה

Infinitiuus.

שֶׁבֶת

 Impe-

Imperatiuus.			Imperatiuus.		
Plur.	*Sing.*		*Plur.*	*Sing.*	
הוּשְׁבוּ	הוּשַׁב	*m*	שְׁבוּ	שֵׁב	*m.*
הוּשַׁבְנָה	הוּשְׁבִי	*f*	שֵׁבְנָה	שְׁבִי	*f.*

Futurum.			Futurum.		
fœm.	*maſc.*		*fœm.*	*maſc.*	
	אוּשַׁב	1	com.	אֵשֵׁב	1
תּוּשְׁבִי	תּוּשַׁב	2	תֵּשְׁבִי	תֵּשֵׁב	2
תּוּשַׁב	יוּשַׁב	3	תֵּשֵׁב	יֵשֵׁב	3
Plural.			Plural.		
	נוּשַׁב	1	com.	נֵשֵׁב	1
תּוּשַׁבְנָה	תּוּשְׁבוּ	2	תֵּשַׁבְנָה	תֵּשְׁבוּ	2
	יוּשְׁבוּ	3		יֵשְׁבוּ	3

NOTAE AD KAL.

5. Infinit. שֶׁבֶת) *Propter mediam gutturalem duplex pathach eſt: vt,* דַּעַת Cognoſcere, *Ier:* 9.6. *à* יָדַע. *Eadem forma, & in Defectiuis fuit ſupra cap.* 17. *Radices ergo horum adhibito Lexico cognoſcendæ ſunt.*

Sepiùs hæc verba analoga ſunt, vt, יְשׁוֹב *Manendo*, 1. Sam. 20 5. יְלֹד *Parere, Iob.* 15.35:

6. Imperat. שֵׁב) *Raro, & impropriè in pathach deſinit,*

deſinit, quod propriè ad Defectiua prima pertinet: vt, הַב Dato, *Prou.* 30 15. *Cum* ה *paragogico,* ab initio eſt Scheua, רְדָה Deſcende, *Gen.* 45. 9. & רֵדָה 2. *Reg.* 1. 11. *ſi ſcilicet accentus ſuo loco maneat. Sic in plurali,* לְכוּ & לֵכוּ, *& in fœminino,* לְכִי.

7. Futur. אֵשֵׁב) *Cum* ה *paragogico,* Tzere mutatur in Scheua; אֵשְׁבָה *Eſr.* 9. 3.

Semel י *expreſſum in Tzere legitur: vt,* אֵילְכָה Incedam: *Mich.* 1. 8. *Alias quando Iod exprimitur, tum quieſcit in Chirek, & terminatio eſt in pathach: vt,* אִישָׁן Obdormiam, *Pſal.* 13. 4.

Sed, & ex hac forma י *interdum tollitur: vt,* יֵחַם Incaleſcebat. 1. *Reg.* 1. *v.* 1.

Excipitur יָכֹל, *vnde hic dicitur* אוּכַל Potero, *& ſic deinceps.*

Accentu ablato, aut ad penultimam retracto, vltimũ Tzere corripitur in Sægol, vt dictum cap. 5. *vt,* וַיֵּצֶר Et anguſtia fuit, *Gen.* 32. *v.* 7.

Ex defectiuis *ſunt,* אַצּוֹק *Effundam Iſa.* 44. 3. תִּצַּת *Exardeſces, Iſa.* 9. 18.

AD NIPHAL.

8. Præter. נוֹשַׁב) *Anomalia totius conjvgationis eſt in prima radicali* י *commutata in* ו, *quod in præterito, & participio quieſcens eſt in Cholem & in reliquis Temporibus mobile, propter inſerendum ipſi Dageſch :* ו *tamen quieſcens non ſemper exprimitur: vt,* נֹעַדְתִּי Conueniam, *Exod.* 29.43. נוֹלְדוּ compoſitam habent formam ex Niphal & Puhal נִצְּתוּ Succenſę ſunt *Nebem.* 1. 3.

9. Futurum א) formatiuum quandoque eſt cum ChireK, אִירַשׁ *Inopia premar, Prou.* 30.*v*.9. אִוָּשַׁע *Seruabor, Pſal.* 18.4.

10. *Porrò conjugationes* Pihel *&* Puhal *analogæ ſunt : vt,* יִשֵּׁב Sedere fecit, collocauit. *Particip.* מְיַשֵּׁב Collocans &c.

CAP. XXIV.

De Conjugatione PIHEL *&* PVHAL *Quieſcentium primæ* י.

ANomalia eſt in prima radicali י commutatâ in ו, quod in *Hiphil* quieſcit in Cholem

lem, in *Hophal* in Schurek. Attamen & hic, vt in *Niphal*, ו quieſcens poſt Cholem non ſemper exprimitur. Quædam in *Hiphil* immutatum retinent, ſed quieſcens in Tzere: vt, הֵיטִיב *Benefecit.* Chirek longum hic etiam ſępè י abjicit, quod & cap. 15. obſeruatum.

H I P H I L.

Præter.

	fœm.	*maſc.*
3	הוֹשֵׁיבָה	הוֹשֵׁיב
2	הוֹשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתָּ
1	com.	הוֹשַׁבְתִּי

Plur.

3	com.	הוֹשֵׁיבוּ
2	הוֹשַׁבְתֶּן	הוֹשַׁבְתֶּם
1		הוֹשַׁבְנוּ

Partic. præſens

	fœm.	*maſc.*
m	מוֹשֵׁיבִים	מוֹשֵׁיב
f.	מוֹשֵׁיבוֹת	מוֹשֵׁיבָה

Partic. præter.

	Plur.	Sing.
m.	מוּשָׁבִים	מוּשָׁב
f.	מוּשָׁבוֹת	מוּשָׁבָה

Infinitiuus.

הוֹשֵׁיב vel הוֹשֵׁב

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	הוֹשֵׁיבוּ	הוֹשֵׁב
f.	הוֹשֵׁבְנָה	הוֹשֵׁיבִי

Futurum.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	אוֹשֵׁיב
2	תּוֹשֵׁיבִי	תּוֹשֵׁיב
3	תּוֹשֵׁיב	יוֹשֵׁיב

Plur.

1	com.	נוֹשֵׁיב
2	תּוֹשֵׁבְנָה	תּוֹשֵׁיבוּ
3		יוֹשֵׁיבוּ

HOPHAL.

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אוּשַׁב
2	תּוּשְׁבִי	תּוּשַׁב
3	תּוּשַׁב	יוּשַׁב
Plur.		
1	com.	נוּשַׁב
2	תּוּשַׁבְנָה	תּוּשְׁבוּ
3		יוּשְׁבוּ

Preter.

	fæm.	*maſc.*
3	הוּשְׁבָה	הוּשַׁב
2	הוּשַׁבְתְּ	הוּשַׁבְתָּ
1	com.	הוּשַׁבְתִּי
Plural.		
3	com.	הוּשְׁבוּ
2	הוּשַׁבְתֶּן	הוּשַׁבְתֶּם
1		הוּשַׁבְנוּ

Infinitiuus. הוּשַׁב

Imperat. Caret.

NOTÆ AD HIPHIL.

1. Præterit. הוֹשִׁיב) *Forma defecta*; הֵנִיחַ Manere fecit, *Iud.* 3. 1. *& ſic in aliis Temporibus. Quandoque* י *exprimitur, quieſcens in Tzere: vt* הֵיטִיב Benefecit; *Gen.* 12.16.

2. Imperat. הוֹשֵׁב *Ante* ה *paragogicum ſemper eſt Chirek longum: vt,* הוֹשִׁיעָה Serua, *Pſal.* 12.2. *Cum* י *expreſſo;* הֵילִיכִי Abduc, *Exod.* 2.9

3. Fu-

3. Futur. אוֹשִׁיב) *Plenè cum* ה *Characteriſtico, quod Chaldæis frequens,* יְהוֹשִׁיעַ Seruabit, *Pſal.* 116.6.

Promiſcue hic etiam in Tzere deſinunt: vt; תּוֹרִד Deſcendere ſinas 1. *Reg.* 2.6. *Hinc vltima pro more corripitur in Sægol, ſi vox fiat Milhel, id eſt, penacuta: vt,* וְהוֹשַׁבְתָּ Et collocaſti, 2.*Reg.* 17.26.

Cum י *expreſſo,* תֵּיטִיב *vel* תֵּטִיב Benefacies, *Pſal.*49.19.

Ex Defectiuis ſunt, יַנִּיחַ *Relinquet,* Leu. 7. 15. יַצֵּב *Statuet* Prou.15.25.

AD HOPHAL.

4. Præter. הוּשְׁבָה) *Vnum hic defectiuum eſt, & præterea ex forma actiuâ, & paſſiua compoſitum,* וְהֻנִּיחָה *Et collocetur,* Zach.5.11.

5. Partic.) Defectiuum eſt, מֻצָּב Erecta *Gen.*28.*v.* 12.

מוּשָׁבָה) *Et in* ת, מוּדַעַת *Notum fiat,* Iſa. 12. 5. *cum pathach propter gutturalem.*

Cap. XXV.

De Conjugatione Hithpahel.

Verba hìc analogicè flectuntur: vt, הִתְיַשֵּׁב. Tria excipiuntur, quæ י commutant in ו conſonam: vt, הִתְוַסֵּר, הִתְוַדַּע, הִתְוַכַּח, à, יָסַר, יָדַע, יָכַח. A יָסַר reperitur & נִוַּסְּרוּ, pro נִתְוַסְּרוּ, forma ex Niphal, & Hithpahel compoſita. *Futurum*, אֶתְוַדַּע *Notum faciam me*, Numer. 12.6. יִתְוַכָּח *Diſceptabit*, Mich. 6.2.

Cap. XXVI.

De Verbis Quieſcentibus ſecunda radicali ו, *vel* י, *& prima Conjugatione* Kal *&* Niphal.

Secundum genus Quieſcentium Verborum eſt media radicali ו vel י, quæ *Quieſcentia Ajin*, id eſt, ſecundà radicali, vulgò nominatur, & paradigma habent קוּם *Surgere*. Ratio conjugandi vtramque formã eadem eſt, vnde

&

& vnum genus flexionis tantùm conſtituunt, cujus anomalia perpetua eſt in media radicali vel quieſcente vel abjecta.

2. Excipiuntur quæ in ה deſinunt: ea enim mediam radicalem efferunt: vt, קִוָּה *Exſpectauit*, הָיָה *Fuit*, & paucula alia: vt, גָּוַע *Expirauit*: אָיַב *Inimicatus eſt*.

Præter. niphal. *fæm.*	*maſc.*		Præter. Kal. *fæm.*	*maſc.*	
נָקוֹמָה	נָקוֹם	3	קָמָה	קָם	3
נְקוּמוֹת	נְקוּמוֹתָ	2	קַמְתְּ	קַמְתָּ	2
com.	נְקוּמוֹתִי	1	com.	קַמְתִּי	1
Plur			Plur.		
com.	נָקוֹמוּ	3	com.	קָמוּ	3
נְקוּמוֹתֶן	נְקוּמוֹתֶם	2	קַמְתֶּן	קַמְתֶּם	2
com.	נְקוּמוֹנוּ	1	com.	קַמְנוּ	1
Partic. præſens *Plur.*	*Sing.*		Particip. præſens. *Plur.*	*Sing.*	
נְקוֹמִים	נָקוֹם	*m.*	קָמִים	קָם	*m.*
נְקוֹמוֹת	נְקוֹמָה	*f.*	קָמוֹת	קָמָה	*f.*

Infi-

			Partic. præt. Pahul.		
			Plur.	Sing.	
			קוּמִים	קוּם	*m.*
			קוּמוֹת	קוּמָה	*f.*
Infinitiuus.			Infinitiuus.		
	הָקִים			קוּם	
Imperatiuus.			Imperatiuus.		
Plur.	Sing.		*Plur.*	*Sing.*	
הָקִימוּ	הָקִים	*m.*	קוּמוּ	קוּם	*m.*
הָקֵמְנָה	הָקִימִי	*f.*	קוּמְנָה	קוּמִי	*f.*
Futurum.			Futurum.		
fæm.	*maſc.*		*fæm.*	*maſc.*	
com.	אָקִים	1	com.	אָקוּם	1
תָּקִימִי	תָּקִים	2	תָּקוּמִי	תָּקוּם	2
תָּקִים	יָקִים	3	תָּקוּם	יָקוּם	3
Plur.			Plural.		
com.	נָקִים	1	com.	נָקוּם	1
	תָּקִימוּ	2		תָּקוּמוּ	2
תָּקִמְנָה	יָקִימוּ	3	תְּקוּמֶנָה	יָקוּמוּ	3

NOTAE AD KAL.

3. Præterit. קָם) *Eſt quoque hic terminatio* Tzere & Cholem; *vt in Verbis analogis: vt,*

מת

uerſus es, 1. *Reg.*13. 22. *at ſi vltima fuerit gutturalis vel* ר, *tunc in fine eſt pathach : vt*, וּתְגַח Et prodis, *Ezech.* 32.*v.* 2.

A בּוֹשׁ Erubeſcere, *hic dicitur* אֲבוֹשׁ, *& ſic deinceps*, forma hinc, & à יָבֵשׁ compoſita.

(יְקוּמוּן) Cum נ paragogico, accentus fere transfertur ad vltimam; vnde Kametz principio dictionis conuertitur in Scheua : vt יְשׁוּבוּן *reuertentur*, Pſal. 104. 19.)

AD NIPHAL.

8. Præterit. (נָקוֹם) *Characteriſtica* נ *eſt cum vocali longa, quæ manet, vel mutatur; vt ſuprà cap.*19. *in Niphal : vide illic.*

(נְקוּמוֹת) *Cholem ex præcedenti perſona hic tranſit in SchureK, ne duo Cholem ſe conſequantur, quæ tamen interdum concurrunt: vnde in plurali*, נְפוֹצוֹתֶם *Diſperſi eſtis*, Ezech. 11.17.

9. Particip. (נָקוֹם) *Et cum Schurek* נָצוּר *Obſeſſus*, Ezech.6.*verſ.* 12.

(נְקוֹמָה) *Et in* ת, נְפוֹצֶת *Sparſum*, 2. Sam. 18. 8.

CAP. XXVII.

De Conjugatione PIHEL *&* PVHAL, *Quieſcentium ſecunda* ו *vel* י.

ANomalia eſt in media radicali in Cholem quieſcẽte, vnde loco illius per dages characteriſticũ geminandę geminatur vltima: vt קוֹמֵם *Surgere fecit*, id eſt, *Erexit*, *Statuit*.

Forma cum defectiuis ſecunda eadem eſt, ſed formationis ratio diuerſa. Illic enim litera geminata vtraque ad Radicem, hìc geminatæ altera ad Radicem, altera ad formam Conjugationis pertinet.

2. Fiunt quoque hìc Verba quatuor literarum, prima, & tertia geminatà, mediâ autem ejectâ: vt à כּוּל fit כִּלְכֵּל. Hæc præterea flectuntur, vt cap. 14. ad Præteritum Pihel dictum eſt.

3. Quædam ſeruant analogiam: vt, קִיֵּם à קוּם. Sic חִיֵּב à חוֹב.

PIHEL.

Præter.	*maſc:*	*fœm.*	Plural.		
3	קוֹמֵם	קוֹמְמָה	3	קוֹמְמוּ	com.
2	קוֹמַמְתָּ	קוֹמַמְתְּ	2	קוֹמַמְתֶּם קוֹמַמְתֶּן	
1	קוֹמַמְתִּי	com.	1	קוֹמַמְנוּ	com.

Im-

Imperatiuus.

	Plur.	*Sing.*
m.	קוֹמְמוּ	קוֹמֵם
f.	קוֹמֵמְנָה	קוֹמְמִי

Futurum.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	אֲקוֹמֵם
2	תְּקוֹמְמִי	תְּקוֹמֵם
3	תְּקוֹמֵם	יְקוֹמֵם

Plur.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	נְקוֹמֵם
2	תְּקוֹמֵמְנָה	תְּקוֹמְמוּ
3	תְּקוֹמֵמְנָה	יְקוֹמְמוּ

Partic. Præſ. Benoni

	Plur.	*Sing.*
m.	מְקוֹמְמִים	מְקוֹמֵם
f.	מְקוֹמְמוֹת	מְקוֹמְמָה v. מְקוֹמֶמֶת

Part. præt. ſiue Pahul.

	Plur.	*Sing.*
m.	מְקוֹמָמִים	מְקוֹמָם
f.	מְקוֹמָמוֹת	מְקוֹמָמָה

Infinitiuus.

קוֹמֵם

P V H A L.

Infinitiuus. קוֹמַם

Imperat. caret.

Futurum.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	אֲקוֹמַם
2	תְּקוֹמְמִי	תְּקוֹמַם
3	תְּקוֹמַם	יְקוֹמַם

Plur.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	נְקוֹמַם

Præter.

	fœm.	*maſc.*
3	קוֹמְמָה	קוֹמַם
2	קוֹמַמְתְּ	קוֹמַמְתָּ
1	com.	קוֹמַמְתִּי

Plur.

	fœm.	*maſc.*
3	com.	קוֹמְמוּ
2	קוֹמַמְתֶּן	קוֹמַמְתֶּם
1	com.	קוֹמַמְנוּ

2 תקוממו

ANomalia in vtraque forma eſt in media radicali ejecta. Characteriſtica ה vtrobique notatur cum vocali longa; ob cauſã cap. 19. ad Niphal expoſitam. Pro Chirech in Hiphil etiam Tzere eſt.

Infinitum.

הָקִים vel הָקֵם

Imperatiuus.

	Sing.	*Plur.*
m.	הָקֵם	הָקִימוּ
f.	הָקִימִי	הָקֵמְנָה

Futurum.

	maſc.	*fœm.*
1	אָקִים	com.
2	תָּקִים	תָּקִימִי
3	יָקִים	תָּקִים

Plural.

	maſc.	*fœm.*
1	נָקִים	com.
2	תָּקִימוּ	תָּקֵמְנָה
3	יָקִימוּ	תָּקֵמְנָה

Præter. Hiphil.

	maſc.	*fœm.*
3	הֵקִים	הֵקִימָה
2	הֲקִימוֹתָ	הֲקִימוֹת
1	הֲקִימוֹתִי	com.

Plur.

	maſc.	*fœm.*
3	הֵקִימוּ	com.
2	הֲקִימוֹתֶם	הֲקִימוֹתֶן
1	הֲקִימוֹנוּ	com.

Partic. præſens. Ben.

	Sing.	*Plur.*
m.	מֵקִים	מְקִימִים
f.	מְקִימָה	מְקִימוֹת

Partic. pręt. ſiue Pahul.

	Sing.	*Plur.*
m:	מוּקָם	מוּקָמִים
f	מוּקָמָה	מוּקָמוֹת

Præ

HOPHAL.

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אוּקַם
2	תּוּקְמִי	תּוּקַם
3	תּוּקַם	יוּקַם
Plur.		
1	com.	נוּקַם
2	תּוּקַמְנָה	תּוּקְמוּ
3	תּוּקַמְנָה	יוּקְמוּ

Præter.

	maſc.	*fæm.*
3	הוּקַם	הוּקְמָה
2	הוּקַמְתָּ	הוּקַמְתְּ
1	הוּקַמְתִּי	com.
Plur.		
3	הוּקְמוּ	com.
2	הוּקַמְתֶּם	הוּקַמְתֶּן
1	הוּקַמְנוּ	com.

Infinitum.

הוּקַם

Imperat. caret.

NOTAE AD HIPHIL.

1. Præter. הֵקִים) *Caracteriſtica in vtraque forma habet vocalem longam, ob eandem cauſam, quà* נ *in Niphal cap.* 19. *Tzere ſub characteriſtica* ה. *Eſt, & alia forma Præteriti.*

	maſc.	*fæm.*
3	הֵקִים	הֵקִימָה
2	הֵקַמְתָּ	הֵקַמְתְּ
1	הֵקַמְתִּי	

Digitized by Google

Plural.

3 הֲקִימוּ

2 הֲקִמֹתֶם הֲקִמֹתֶן

1 הֲקִמֹנוּ

AD HIPHIL.

2\. Partic. מֵקִים) *Cum Tzere*, מֵפֵר *Irritum faciens*, Iſa. 44. 25. *Diſcrepat*, מְסִית Incitans, *Ier.* 43. *v.* 3. *pro* מֵסִית : *ſic* מַלִּינִים Murmurātes, *exod.* 16. 8. *quæ forma etiam ſuprà ad Futur. kal, cap.* 19. & *Futur. Hiphil. cap.* 21. *notata eſt.*

3\. Imperat. הָקֵם) *Aphæreſis characteriſticæ hic frequens eſt: ut* שִׂים Pone, *Gen.* 24. 2. *Sic* דִּינוּ Iudicate, *Ierem.* 21. 12.

4\. Futur. אָקִים) *Sæpè in Tzere: vt,* תָּשֵׁב Reducito, *Gen.* 24. 8. *Hinc accentu ablato, aut ad penultimam retracto, Tzere pro more corripitur in Sægol: ut,* וַתָּקֶם Et præſtitiſti, *Neh.* 9. 8. *aut in Pathach propter gutturalem: ut,* וַתָּעַד Et conteſtatus es, *Neh.* 9. 29. יַסִּית Incitabit *Ieſ.* 36. 18. *vt antea in Participio.*

AD

AD HOPHAL.

5, Præter. הוּקַם) *Diſcrepat* , הֻקַּם Conſtitutus es, 2. *Sam.* 23. 1. *vt antea in Participio.*

Cap. XXIX.

De conjugatione Hithpahel, Quieſcentium ſecunda ו.

HÆc conjugatio ſola ſyllaba Characteriſtica הִת à Pihel differt.

Præter. Hithpahel.

הִתְקוֹמֵם הִתְקוֹמַמְתָּ

&c. הִתְקוֹמֵמָה

Participium præſens.

&c. מִתְקוֹמֵם

Infinitiuus.

הִתְקוֹמֵם

Imperatiuus.

&c. הִתְקוֹמֵם

Futurum.

1 אֶתְקוֹמֵם

&c: 2 תִּתְקוֹמֵם

NOTAE

Præter. הִתְקוֹמֵם) *Eſt & altera forma hic vſitata, quæ in Pihel poſita, qua ex media radicali* י *dicitur ad formā analogam* הִתְקַיֵּם, *vnde eſt illud* הִצְטַיַּדְנוּ In viaticum accepimus, *Ioſ. 9.v.12. in quo prẹterea* ת *characteriſticū mutatū in* ט, *& primę radicali poſtpoſitum eſt, cuius ratio c.16.*

Cap. XXX.

De Verbis quieſcentibus tertia radicali א*: & ipſorum Conjugatione* Kal *&* Niphal.

TErtium genus Quieſcentium eſt, quorum tertia radicalis eſt א, & *Quieſcentia Lamed Aleph* vulgo appellantur, habentque commune paradigma מָצָא *Inuenit.*

2. Referuntur verò etiam huc Verba quædam primæ vel ſecundę radicalis anomaliā habentia, vt ex deficiente primà נ, נָשָׂא *Tulit*, Quieſcente prima י, יָצָא, *Egreſſus eſt*, יָרֵא *Timuit:* ex Quieſcēte medià ו, בּוֹא *venit*, קוֹא *Vomit*. Hæc ſingula ſui generis anomalias ſequuntur.

3. Quieſcentium tertia א anomalia eſt in א vtplurimùm in vocali longa, quieſcente. Sępè verò etiam cum quarto genere Quieſcentium formam commutant.

Præ-

Præter. Niphal.

	maſc.	*fæm.*
3	נִמְצָא	נִמְצְאָה
2	נִמְצֵאתָ	נִמְצֵאת
1	נִמְצֵאתִי	com.

Plural.

3	נִמְצְאוּ	com.
2	נִמְצֵאתֶם	נִמְצֵאתֶן
1	נִמְצֵאנוּ	com.

Partic. preſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	נִמְצָא	נִמְצָאִים
f.	נִמְצֵאָה	נִמְצָאוֹת

Infinitiuus.

הִמָּצֵא

Imperatiuus.

	Sing.	*Plur.*
m.	הִמָּצֵא	הִמָּצְאוּ
f.	הִמָּצְאִי	הִמָּצֶאנָה

Præter. Kal.

	maſc.	*fæm.*
3	מָצָא	מָצְאָה
2	מָצָאתָ	מָצָאת
1	מָצָאתִי	com.

Plural.

3	מָצְאוּ	com.
2	מְצָאתֶם	מְצָאתֶן
1	מָצָאנוּ	com.

Partic. præſens.

	Sing.	*Plur.*
m.	מוֹצֵא	מוֹצְאִים
f.	מוֹצְאָה	מוֹצְאוֹת

Partic. præt. Pahul.

	Sing.	*Plur.*
m.	מָצוּא	מְצוּאִים
f.	מְצוּאָה	מְצוּאוֹת

Infinitiuus.

מָצוֹא, מְצוֹא, מְצֹאת

Imperatiuus.

	Sing.	*Plur.*
m.	מְצָא	מִצְאוּ
f.	מִצְאִי	מְצֶאנָה

Futurum.			Futurum.		
fæm.	*maſc.*		*fæm.*	*maſc.*	
com.	אֶמָּצֵא	1	com.	אֶמְצָא	1
תִּמָּצְאִי	תִּמָּצֵא	2	תִּמְצְאִי	תִּמְצָא	2
תִּמָּצֵא	יִמָּצֵא	3	תִּמְצָא	יִמְצָא	3
Plural.			Plur..		
com.	נִמָּצֵא	1	com.	נִמְצָא	1
תִּמָּצֶאנָה	תִּמָּצְאוּ	2	תִּמְצֶאנָה	תִּמְצְאוּ	2
	יִמָּצְאוּ	3		יִמְצְאוּ	3

NOTÆ AD KAL.

4. Preterit. מָצָא) *Pauca in Tzere deſinunt quæ illud in ſecundis, & primis perſonis retinent: vt,* מָלֵא מָלֵאת, Item, צָמֵא, שָׂנֵא, יָרֵא, &c: *verbum* בּוֹא, *& ſimilia, hic ſic flectuntur.*

בָּא	בָּאָה
בָּאתָ	בָּאת
בָּאתִי	&c.

5. Particip. מוֹצָא) Aliquando deſinunt, & in Sægol; vt, חֹטֶא, *Eccleſ.* 8.12.&c.

מוֹצְאָה) *Fœmininum in* ה *hic ſpecialem formã habet*, מוֹצֵאת Inueniens, *Can.* 8.10.*&* מוֹצֵאת

2.*Sam.*

2.*Sam.* 18.22. *pro* מוֹצֵאָה . A בּוֹא *eſt* בָּאִים בָּא *&c.*

6. Partic. præterit. מָצוּא) *Huc pertinent* נְשׂוּי Lauatus, *Pſ.* 32.1. *ex forma quarti generis, pro* נָשׂוּא .

7. Infinitiuus. *ex dupliciter imperfectis hęc tria ſunt*, שְׂאֵת *&* שֵׂאת *à* נָשָׂא, *pro* שְׂאֵת : *item* צֵאת Egredi, *à* יָצָא; *denique* בּוֹא Venire.

8. Imperat. מְצָא) *Ex duplici anomalia* שְׂאוּ בּוֹא *à* בָּא בֹּאוּ : יָצָא *à* צֵא צְאוּ : נָשָׂא *à* שָׂא.

9. Futur. אֶמְצָא) *Ex duplici anomalia*, יָצָא *à* אֵצֵא : יָרֵא *à* אִירָא : נָשָׂא *à* אֶשָּׂא תִּשָּׂא : בּוֹא *à* אָבוֹא.

AD NIPHAL.

10. Præter. נִמְצָא) *Ex prima* נ *deficiente* וְנִשָּׂא Et portabitur, *Exod.*25. 28. Si prima ſit gutturalis, characteriſtica notatur cum Sægol vel patach: vt, נֶחְבָּא *abſcondit ſe*, *Iud.*9.5.

נִמְצָאָה Aliquando contrahitur in ת, vt נִפְלָאת *admirabile fuit* Pſal. 118.23.

נִמְצֵאתִי) *Et* נִפְלֵיתִי In admirationem tradu-

cor, *Pſalm.*139.14. *à* פָּלָא, *ex forma quarti generis,* א *in* י *commutato.*

11. Particip. נִמְצָא) *A* יָרֵא *hic eſt* נוֹרָא Reuerendus.

12. Futur. אֶמְצָא) *A* יָרֵא *hic eſt* אִירָא, *vnde* תִּוָּרֵא *Reuerenter colaris,* Pſal.130.4.

Cap. XXXI.

De Conjugatione Pihel *&* Puhal. *Quieſcentium tertia* א.

Præter. Puhal.			præter. pihel.		
fæm.	*maſc.*		*fæm.*	*maſc.*	
מֻצְּאָה	מֻצָּא	3	מִצְּאָה	מִצֵּא	3
מֻצֵּאת	מֻצֵּאתָ	2	מִצֵּאת	מִצֵּאתָ	2
com.	מֻצֵּאתִי	1	com.	מִצֵּאתִי	1
Plural.			Plural.		
com.	מֻצְּאוּ	3	com.	מִצְּאוּ	3
מֻצֵּאתֶן	מֻצֵּאתֶם	2	מִצֵּאתֶן	מִצֵּאתֶם	2
com.	מֻצֵּאנוּ	1	com.	מִצֵּאנוּ	1

par-

Infinitiuus.

מְצֹא vel מְצֹאת

Imperat. Caret.

Futurum.

fœm	*maſc.*	
com.	אֶמְצָא	1
תִּמְצְאִי	תִּמְצָא	2
תִּמְצָא	יִמְצָא	3

plur.

com.	נִמְצָא	1
תִּמְצֶאנָה	תִּמְצְאוּ	2
	יִמְצְאוּ	3

Partic. præſens.

Plur.	*Sing.*	
מְמַצְּאִים	מְמַצֵּא	*m.*
מְמַצְּאוֹת	מְמַצְּאָה	*f.*

part. præter. pahul.

plur.	*Sing.*	
מְמֻצָּאִים	מְמֻצָּא	*m.*
מְמֻצָּאוֹת	מְמֻצָּאָה	*f.*

Infinitiuus.

מַצֵּא vel מַצְּאת

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
מַצְּאוּ	מַצֵּא	*m.*
מַצֶּאנָה	מַצְּאִי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
com.	אֲמַצֵּא	1
תְּמַצְּאִי	תְּמַצֵּא	2
תְּמַצֵּא	יְמַצֵּא	3

plur.

com.	נְמַצֵּא	1
תְּמַצֶּאנָה	תְּמַצְּאוּ	2
	יְמַצְּאוּ	3

NO-

NOTÆ AD PIHEL.

1. Præter. מִצֵּא *) Quædam habent in fine kametz, ex forma quarti generis quieſcentium tertia* ה *: vt*, הִכָּא Contriuit, מִלָּא Impleuit.

AD PVHAL.

2. *Pauciſſima hic vſitata reperiũtur Ejecto Dages* קֹרָא Vocatum eſt, *Ezech.* 10.*v*.13. *Inde etiam Particip.* מְקֹרָאִי Vocatus meus, ſiue à me, *Iſa.* 48. 12. מְמֻלָּאִים *Impleti*, Cantic.5.14.

CAP. XXXII.

De Conjugatione HIPHIL *&* HOPHAL *Quieſcentium tertia* א.

Præter. Hiphil. *maſc.*	*fœm.*	Præter. Hophal. *maſc.*	*fœm.*
3 הִמְצִיא	הִמְצִיאָה	3 הֻמְצָא	הֻמְצְאָה
2 הִמְצֵאתָ	הִמְצֵאת	2 הֻמְצֵאתָ	הֻמְצֵאת
1 הִמְצֵאתִי		1 הֻמְצֵאתִי	
Plur.		Plur.	
3 הִמְצִיאוּ		3 הֻמְצְאוּ	

הֻמְצֵאתֶם הֻמְצֵאתֶן 2

הֻמְצֵאנוּ 1

Infinitiuus.

הָמְצֵאת vel הָמְצֵא

Imperat. Caret.

Futurum.

fœm: *maſc:*

com. אֻמְצָא 1

תֻּמְצְאִי תֻּמְצָא 2

תֻּמְצָא יֻמְצָא 3

Plural.

com. נֻמְצָא 1

תֻּמְצְאוּ 2 } תֻּמְצֶאנָה

יֻמְצְאוּ 3

הִמְצֵאתֶם הִמְצֵאתֶן 2

הִמְצֵאנוּ 1

Partic. præſ· Benon.

Plur. *Sing.*

m. מַמְצִיא מַמְצִיאִים

f. מַמְצִיאָה מַמְצִיאוֹת

Partic. præter. Pahul.

Plur: *Sing.*

m. מֻמְצָא מֻמְצָאִים

f. מֻמְצָאָה מֻמְצָאוֹת

Infinitiuus.

הַמְצִיא vel הַמְצֵא

Imperatiuus.

Plur: *Sing.*

m. הַמְצֵא הַמְצִיאוּ

f. הַמְצִיאִי הַמְצֶאנָה

Futurum.

fœm. *maſc.*

com. אַמְצִיא 1

תַּמְצִיאִי תַּמְצִיא 2

תַּמְצִיא יַמְצִיא 3

Plural.

com. נַמְצִיא 1

תמציאו

2 תַּמְצִיאוּ } תַּמְצֶאנָה
3 יַמְצִיאוּ }

NOTAE AD HIPHIL.

1. Præter. הִמְצִיא) Prima gutturali, הֶחֱטִיא *Peccare facit*, 1. Reg. 14.16.

Ex deficiente prima נ, הִשִּׁיא Decepit, *Ierem.* 49.16.

Ex quieſcente prima י; הוֹצִיא Eduxit.

Ex quieſcente media הֵבִיא Adduxit.

2. Particip. מַמְצִיא) *Ex anomalia prima quieſcentis*, מוֹצִיא Educens, *Pſalm.* 68. *v.* 7: *Ex ſecunda*; מֵבִיא Adducens, *Leuit.* 18.3. *&* *ſic deinceps per reliqua Tempora.*

AD HOPHAL.

3. *Pauciſſima hic vſitata leguntur*. A בּוֹא *eſt* הוּבָא Abductus fuit, *& ſic deinceps*. A יָצָא *eſt* הוּצָא Eductus: *inde participium plurale* מוּצָאִים Educti, *Ezech.* 47.8.

Cap.

CAP. XXXIII.
De Conjugatione HITHPAHEL *Quieſcentium tertia* א:

Præterit.

	fæm.	*maſc.*
3	הִתְמַצְּאָה	הִתְמַצֵּא
2	הִתְמַצֵּאת	הִתְמַצֵּאתָ
1	com.	הִתְמַצֵּאתִי

Plural.

3	com.	הִתְמַצְּאוּ
2	הִתְמַצֵּאתֶן	הִתְמַצֵּאתֶם
1	com.	הִתְמַצֵּאנוּ

Participium præſens.

Plur.	*Sing.*	
מִתְמַצְּאִים	מִתְמַצֵּא	*m.*
מִתְמַצְּאוֹת	מִתְמַצְּאָה	*f.*

Infinitiuus. הִתְמַצֵּא

Imperatiuus:

fæm.	*maſc.*	
הִתְמַצְּאוּ	הִתְמַצֵּא	*m.*
	הִתְמַצְּאִי	*f.*

הִתְמַצֶּאנָה   הִתְמַצְּאִי *f.*

Futurum.

	fœm.	*maſc.*
1	com.	אֶתְמַצֵּא
2	תִּתְמַצְּאִי	תִּתְמַצֵּא
3	תִּתְמַצֵּא	יִתְמַצֵּא

Plural.

	fœm.	*maſc.*
1		נִתְמַצֵּא
2	תִּתְמַצֶּאנָה	תִּתְמַצְּאוּ
3	תִּתְמַצֶּאנָה	יִתְמַצְּאוּ

NOTAE.

1. Præterit. הִתְמַצְּאָה) Hic per ſyncopam literę characteriſticæ, & forma ex Hophal cõpoſita, הֻטַּמָּאָה *Polluta eſt*, Deuter. 24.4.

הִתְמַצְּאוּ) *Hinc itidem per ſyncopam literæ characteriſticæ* ת, הִנַּבְּאוּ prophetarunt, *Ier.* 23.13; *pro* הִתְנַבְּאוּ.

2. Futur. יִתְמַצֵּא) *Syncopa vt ante* וַיִּנַּשֵּׂא Et elatus eſt, 2. *Paral:*32.23. *Sic*, תִּטַּמְּאוּ pollue-tis vos, *Lev.* 11. *v.* 43. *pro* תִּתְטַמְּאוּ.

Cap.

Cap. XXXIV.

De Quieſcentibus tertia radicali ה*, & Prima ipſorum Conjugatione* Kal *&* Niphal.

Qvartum genus Verborum Quieſcentium eſt, quorum tertia radicalis eſt ה, & *Quieſcentia Lamed He* vulgò vocantur, habentque commune paradigma, גָלָה *Reuelauit.*

2. Horum anomalia communis per omnes Conjugationes triplex eſt: primò ה quieſcit: ſecundò abjicitur: tertiò in aliam literã commutatur.

3. Deinde ſingula ferè Tempora habent terminationem propriam, ab analogia diſcrepantem. Prȩteriti prima vox per omnes conjugationes deſinit in kametz: Participiũ vtrumque (excepto Pahul in kal) ſemper in Sægol: Infinitiuus in Cholem vel ות: Inperatiuus in Tzere: Futurum in Sægol.

4. Præterea Imperatiuo ſingulari (prætérquam in Kal, & niphal) & Futuro omnium Conjugationum ſępiſſimè accidit Apocopa.

5. Denique non raró pręcedentis generis Quieſcentium tertiâ א formam aſſumunt.

6. Quatuor Verba analogiam imitantur, quę

quę ob id cum Mappik in ה notantur : nempe נָבַהּ *Excelluit*, כָּמַהּ *Concupiuit*, נָגַהּ *Splenduit*, תָּמַהּ *Admiratus fuit.*

7. Poſtremo occurrunt hic etiam Verba duplicis Anomaliæ, nempe quorum prima radicalis eſt נ vel י, quę ſuorum generum formam hìc quoque imitantur, vt ſuis locis videbitur.

Præter. Niphal. *fæm.*	*maſc.*		Preter. Kal. *fæm.*	*maſc.*	
נִגְלְתָה	נִגְלָה	3	גָּלְתָה	גָּלָה	3
נִגְלֵית	נִגְלֵיתָ	2	גָּלִית	גָּלִיתָ	2
com.	נִגְלֵיתִי	1	com.	גָּלִיתִי	1
Plural.			Plural.		
com.	נִגְלוּ	3	com.	גָּלוּ	3
נִגְלֵיתֶן	נִגְלֵיתֶם	2	גְּלִיתֶן	גְּלִיתֶם	2
com.	נִגְלֵינוּ	1	com.	גָּלִינוּ	1
Partic. præſens *Plur.*	*Sing.*		Partic. prę. Ben. *Plur.*	*Sing.*	
נִגְלִים	נִגְלֶה	*m.*	גּוֹלִים	גּוֹלֶה	*m.*
נִגְלוֹת	נִגְלָה	*f.*	גּוֹלוֹת	גּוֹלָה	*f.*

Infi-

nfinitiuus.

הִגָּלֵה vel הִגָּלוֹת

Imperatiuus.

Plur.	Sing.
הִגָּלוּ	הִגָּלֵה
הִגָּלֶינָה	הִגָּלִי

Futurum.

com.		אֶגָּלֶה	1
	תִּגָּלִי	תִּגָּלֶה	2
	תִּגָּלֶה	יִגָּלֶה	3

Plural.

com.		נִגָּלֶה	1
	תִּגָּלֶינָה	תִּגָּלוּ	2
		יִגָּלוּ	3

Part. præt. ſiue Pahul.

Plur.	Sing.	
גְּלוּיִים	גָּלוּי	m.
גְּלוּיוֹת	גְּלוּיָה	f.

Infinitiuus.

גָּלֹה גְּלֹה גְּלוֹת גְּלוֹת

Imperatiuus.

Plur.	Sing.	
גְּלוּ	גְּלֵה	m.
גְּלֶינָה	גְּלִי	f.

Futurum.

fœm:	masc:	
com.	אֶגְלֶה	1
תִּגְלִי	תִּגְלֶה	2
תִּגְלֶה	יִגְלֶה	3

Plur.

com.	נִגְלֶה	1
תִּגְלֶינָה	תִּגְלוּ	2
	יִגְלוּ	3

NOTÆ AD KAL.

8. Præterit, גָלְתָה) Hìc tertia radicalis mutatur in Thau, ne duę aſpirationes concurrentes, difficiliorem pronuntiationem pariant. *Pro* ת *quandoque eſt* י: *vt*, חָסָיָה Confidit, *Pſal.* 57. 2. *Sic in tertia plur.* נָטָיוּ Declinarunt *Pſal.* 73. 2. *Kametz in penultima in his duobus exemplis eſt propter pauſam accentus.*

Eſt & hìc contracta forma: vt, עָשָׂת *Fecit*, Leuit. 25. v. 21. קָרָאת *obueniat*, Deut. 31. 29.

(גָלוּ habet accentum in vltima ſyllaba, ſed קָמוּ in penultima, per quod hæc duo verba diſtinguuntur.

9. Particip. גוֹלֶה) Quædam in Tzere deſinunt: vt, עֹשֵׂה *Faciens*, Exod. 15. 11.

10. Infinit. גָלֹה eſt cum Kametz, & he quieſcēte ſi tamē alio addatur Verbo vt רָאִינוּ רָאֹה *videndo vidimus*. Gen. 26. 28. ſecus .n. habet Scheua vt רְאֹה *Gen.* 48. 11. vel vertitur He in Vau etiam poſt aliud verbum: vt, עָשׂוֹ הִסְכַּלְתָּ *ſtultè egiſti faciendo*, *Gen.* 31. 28. cum

בּ:לם

בכלם vertitur He in Vau, & aſſumit Thau in fine: vt, בִּגְלוֹת quod aliquando ſeruat etiam ſine illis.

11. Imperat. גְּלוּ) contractè pro גְּלְהוּ, & ſic in fœminino גְּלִי pro גְּלְהִי ad formam פִּקְדִי. prima Gutturali הֱיוּ eſtote עֱנוּ canite. Tertia Radicalis ה exprimitur etiam per Iod vt ſupra in participio, & preterito vt בְּעָיוּ quærite אֱתָיוּ pro eodē legitur etiam הֵתָיוּ cum He ab initio loco Aleph *Iſa.21. 14.*

12. Futur. אֶגְלֶה) *Si prima radicalis hîc ſit* נ, *dicitur defectè* אֶטֶּה תִּטֶּה *&c.*

יִגְלוּ) *At*, יִשְׁלָיוּ Tranquilli ſunt, *Pſa. 122.6.* *vt paulò antè, in Imperatiuo, & pręt.*

13. Apocopę *forma hîc diligenter eſt notanda, quæ varia eſt.*

Prima *eſt* יָגֶל *pro* יִגְלֶה: *propter gutturalem vel* ר *in fine eſt pathach: vt*, וַיִּחַן Et caſtrametatus eſt, *Geneſ. 26. 17. aut duplex pathach* וָאַעַן Et reſpondi, *Zach.4.v.11, pro* אֶעֱנֶה.

Secunda, יֵרֶא *pro* יִרְאֶה. *Eſt & hîc in fine*

pathach propter gutturalem: *vt*, וַתֵּתַע Et errabat, *Geneſ.* 21. 14. *pro* תִּתְעֶה.

Tertia; יֵרְדְּ Dominabitur; *pro* יִרְדֶּה, *idque quando ſecunda radicalis fuerit vna ex* בגד כפת.

Quarta, *ex Verbis* הָיָה *&* חָיָה *peculiari forma dicitur* אֶהִי *pro* אֶהְיֶה: *ſic in aliis perſonis*, יְהִי תְּהִי.

Quinta, תֵּם *pro* תִּמֶּה: יֵז *pro* יִזֶּה. *Hæc eſt propria Verborum à* נ *hîc incipientium, quæ vnicam tantùm radicalem ſeruant.*

AD NIPHAL.

14. Præterit. נִגְלָה) Ante primam gutturalem, נַעֲשָׂה *Factum eſt*, Eccleſ. 9. 3. *Deficiente primè* נ, נִקָּה Innocentem aſſeruit ſe; *Zachar.* 5. 3. *& ſic inreliquis perſonis.*

נִגְלֵיתָ) *Hic, & in prima perſona vtriuſque numeri promiſcuè etiam eſt ChiriK in penultima:*

15. Futur. אֶגָּלֶה prima gutturali, אֶעָנֶה *Exaudiar*, Iob. 19. 7.

16. *Apocope* hîc tantùm literam ה cum præced. vocali tollit; vt, וָאֶפְּת *Et pellectus ſum*

pro

pro תִגָּלֶה pro תְּגַל ; Ier. 20. v. 7. אֲפַתֶּה Rete-

getur , *Iſa.* 47. 3.

CAP. XXXV.

De Conjugatione PIHEL *&* PUHAL. *Quieſcentium tertia* ה.

PIHEL.

Preter.

	fæm.	*maſc.*
3	גִּלְּתָה	גִּלָּה
2	גִּלִּית	גִּלִּיתָ
1	com.	גִּלִּיתִי

Plural.

3	com.	גִּלּוּ
2	גִּלִּיתֶן	גִּלִּיתֶם
1	com.	גִּלִּינוּ

Partic. preſ. Ben.

	Sing.	*Plur.*
m.	מְגַלֶּה	מְגַלִּים
f.	מְגַלָּה	מְגַלּוֹת

Parti: pręt. ſiue Pahul.

	Sing.	*Plur.*
m.	מְגֻלֶּה	מְגֻלִּים
f.	מְגֻלָּה	מְגֻלּוֹת

Infinitiuus.

גַּלֵּה גַּלֹּה גַּלּוֹת

Imperatiuus.

	Sing.	*Plur.*
m.	גַּלֵּה	גַּלּוּ
f.	גַּלִּי	גַּלֶּינָה

Futurum.

	fæm.	*maſc.*
1	com.	אֲגַלֶּה
2	תְּגַלִּי	תְּגַלֶּה
3	תְּגַלֶּה	יְגַלֶּה

Plural.

1	com.	נְגַלֶּה
2	תְּגַלֶּינָה	תְּגַלּוּ
3		יְגַלּוּ

P V H A L.

Præter.

	fæm.	*maſc.*
3	גֻּלְּתָה	גֻּלָּה
2	גֻּלֵּית	גֻּלֵּיתָ
1	com.	גֻּלֵּיתִי

Plur.

3	com.	גֻּלּוּ
2	גֻּלֵּיתֶן	גֻּלֵּיתֶם
1	com.	גֻּלֵּינוּ

Infinitiuus.

גֻּלֹּה vel גֻּלּוֹת

Imperat. Caret.

Futurum.

	fæm:	*maſc:*
1	com.	אֲגֻלֶּה
2	תְּגֻלִּי	תְּגֻלֶּה
3	תְּגֻלֶּה	יְגֻלֶּה

Plur.

1	com.	נְגֻלֶּה
2	תְּגֻלֶּינָה	תְּגֻלּוּ
3		יְגֻלּוּ

NOTÆ AD PIHEL.

1. Præter. גִּלֵּיתָ) *In medio promiſcuè Chirek eſt: vt,* גִּלִּיתָ Retexiſti, *Iſa.* 57. 8. Sic in reliquis perſonis.

2.Im-

2. Imperat. גַּלֵּה) *præter normam eſt* רַבֵּה Multiplica, *Iud.* 9.29. *Per apocopam*, גַּל Retege, *pſal.* 119. 22.

3. Futur. אֲגַלֶּה) Apocope, תְּכַס Obtegas, *pro* תְּכַסֶּה, *Neh.*4.5. וַתְּגַל Et diſcooperuit, *Ezec.* 23.18. יְקַו Exſpectet, *Iob*.3.9. *pro* יְקַוֶּה.

AD PVHAL.

4. Præter. גֻּלָּה) Excidens Dages per Cholem compenſatur: vt, הֹרָה Conceptus eſt, *Iob*, 3. *a*. 2.

גֻּלּוּ) Et cum Kametz chatuph, כָּלּוּ *Finiuntur*, *Pſal.* 72. *v*. 20. כֻּסּוּ Operti ſunt, *Pſal.* 80. 11. Compenſato Daghes, דֹּחוּ *Impelluntur*, Pſal. 36.13.

Cap. XXXVI.

De Conjugatione Hiphil, *&* Hophal *Quieſcentium tertia* ה.

H I P H I L.

Præter.

fæm. *maſc.*

3 הִגְלָה הִגְלְתָה

2 הִגְלִיתָ הִגְלִית

1 הִגְלֵיתִי com.

Plural.

3 הִגְלוּ com.

2 הִגְלִיתֶם הִגְלִיתֶן

1 הִגְלִינוּ com.

Partic. præſ. Ben.

Plur. *Sing.*

m. מַגְלֶה מַגְלִים

f. מַגְלָה מַגְלוֹת

Partic. præter. Pahul.

Plur. *Sing.*

m. מֻגְלֶה מֻגְלִים

f. מֻגְלָה מֻגְלוֹת

Infinitiuus.

הַגְלוֹת vel הַגְלֵה

Imperatiuus.

Plur. *Sing.*

m. הַגְלֵה הַגְלוּ

f. הַגְלִי הַגְלֶינָה

Futurum.

fæm. *maſc.*

1 אַגְלֶה com.

2 תַּגְלֶה תַּגְלִי

3 יַגְלֶה תַּגְלֶה

Plural.

1 נַגְלֶה com.

2 תַּגְלוּ תַּגְלֶינָה

3 יַגְלוּ

H O P H A L.

Præter.

fæm. *maſc.*

3 הָגְלָה הָגְלְתָה

2 הָגְלֵית הָגְלֵית

1 הָגְלֵיתִי com.

Plur.

3 הָגְלוּ com.

2 הָגְלֵיתֶם הָגְלֵיתֶן

1 הָגְלֵינוּ com.

Infini

Digitized by Google

2 תגלה תגלי

3 יגלה תגלה

Plural.

1 נגלה com.

2 תגלו

3 יגלו } תגלינה

Infinitiuus.

הגלה

Imperat. caret.

Futurum.

fœm. *maſc.*

1 אגלה com.

NOTAE AD HIPHIL.

1. Preterit. הגלה) *Alibi eſt* הגלה Deportauit, *Eſth.* 2. *v.* 6.

Deficiente prima נ, הזה Aſperſit, הכה Percuſſit.

Ex anomalia primę quieſcentis י, הוגה Mœrore affecit, הונה Oppreſſit, הורה Docuit, *quę ſic quoque deinceps flectuntur.*

הגלתה) Contractè, הרצת *Acquieſcet*, Leuit. 26.34. הלאת Fatigauit, *Ezech.* 24. 12.

הגלית) *Et per Chirek in medio* הגלית Deportaſti, 2. *Reg.* 17. 26. *& ita in aliis perſonis.*

Deficiente primà Nun: והזית *Et aſperges:*

Primà Iod; והוריתי *Et docebo*; Exod. 4.15:

2. Imperat. הַגְלֵה) *per Apocopam* הֶרֶף Deſiſte ; *Deuter.* 9·14: *pro* הַרְפֵּה.

Propter gutturalem duplex pathach eſt ; הַעַל Aſcendere fac , *Exod.* 33. *v.* 12 ;

Deficiente prima נ ; הַכֵּה Percute ; *vnde per apocopam* הַךְ 2· *Reg.* 6.*v.*18 : *à* נָכָה.

3. Futur. אַגְלֶה) *Ex deficiente prima* נ ; אַטֶּה Extendam , *Ier* 6· 12.

Ex Quieſcente primâ י ; אוֹדֶה Celebrabo , *pſal.* 9. 2. *& ſic deinceps*. *Hinc cum expreſſo* ה *characteriſtico ; quod Chaldæis familiare* , יְהוֹדֶה Celebrabit , *Neh.* 11. 17.

Apocopa ; יֶפֶר Fœtificare fecit , *Pſal.* 105 ; 24. *pro* יַפְרֶה.

Propter gutturalem : וַיַּעַל Et obtulit , *Num.* 23 ; *v.* 2.

Et in duplex Scheua, vt in Kal , יַרְדְּ Dominari fecit , *Iſa.* 41. 2.

Ex defectiuis prima נ , וָאַט Et admoui , *Hoſ.* 11.4. *pro* וָאַטֶּה : *ſic* יַךְ *pro* יַכֶּה.

AD

AD HOPHAL.

4. Præter. הָגְלָה) *Deficiente prima* נ, הוּכָּה percuſſum eſt, *pſal.* 102. 5. הֻכֵּיתִי percuſſus ſum, *Zach.* 13.6.

5. Particip. *participium præſens inuſitatum eſt: ſi quis formare velit, deſinet à preterito in Segol: vt,* מָגְלֶה. *Deficiente prima* נ, מֻכֶּה percuſus.

Cap. XXXVII.

De Conjugatione Hithpahel, *Quieſcentium tertià* ה.

Preteritum.

	fœm.	*maſc.*
3	הִתְגַּלְּתָה	הִתְגַּלָּה
2	הִתְגַּלֵּית	הִתְגַּלִּיתָ
1		הִתְגַּלֵּיתִי

Plural.

3		הִתְגַּלּוּ
2	הִתְגַּלֵּיתֶן	הִתְגַּלֵּיתֶם
1		הִתְגַּלֵּינוּ

Parti-

Participium præſens.

Plur.	*Sing.*	
מִתְגַּלִּים	מִתְגַּלֶּה	*m.*
מִתְגַּלּוֹת	מִתְגַּלָּה	*f.*

Imperatiuus.

Plur.	*Sing.*	
הִתְגַּלּוּ	הִתְגַּלֵּה	*m.*
הִתְגַּלֶּינָה	הִתְגַּלִּי	*f.*

Futurum.

fœm.	*maſc.*	
	אֶתְגַּלֶּה	1
תִּתְגַּלִּי	תִּתְגַּלֶּה	2
תִּתְגַּלֶּה	יִתְגַּלֶּה	3

Plural.

	נִתְגַּלֶּה	1
תִּתְגַּלֶּינָה	תִּתְגַּלּוּ	2
	יִתְגַּלּוּ	3

NOTÆ.

1· Preterit. הִתְגַּלָּה) *Vnicum à* י *incipiens illud in* ו *commutat, quæ forma etiam ſuprà cap.* 25. *notata eſt: vt,* הִתְוַדָּה Confeſſus fuit, *Leuit.* 5.5.

A שָׁחָה *ſpeciali anomalia hic dicitur* הִשְׁתַּחֲוָה Incuruauit ſe honoris cauſâ *: vbi* ו *vel per epentheſin inſertum, aut tertia radicalis* ה *mutata eſt in* ו*, quæ commutatio, & in Nominibus fit, vt quando à* נָאָה Superbiuit, *fit* גַּאֲוָה Superbia : *Deinde perdit Daghes, ac literæ* ת *& primæ radicalis fit tranſpoſitio : vt,* הִשְׁתַּחֲוָה Incuruauit ſe, *& ſic deinceps flectitur.*

2. Imperat. הִתְגַּלֵּה) *per apocopam,* הִתְחַל Ægrotum age, 2. *Sam.* 13.5.

3. Futur. אֶתְגַּלֶּה) *Cum ſyncopa literę formatiuæ* ת, אֶדַּמֶּה Æquabo me, *Iſa.* 14.14. *pro* אֶתְדַּמֶּה.

יִתְגַּלּוּ) *Huc pertinet defectè ſcriptum* וְיִשְׁתַּחֻו Et procumbent, *Gen.*27.29. *pro* יִשְׁתַּחֲווּ. *Apocopa, vt in Imperatiuo :* וַיִּתְגַּל Et retexit ſe, *pro* יִתְגַּלֶּה *Gen.*9. *v.*21:

Speciali anomaliâ dicitur יִשְׁתַּחוּ Procumbat, *Gen.* 48. 12. *pro* יִשְׁתַּחֲוֶה, *vbi apocopę ratio poſtulabat* יִשְׁתַּחַו, *ſed euphoniæ causâ ſumptum in fine eſt SchureK.*

Cap.

Cap. XXXVIII.

De Voce indeclinabili, & primùm de Aduerbio.

§ I.

VOx indeclinabilis eſt, quæ genere, & numero flecti non poteſt: eſtque vel *Aduerbium* aut *Præpoſitio*: vel *Conjunctio* avt *Interjectio*, quæ in vniuerſum vulgò *particulæ*; Hebræis מִלּוֹת nominantur.

2. Aduerbium eſt vox indeclinabilis, quæ alii voci adjungitur, ad explicandam circumſtantiam, vel qualitatem: vt,

3. *Loci*, אֵי, אַיֵּה Vbi? אֵיפֹה, אֵיפוֹא, אֵיכֹה Vbinam? אָן, אָנָה Quò? Vbi? מֵאַיִן vndenā? פֹּה, פֹּא hìc, huc: מִפֹּה, מִפּוֹ hinc, inde, illic: הֵנָּה huc: הֲלֹם huc, hìc: שָׁם ibi, illic, illuc, eò: מִשָּׁם inde: מִבַּיִת, מִבֵּית, פְּנִימָה Intrinſecùs, Intus, Intro: חוּץ foris; foras: מַעְלָה ſuprà, מִלְמַעְלָה ſupernè, מַטָּה Infrà, Infimè: אָחוֹר retrò, retro ſum.

4. *Temporis*, מָתַי Quando? עַד־מָה Vſque-

quò

quò? עַד־אָן quouſque? עַתָּה nunc: מָחָר Cras: יוֹמָם interdiu: תְּמוֹל, אֶתְמוֹל heri: שִׁלְשֹׁל nudius tertius: מִלְּפָנִים ante, antea, ante hac: תָּמִיד jugiter: עַד־כִּי, עַד־אִם donec, vſquedum: טֶרֶם antequam: מַהֵר, מְהֵרָה citò: אָז, אֱזַי Tunc.

5. *Interrogationis*, אִם *An*, הַאִם *An verò*? הֲלֹא nonne, annon? אֵיךְ quomodo? מַדּוּעַ quare? לָמָּה vt quid?

6. *Affirmationis* כֵּן Sic, ita; quod & ſimilitudinis: אָכֵן Verè, profectò, certè: אַךְ omnino: אֻמְנָם, אוּלָם Verè, reuerà.

7. *Negationis, probibitionis*, לֹא non: בַּל non, nequaquam: אַל ne: פֶּן ne fortè, vt non, אַיִן, אֵין non.

8. *Dubitationis*, אוּלַי Fortaſſis.

9. *Qualitatis*, רֵיקָם Inaniter, fruſtrà: שָׁוְא Vanè: חִנָּם Gratis, immeritò: יְהוּדִית Iudaicè.

10. *Congregationis*, יַחַד, יַחְדָּו Vnà, ſimul, pariter.

11. *Separationis, Excluſionis*, לְבַד Seorſim; ſeparatim: רַק, אַךְ Tantùm, tantummodò, duntaxat: בִּלְעֲדֵי præterquam:

12. *Intenſionis*, יוֹתֵר nimiùm; amplius, magis, potiùs: מְאֹד Valdè, vehementer: רַב Multùm, Satis; אַף־כִּי Quantò magis, Quantò minùs; illud in oratione affirmatiua ſignificat; hoc in negatiua.

13. *Remiſſionis & dimiſſionis*, אַט Senſim, lentè, leniter: מְעַט Parum: מְעַט מְעַט Minimùm, paulatim: כִּמְעַט penè: כְּאַיִן ferè.

14. *Similitudinis*, כֵּן, כֹּה Sic, ita: כְּמוֹ־כֵן Similiter: כְּמוֹ Sicut: כָּכָה taliter, eo modo, hoc modo:

15. *Numeri*, אַחַת Semel; שֵׁנִית ſecundò, שְׁלִישִׁית tertiò, רְבִיעִית quartò. Hęc ex nominibus aduerbiaſcunt:

16. *Inſeparabilia Aduerbia* duo ſunt, quæ aliis vocibus ab initio ſemper adjunguntur. כ ſimilitudinis, ה admirationis, & interrogationis.

17. כ *vt, ſic, ſicut*, regulariter habet Schequa. vt, כְּסוּס *ſicuti equus*; quod ante aliud

Scheua tranſit in Chirek: vt, כִּדְבָרִי *ſicut uerbum meum*.

Ante Scheua compoſitum, habet breuem gutturali reſpondentē: vt כֶּאֱמֶת *ſicut ueritas*.

Ante nomina communiter extrudit articulum ה, & ſuſcipit ejus vocalem: vt כַּשֶּׁמֶן pro כְּהַשֶּׁמֶן.

18. ה *num*, interrogationis communiter notatur cum Chateph pathach; vt הֲבַת *Num filia?* Geneſ. 17. 17.

Sed ante literam gutturalem, vel ante aliud Scheua habet Pathach: vt הַאִם *An ſi?* Iob 6. 13. הַכְזוֹנָה *Num tanquam ſcortum?* Gen. 34. 41.

Aliquando habet Pathach ſequente Daghes: vt, הַבְּמַחֲנִים *an in caſtris?* Num 13. 19.

Ante gutturalem cum Kametz habet Sægol vt הֶאָנֹכִי *Num ego?* Num. 11. 12.

Cap. XXXIX.

§ 1.

PRæpoſitio eſt vox indeclinabilis, Verbo Nomen, tanquam terminum vel cauſam motus aut quietis, adjungens.

2. *Terminum*. אֶל, אֱלֵי Ad, ſecus, juxta, erga. אֵצֶל Apud, juxta, penes, propè. עַד, עֲדֵי Ad, vſque ad, נֶגֶד Coram, contra, ante. נֹכַח, לְנֹכַח E regione, ex aduerſo, contra: מוּל, לְעֻמַּת, מִמּוּל, idem: בֵּין inter, intra. מִן, מִנִּי, מִנֵּי à, ab, abs, de, è, ex: Propter: præ, comparatiuè: לִפְנֵי ante, coram, præ, עַל, עֲלֵי ſuper, ſupra, contra, aduerſus, חוּץ Extra: סָבִיב Circùm, circa: עֵבֶר Cis, מֵעֵבֶר Trans, vltra: הָלְאָה Vltra: אַחַר, אַחֲרֵי Poſt תַּחַת Subter, ſub, infrà.

3. *Cauſam*, עַל, מִפְּנֵי, בַּעֲבוּר, לְמַעַן, בִּגְלַל Propter, חֵלֶף, תַּחַת, בְּעַד Pro: כְּפִי, לְפִי Secundùm, juxta.

4. Quędam terminum loci ſignificantia, aliquando temporis ſunt: vt, עַד Vſque ad: מִן Ab, לִפְנֵי Ante, אַחַר Poſt, בֵּין inter. Item quatuor inſeparabiles ב, כ, ל, מ.

5. Quædam *comitatum*, *cauſam comitantem*

tem ſeu adjuuantem denotant: vt, אֵת׃ עִם׃ עִמָּד Cum.

6. Quædàm *priuationem* cauſæ adjuuantis: vt, בְּלִי׃ בְּלֹא׃ בִּלְעֲדֵי׃ בִּלְתִּי׃ מִבְּלִי Aſque, præter, ſine: זוּלַת׃ מִלְּבַד׃ לְבַד Præter.

7. *Inſeparabiles præpoſitiuæ* quatuor ſunt, quæ vulgò literæ בְּכָלָם vocantur: בְּ In, Propter: כְּ Secundùm, juxta: לְ Ad, eſtque ex אֶל deciſum: Hæ tres regulariter notantur cum Scheua, aut ChireK, ſi aliud Scheua ſequatur, aut proprietati gutturalium obſequuntur: ſæpè etiam extrudunt articulum ה, & ſuſcipiunt ejus vocalem.

לְ ante dictiones monoſyllabicas, & ante biſyllabicas, habentes accentum in penultima, notatur vtplurimum cum Kametz: vt לָתֵת *ad dandum*, לָלֶכֶת *ad eundum*.

מ A, ab, abs, de, è, ex; eſtque deſumptum ex מִן, vnde & cum ChireK ſequente Daghes vocibus præfigitur: vt מִקֶּרֶב *E medio*. At Daghes ejectum, compenſatur per Tzere: vt מֵאַחֶיךָ *E fratribus tuis*.

8. *Inſeparabilis poſtpoſitiua* vnica eſt, quæ

nominibus à fine apponitur: ea eſt , ה *ad*, *uerſus*, notans terminum loci ad quem, habetque ante ſe Kametz , & vocem conſtituit penacutam: vt סְדֹמָה *Sedomam uerſus* Gen. 19.1. אַרְצָה *terram uerſus*.

Cap. XL.

De conjunctione.

§ 1

Conjunctio eſt quæ multiplices orationis partes conjungit.

2. *Copulatiua*, אַף , גַּם , Etiam.

3. *Inſeparabiles* duæ ſunt , quæ vocibus præfiguntur, וְ Et , שֶׁ Quòd.

4. ו *Vau* eſt copulatiuū, & regulariter habet Scheua: vt וְעָפָר & *puluis*.

Sed ante literas labiales בומף ,aut ante aliud Scheua , notatur cum Schurek : vt וּמָקוֹם & *locus* , וּתְהִלָּה & *laus*.

Si duo nomina copulet , quorum poſterius eſt monoſyllabum , aut biſyllabum , tum habet Kametz: vt טוֹב וָרָע *Bonus & malus*, וָלַיְלָה יוֹם *Die & nocte*.

5. שֶׁ poſt ſe habet Daghes, & eſt loco אֲשֶׁר Quòd.

6. Con-

6. *Connexiua*, ſiue *Conditionalis*, אִם, Si, ſin, ſiquidem, quum, quandoquidem; כִּי אִם Quod ſi, אִם לֹא Si non, ni niſi, אִלּוּ לוּ Si: לוּלֵא niſi.

7. *Diſcretiua*, ſiue *Aduerſatiua*, אַךְ Verum Verumtamem: אֲבָל At, aſt, ſed, verum, verumtamen: גַּם כִּי Etiam ſi כִּי אִם Sed, אוּלָם Verumtamen. Sæpè etiam inſeparabile ו aduerſatiuè ſumitur, vt dictum.

8. *Disjunctiua*, אוֹ Aut, vel ſiue, ſeu: לֹא כֵן non ſic, ſecus. Sed & inſeparabile ו disjunctiuè ſumitur, ſignificans *aut*: vt Exod. 21. 15. & alibi.

9. *Cauſalis*, כִּי nam, quia, quòd, quoniam, enim, etenim: אֲשֶׁר Quòd, quia, quum: יַעַן־אֲשֶׁר, עֵקֶב־אֲשֶׁר, יַעַן, עֵקֶב, יַעַן כִּי Quia, eò quòd, quandoquidem: לְמַעַן, בַּעֲבוּר Vt, propterea vt, לְבִלְתִּי Vt non.

10. *Rationalis*, עַל־כֵּן, לָכֵן Quare, quamobrem, quapropter, ergo, ideo; igitur, id circo, quocirca, itaque;

CAP. XLI.

De Interjectione.

§ I.

INterjectio eſt, quæ per ſe in oratione poſita, animi affectum cum ſingulari commotione indicat.

2. *Blandientis*, בִּי; אָנָּא; נָא Quæſo, obſecrò, amabò.

3. *Comminantis*, הוֹי׳ אוֹי Vę: ſic אִי Eccleſ. 4. 10.

4. *Demonſtrantis*, הֵא׳ הִנֵּה׳ הֵן He, En, ecce.

5. *Dolentis*, אוֹיָה׳ הוֹי׳ אוֹי ò, hei, heu, eheu. הָהּ Ah: אֲהָהּ Ahah; ah: אָח, Ah, *Ezech.* 6.11.

6. *Ejulantis*, אַלְלַי Hei, væ, *Iob.* 10.15.

7. *Exclamantis*, הוֹי הוֹי ò ò, *Zach.* 2. 6: Inſeparabile ה ſequente Daghes, ante nomina ſic quoque ſæpè vſurpatur, & Vocatiuum denotat.

8. *Faſtidientis*, abominantis, חָלִילָה Abſit, 2. *Sam.* 20. v. 20.

9. *Gaudentis*, exſultantis cum ironico gemitu

mitu, הֶאָח הֶאָח Euge euge, Ha ha he, *Pſ.* 35.21.

10. *Hortantis*, הָבָה Ejà, agè: הָבוּ Agitè.

11. *Optantis*, לוּ Vtinam: ò vtinam, *Gen.* 17.18. לוּא idem, *Iſa.* 64.1. אַחֲלַי, אַחֲלֵי idem: אָמֵן Amen.

12. *Vocantis*, הוֹי Heus.

Cap. XLII.

APPENDIX BREVIS DE MVtatione vocum, & Punctorum Vocalium.

§ 1.

MVtatio punctorum vocalium in lingua Hebræa, res eſt ſollicita, & operoſa, in qua iuuentus cum multo ſudore ſe torquet, ſed cum exiguo ſæpè fructu; ita vt ſe expedire neſciens nauſeam concipiat; ac ſtudium tandem abjiciat. Ergo laborem, & hìc ipſi minuamus, & quæ intricata tantopere videntur, ſenſim extricemus, ne cœptum ſtudii iter hiſce ſalebris impediatur.

2. Cauſæ mutationis quædam ſunt generales, quędam ſpeciales. *Generales* quę omnibus omninò vocibus communes ſunt, vt Pronomina affixa, & Accentus: *Speciales*, quæ Nominibus vel Verbis in ſpecie conueniunt. Nos ſingulas voces ſeorſim, & vniuersè hìc conſiderabimus.

3. Ab aliquibus quatuor ponuntur cauſæ, ob quas Nomina mutentur: 1 eſt *motio* è maſculino in fœmininum. 2. *Flexio* è ſingulari in pluralem. 3. *Regimen*: 4. *Affixa*. Hìc nos adjungemus quintam, *Accentus*.

De primus vide ſuprà cap. 8. de ſecunda cap. 9. & 10. de reliquis tribus hìc breuiter agemus.

Cap. XLIII.

Variatio ob REGIMEN.

§ 1.

Regimen eſt Syntaxis ſiue ſtructura nominū, quà vnum regit alterum caſu genitiuo. Hoc fit plerumque primi Nominis mutatione, cujus formam vocant *Regimen*, *Statum regiminis*, *Statum conſtructum*: formam autem integram *Statum abſolutum*.

2. In genere notandum, ab initio vocis duo Scheua conſiſtere non poſſe, vnde cum aliqua ratio duo poſtulat, tum prius mutatur in Chirek, aut in Pathach vel Segol propter gutturalem vel ר, vt dictum cap. 4. & in ſequentibus ampliùs patebit.

3. Mutatio vocalium ob regimen fit vel *penultima* vel in *vltima* ſyllaba, vel *vtrobique* ſimul.

REGVLA I.

-Ka

KAMETZ *penultimæ ſyllabæ, in vtroque genere, & numero, mutatur in ſcheua, aut ſcheua compoſitum ſub gutturali: vltimæ verò (non ſequente א) tranſit in Patach: vt,* דְּבַר הַמֶּלֶךְ *Verbum regis,* à דָּבָר.

4. Pluralia maſculina etiam ים commutāt in י: vt דִּבְרֵי ex דְּבָרִים ſcilic. Kametz in Scheua mutato, propter quod antecedens Scheua tranſit in Chirek, vt dictum. Sub prima gutturali eſt Pathach vel Sægol: vt, עַבְדֵי ex עֲבָדִים. Sic & alia quædam: vt, מַלְכֵי *Reges*.

5. Fœminina ſingularia ה, commutant illud præterea in ת: vt, צִדְקַת à צְדָקָה; nempe prius kametz mutatur in Scheua, propter quod antecedens Scheua conuertitur in Chirek: vltimum verò in Pathach, & ה in ת. Fœmininū plurale, צִדְקוֹת à צְדָקוֹת.

6. Tria monoſyllaba אָב, אָח, חָם mutant kametz in Chateph pathach, & aſſumunt præterea ad finem literam י: vt, אֲבִי, אֲחִי.

7. Excipiuntur alia multa ex Quieſcentibus, & Defectiuis ſecundâ radicali nata, quæ prius Kametz retinent, qualia ſunt בָּמָה, קָמָה, צָרָה, מָגֵן, מָעוֹז, & his ſimilia;

Digitized by Google

REGVLA II.

TZERE *inuariatum manet, niſi quando antecedit vel ſequitur Kametz, tunc penultimæ ſyllabæ mutatur in Scheua, vltimæ in Pathach: vt,* שְׁנַת à שֵׁנָה Somnus: עֲצַת ab עֵצָה Conſilium. Excipe, ſi poſt Tzere ſit litera quieſcens.

REGVLA III.

In pluralibus Tzere penultimæ ſyllabæ tranſit in Scheua, propter quod antecedens ſcheua conuertitur in ChireK, ſicut & antè in forma Kametz vt, זִקְנֵי à זְקֵנִים Senes: חַצְרֵי à חֲצֵרִים Atria. גִּדְרוֹת à גְּדֵרוֹת Caulæ.

8. Excipiuntur: אֵיבָה *Inimicitia*: הֵיכָל *Templum*, & pluralia חֲפֵצִים *Deſiderantes*, זֵיתִים *Oleæ*; & alia quędam.

REGVLA. IV.

Sægol *vltimæ ſyllabæ ante* ה *mutatur in Tzere*: vt, מִקְנֵה צֹאן Poſſeſſio ovium, *Gen.* 26.14.

9. Excipe, פֶּה, vnde פִּי חָכָם *Os ſapientis*, Eccleſ. 10. v. 12. Aliàs immutatum manet.

REGVLA V.

PATHACH & CHIREK *(non intercedente dagheſ) contrahuntur in Tzere*: vt: בַּיִת à בֵּית, Domus.

CAP. XLIV.

Variatio ob AFFIXA.

§ I.

Af-

Affixa dicuntur Pronomina inſeparabilia à fine nominibus adjuncta.

Hìc in genere obſeruetur, Affixa quatuor כֶם כֶן הֶם הֶן formæ nominis conſtructæ in vtroq;genere,& num.ſemper adjūgi, ac propterea *Affixa conſtructa* ſiue *grauia* mihi vocari:

Deinde affixum הוּ tantùm nominibus in ה finitis adjungi, item nomini אָב. Reliqua mutatio talis.

REGVLA I.

KAMETZ *penultimæ ſyllabæ in ſingulari num. in vtroq;genere mutatur in ſcheua: vltimæ manet; præterquā ante affixa conſtructa* כֶם. כֶן. הֶם. הֶן.

Maſculina, דָּבָר *Verbum,* דְּבָרִי *Verbum meū,* דְּבָרְךָ *tuum,* דְּבָרוֹ *eius,* דְּבָרָם *eorum,* דְּבָרֵנוּ *noſtrum.* דְּבַרְכֶם *veſtrum.*

2. Fœminina in ה præter mutationem primi Kametz, commutant etiam ה in ת : vt, צִדְקָתִי *juſtitia mea,* צִדְקָתְךָ *tua;* צִדְקָתוֹ *ejus,* צִדְקָתָם *eorum,* צִדְקַתְכֶם *veſtra,* à צְדָקָה. Cum litera Heemantica ab initio, immutata manet: recipiunt autem Affixa ad formam in ת; vt, תִּפְאֶרֶת *Gloria,* תִּפְאַרְתּוֹ *gloria ejus.*

3. In plurali maſc. Kametz hocce manet: vt, דְּבָרַי *Verba mea,* דְּבָרֶיךָ *tua,* דְּבָרָיו *ejus,*

דבריה

דְּבָרֶיהָ ejus, fœm. דְּבָרֵינוּ noſtra, דִּבְרֵיכֶם veſtra à דְּבָרִים.

4. Fœminina pluralia aſſumunt Affixa ad formam conſtructam: vt, צִדְקוֹתַי *Iuſtitia meæ*, צִדְקוֹתֶיךָ *tuæ*, &c.

5. Excipe multa ex Quieſcentibus, & Defectiuis ſecundà orta, quæ prius Kametz retinēt, qualia ſunt, קָצֶה *Extremitas*, רָעָה *malum*, מָעוֹז *robur* מָגֵן *clypeus*, רָמוֹת *altitudo*: vt, קָצֵהוּ *finis ejus*, &c. Hic quoque פָּנִים & בָּנִים Kametz retinent, quaſi ex forma בָּנֶה & פָּנֶה.

6. תָּוֶךְ, מָוֶת, אָוֶן contrahuntur in Cholē: תּוֹכוֹ *medium ejus*, à תָּוֶךְ.

7. אָב, אָח, חָם Kametz in ſingulari retinēt: אָבִי *Pater meum.* Sic, דָּם *ſanguis*, יָד *manus*, עָב *nubes*, צָר *hoſtis*, שָׂר *princeps*, & ſi quæ alia ſimilia.

8. קָו, גָּן, גָּג mutant Kametz in Pathach, & Daghes: vt, גַּגִּי *tectum meum* Sic à מִשְׂגָּב eſt מִשְׂגַּבִּי *locus editus meus*.

REGVLA II.

Tzere *penultimę ſyllabæ mutatur in ſcheua, vltimæ partim manet, partim mutatur: vt*, לְבָבִי

לְבָבִי Cor meum, à לֵבָב Cor: עֲצָתָם ab עֵצָה Conſilium.

Formam סֵפֶר vide in Sęgol.

9. Manet in his, & ſimilibus, הֵיכָל · אֵיתָן ·שֵׂיבָה ,שְׁאֵרִית ,שְׁאֵלָה ,רֵאשִׁית ,צֵאָה ,עֵדָה ,נְבֵלָה אֵימָה, תְּאֵנָה. In בְּהֵמָה ſemper mutatur in Sægol, בְּהֶמְתְּךָ *Iumentum tuum*.

10. *Vltimę ſyllabæ* in nominibus formæ זָקֵן & פְּאֵר manet,

11. In forma שׁוֹמֵר mutatur in Scheua: שׁוֹמְרֵנִי Cuſtodiens me.

12. Ante ךָ tranſit in Sægol vel Chirek, avt Pathach propter gutturalem: vt, שׁוֹמֶרְךָ · אֹיִבְךָ. In pauſa autem dicitur שׁוֹמְרֶךָ.

13. Monoſyllaba variant: in his manet, אֵיד ,שֵׁחַ ,רֵאשׁ ,רֵשׁ ,רֵעַ ,עֵץ ,עֵד ,נֵר ,זֵר ,רֵעַ ,גֵּר.

14. בֵּן ,שֵׁם mutant in Scheua; vt שְׁמִי *nomen meum*. Sequente alio Scheua, prius pro more tranſit in Chirek; vt, שִׁמְךָ *nomen tuum*, quod in pauſa dicitur שְׁמֶךָ:

15. Quædam commutant illud in Chirek ſequente dages: vt, עִתִּי ab עֵת *Tempus*: Sic

נס

לֵב , הֵץ , חֵן , אֵשׁ , אֵב , תֵל , שֵׁן , קֵן , קֵץ , עֵז , נֵס .

At à גַו eſt גֵוְךָ *Tergum tuum*.

REGVLA III.

SÆGOL *tam penultimæ quàm vltimę ſyllabæ mutatur in ſcheua, vnde prius vertitur in Chirek: ut,* בֶּגֶד Veſtis, בִּגְדוֹ Veſtis ejus, בִּגְדִי Veſtis mea: ſic סִפְרִי à סֵפֶר.

16. Quædam pro ChireK habent Pathach, maximè quando prima aut ſecunda eſt gutturalis aut ר: vt, אֶבֶן *Lapis*, אַבְנוֹ *lapis ejus*, Eam formam etiam ſequuntur, קֶשֶׁת, צֶמֶר, צֶלַע, צֶלֶם, נֶפֶשׁ, מֶלֶךְ, כֶּסֶף, כֶּלֶב, שֶׁמֶן, שֶׁוַע, טֶנֶא, דֶלֶת, גֶפֶן, פֶּלֶג, סֶלַע. Sic à חֵלֶק eſt חֶלְקוֹ *pars ejus*: à תִּפְאֶרֶת eſt תִּפְאַרְתּוֹ *Gloria ejus*.

17. Sęgol primum poſt ſe Scheua habens, manet: vt, אֶצְבַּע *digitus*, אֶצְבָּעוֹ *digitum ſuum*, Leuit, 4. 6.

18. Terminatio ה abjicitur: vt, מִקְנֶה *poſſeſſio*, מִקְנֵהוּ *poſſeſſio eius*, Iob. 1. 3. Attamen ante ה Sægol manet: vt, מִקְרֵהוּ *accidens ejus*, à מִקְרֶה Ruth. 2 3.

19. פֶּה & שֶׂה ſpecialem anomaliā habent,

in mutatione ה in י : vt שֵׂיוֹ *pecudem ejus*, Deut. 22.1. שֵׂיהוּ *pecus ſuum* : 1 Sam. 14. 34. A פֶּה eſt פִּי *Os meum*, פִּיךָ *Os tuum*, פִּיו & פִּיהוּ *Os ejus*.

REGVLA IV.

CHOLEM *penultimæ ſyllabæ mutatur in Kametz-chatuph aut Kibbutz* : vt, קֹדֶשׁ Sanctitas, קָדְשׁוֹ Sāctitas ejus. Excipe גֻּלְגֹּלֶת vnde גֻּלְגָּלְתּוֹ *Cranium ejus*, Iud.9.53.

20. At ſequente Kametz vel Tzere, invariatum manet: vt, אוֹצָרוֹ *Theſaurus eius*, Deut. 28·12. ab אוֹצָר.

21. Cholem *vltimæ ſyllabæ* manet, exceptis quibuſdam ex defectiuis ſecundâ radicali deriuatis, in quibus corripitur in Kibbutz : vt, מָעוֹז *Robur*, מָעֻזּוֹ *robur ejus*.

REGVLA V.

PATHACH *vltimæ ſyllabæ in quibuſdam defectiuis mutatur in Chirek ſequente Daghes*:*ut*, פַּת Buccella, מִפִּתּוֹ De buccella ejus, 2. Sam. 12, 3. Sed à דְּבַשׁ eſt דִּבְשִׁי *Mel meum*, Cant. 5.1.

22. Pathach & Chirek in forma זַיִת contrahuntur in Tzere : vt, זַיִת *Oliua*, זֵיתְךָ *Oliuæ tuæ*, Deut. 24. v. 20. Huc pertinent, בַּיִת, חַיִל, יין

יִיִן, & ſimilia.

REGVLA VI.

Scheva & Chirek *in forma* פְּרִי *quaſi tranſponuntur, aſſumpto ab initio Chirek uel Sægol, unde deinceps* י *fit mobile: vt,* פְּרִי Fructus, פִּרְיוֹ & פֶּרְיוֹ.

Cap. XLV.

VARIATIO propter Accentus.

§ 1. Tripliciter potiſſimum fit variatio vocalium propter accentus.

Primò. Quando legitimus accentus à voce aufertur: Secundò. Quãdo à proprio loco trãſponitur: Tertiò. Quando pauſa ſyllabã occupat.

2. De primo & ſecundo, vide cap. 5.

3. Pauſæ maiores *Athnach* & *Silluk* communiter producunt Pathach & Sægol in Kametz.

4. Pathach in qualibet voce: vt שָׁמָיִם *Cælum*, Geneſ. 1. 8: אָמָר *Dixit*, Geneſ. 21. 1. & ſic cum Silluk, pro אָמַר, שָׁמַיִם.

5. Sægol non quoduis, ſed penultimum in vocibus cum gemino Sægol: vt, חָסֶד pro חֶסֶד *Benignitas*: תִּפְאָרֶת pro תִּפְאֶרֶת *Decus*.

Excipiuntur tamen vtrinque non pauca, quæ à Maſorethis obſeruata ſunt.

6. Zakeph Katon quandoque etiam hoc facit

facit: vt, אָחֵז *Corripiet*, Exod.15.14. pro יֹאחֲזֵ
Rariſſimè pauſę minores id agunt.

7. Pauſa ex vltima ad penultimam rejecta, conuertit ibi Scheua ante affixum ךָ in Sægol: vt, דְּבָרֶךָ pro דְּבָרְךָ *Verbum tuũ*. Sic etiã Scheua in nominibus formæ פְּרִי: vt, עַל־הַלֶּחִי *ſuper maxillã*, 1.Reg.22.24. quod aliàs ſcribitur לְחִי.

8. Dicitur etiam לָךְ pro לְךָ: Sic מִמֶּךָ, אוֹתָךְ quãdo pauſa à litera ך ad pręcedentẽ rejicitur.

9. In verbis pluralibus in וּ, item in fœmininis ſingularibus in ה vel י finitis, ſi pauſa ad penultimam rejicitur, tunc pro Scheua redit illic ea vocalis, quam vox maſculina aut ſingularis in eo, Tempore habuit; quæ ſi fuerit Patahch tum producitur illud in Kametz. Hinc ex פָּקְדוּ fit פָּקָדוּ à פָּקַד. Sic גָּבָרוּ à גָּבַר: item יָכֹלוּ à יָכוֹל. In Imperatiuo, שְׁמָעוּ à שְׁמַע: עֲמֹדוּ ab עֲמוֹר. In Futur: תִּפְקֹדוּ à תִּפְקוֹד, & ita deinceps per omnes conjugationes.

10. Pauſa etiam facit, vt ו copula ante monoſyllaba, & penacuta, notetur cum Kametz, cùm aliàs poſceret Scheua: vt, וָקָם, וָמֵת &c.

Cap. XLVI.
II DE VERBIS.
§ I.

L Quo-

Quomodo verba mutentur propter flexionẽ, id ipſa conjugandi norma indicat, quæ idcirco cuique nota eſſe debet.

2. At Pronominum inſeparabilium ſiue Affixorum cum ipſis ſtructura, & conjunctio, longè maximam mutationem efficit, quam hìc breuiter delineatam accipe.

3. In genere obſeruetur:

ַנִי Præterito jungitur: ֵנִי reliquis temporibus:

נּוּ ֶנָה non jungũtur Præterito; reliquis recte.

ם ן Imperat. & Futuro: aliis ם ן.

ָהוּ Præterito; ֵהוּ reliquis.

4. Vocibus in vocalem immediatè finitis nudum Affixum adjungitur.

PRAETERITVM KAL.

פָּקַד *Ille viſitauit.*

eos	פְּקָדָם / פְּקָדָמוֹ	eum	פְּקָדוֹ / פְּקָדָהוּ	Affixa 3.perſ.
eas	פְּקָדָן	eam	פְּקָדָהּ	
vos m.	פְּקַדְכֶם	te m.	פְּקָדְךָ	2. perſ.
vos f.	פְּקַדְכֶן	te f.	פְּקָדֵךְ	
nos c.	פְּקָדָנוּ	me c.	פְּקָדַנִי	1. perſ.

REGVLA.

Kametz penultimum per totum Preteritum mutatur in Scheua, Patach in Kametz, exceptis כֶם ,כֶן*, ante quæ manet.*

5. Ter-

5. Terminatio altera *Tzere*, manet: אֲהֵבוּ אֲהֵבְךָ &c.

6. *Cholem* tertia terminatio manere poteſt: at ſequēte Scheua, corripitur in Kametz chatuph.

7. In Pihel mutatur Tzere in Scheua: vt, פִּקְּדוּ. Sequente alio Scheua, tranſit in Sægol vel Pathach.

8. Defectiua ſecundà in Hiphil mutant Tzere prius in Scheua, alterum in Chirek: vt, הֲדִמָּנוּ *ſilere fecit nos* Ierem. 8. 14.

9. Quieſcentia ſecunda ſemper retinent kametz: vt, שָׂמְךָ, שָׂמַנִי, שָׂמוּ, &c.

10. Quieſcentia tertia א, vltimum Kametz retinent: vt, קְרָאוּ &c.

11. Quieſcentia tertia ה illud ante Affixa ſemper abjiciunt, vnde Kametz vltimum in Kal ſuccedit ſub primam radicalem: vt, עָשָׂהוּ *Fecit illud Pſa.* 95. 5. pro עֲשָׂיָהוּ; aut (ſi mauis) ה cum præcedente ſuo kametz abjiciunt, vnde propter contractionē kametz primum manet, qualis ratio, & in nominibus obſeruata.

פָּקְדָה *Illa viſitauit.*

	פְּקָדָתְהֶם		פְּקָדַתְהוּ	Affixa 3. perſ.
eos	פְּקָדָתַם	eum	פְּקָדַתּוּ	
	פְּקָדָתְהֶן		פְּקָדָתְהָ	
eas	פְּקָדָתַן	eam	פְּקָדָתָהּ	

vos m.	פְּקַדְתֶּכֶם	te m.	פְּקַדְתְּךָ	2. perſ.
vos f.	פְּקַדְתֶּכֶן	te f.	פְּקַדְתֵּךְ	
nos c.	פְּקַדְתָּנוּ	me c.	פְּקַדְתַּנִי	1. perſ.

12. Hic vocaliũ Kametz, & Scheua ab initio fit tranſpoſitio: terminatis אָה mutatur in תְ, præterquam ante affixa ם & ן, vbi mutatur in Kametz.

13. Terminatio Tzere, & hic manet: vt, אֲהֵבַתְהוּ *amauit illum*, 1. Sam. 18. 28.

14. Quieſcentia ſecundà, & hic Kametz prius retinent: vt, שָׂמַתְהוּ: & ſic reliqua juxta precedentis perſonæ formam.

פָּקַדְתָּ *tu vir viſitaſti.*

eos	פְּקַדְתָּם פְּקַדְתָּמוֹ	eum	פְּקַדְתּוֹ פְּקַדְתָּהוּ	Affixa 3. perſ.
eas	פְּקַדְתָּן	eam	פְּקַדְתָּהּ	
nos	פְּקַדְתָּנוּ	me	פְּקַדְתַּנִי	1. perſ.

15. Affixa ſecundæ perſonæ deſunt, ne reciproca fiat ſignificatio.

16. Terminatio Cholem mutatur in Kametz chatuph.

17. Quieſcentia tertia א, מְצָאתָהּ *Inueniſti eam*, Deut. 22. 3.

18. Quieſcentia tertia, ה, גְּלִיתוֹ.

פקדת

פְּקַדְתְּ *tu fœm. viſitaſti.*

			פְּקַדְתִּיו	
eos	פְּקַדְתִּים	eum	פְּקַדְתִּיהוּ	Affixa 3. p.
eas	פְּקַדְתִּין	eam	פְּקַדְתִּיהָ	
nos	פְּקַדְתִּינוּ	me	פְּקַדְתִּינִי	1. perſ.

19. Accedit י ante affixa, tanquam nota fœminino, ex forma אַתְּי, vnde & perſonæ ſeparatę quandoque additum legitur: vide Ezech. 16. 18. Ier. 4. v. 19. י tamen illud quandoque excidit: vt, רִמִּיתִנִי *decepiſti me*, 1 Sam. 19. 17.

Cholem mutatur in Kametz chatuph.

פְּקַדְתִּי *Viſitaui.*

20. Forma eadem hìc eſt, quæ in præcedenti voce, niſi quòd pro affixis primæ perſonæ, hìc adhibentur affixa ſecundæ perſonę. Cholem in Kametz-chatuph: vt, יְכָלְתִּיו *præualui ipſi*, Pſal. 13. v. 5.

פָּקְדוּ *Viſitarunt illi vel illæ.*

eos	פְּקָדוּם	eum	פְּקָדוּהוּ	Affixa 3. p.
eas	פְּקָדוּן	eam	פְּקָדוּהָ	
vos m.	פְּקָדוּכֶם	te m.	פְּקָדוּךָ	2. perſ.
vos f.	פְּקָדוּכֶן	te f.	פְּקָדוּךְ	
nos c.	פְּקָדוּנוּ	me c.	פְּקָדוּנִי	1. perſ.

Digitized by Google

21. Kametz & Scheua hîc tranſponuntur, vt in 3. fœmin. ſingulari, aut ſimpliciter ſeruatur ratio tertiæ maſculinæ.

22. Terminatio Tzere manet: vt, יֵרָאוּהוּ *Reuerentur ipſum*, Iob.37.24.

23. Quieſc. ſecundâ, שָׂמוּךָ *poſuerunt te*, Pſ.86.

14. Hiphil, הֱשִׁיבוּם *referebant ea*, 1.Reg.14.28.

24. Quieſc. tertia ה retinent Kametz: vt, עָשׂוּנִי *fecerunt me*, Pſal. 119.v.73.

פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן *viſitaſtis vos*:

eos	פְּקַדְתּוּם	eum	פְּקַדְתּוּהוּ	
eas	פְּקַדְתּוּן	eam	פְּקַדְתּוּהָ	2. perſ.
nos	פְּקַדְתּוּנוּ	me	פְּקַדְתּוּנִי	1. perſ.

פְּקַדְנוּ *Viſitauimus*

eos	פְּקַדְנוּם	eum	פְּקַדְנוּהוּ
eas	פְּקַדְנוּן	eam	פְּקַדְנוּהָ
vos m.	פְּקַדְנוּכֶם	te m.	פְּקַדְנוּךָ
vos f.	פְּקַדְנוּכֶן	te f.	פְּקַדְנוּךְ

25. Cholē in his mutatur in Kametz chatuph.

PARTIC. PRÆS. ſiue Benoni.

פּוֹקֵד *Viſitans ille*:

eos	פּוֹקְדָם	eum	פּוֹקְדוֹ פּוֹקְדֵהוּ

eas	פּוֹקְדָן	eam	פּוֹקְדָהּ
vos m.	פּוֹקֶדְכֶם	te m.	פּוֹקֶדְךָ
vos f.	פּוֹקֶדְכֶן	te f.	פּוֹקְדֵךְ
nos c.	פּוֹקְדֵנוּ	me c.	פּוֹקְדֵנִי

26. Tzere tranſit in Scheua ; & ante affixa ךָ , & כֶם ; in Sægol vel Pathach propter gutturalem : vt , אֹהַבְךָ *deligentis te* ; 2 Par. 20. 7.

27. Ante ךָ reperitur etiam Chirek : vt , אֹסִפְךָ *Colligens te*, 2 Reg. 22. 20. *Pihel* מְפַקֶּדְךָ ; מְפַקְּדוֹ &c.

28. Quieſc. ſecunda retinent kametz : vt in tertiis Præteriti. Ex *Hiphil* , מְעִירָם *Suſcito eos* , Ioel. 4. 7.

29. Quieſcentia tertia ה, abjiciunt illud cũ præcedente Sægol : vt, בּוֹזֵהוּ *ſpernens eum* Prouerb. 14. 2.

פּוֹקֶדֶת *viſitans illa* .

30. Formæ פֹּקְדָה nulla Affixa adjunguntur. Duplex autem Sægol ſe habet , vt in nominibus : vt, יוֹעַצְתּוֹ *Conſulens ipſi*, 2 Paral. 22. 3.

פּוֹקְדִים , פֹּקְדוֹת *Viſitantes.*

eos	פּוֹקְדֵיהֶם	eum	פּוֹקְדָיו
eas	פּוֹקְדֵיהֶן	eam	פּוֹקְדֶיהָ

vos m.	פּוֹקְדֵיכֶם	te	פּוֹקְדֶיךָ
vos f.	פּוֹקְדֵיכֶן	te f.	פּוֹקְדַיִךְ
nos	פּוֹקְדֵינוּ	me	פּוֹקְדַי

31. Formæ Fœmininæ eadẽaffixa junguntur:vt, פְּקֻדּוֹתָיו &c.

PARTICIP. PRÆTER.

ſiue Pahul.

פָּקוּד *Viſitatus.*

32. פְּקוּדוֹ *viſitatus ejus*, & ſic deinceps, cum affixis præcedentis Temporis.

INFINITIVVS.

פְּקוֹד *viſitare.*

eos	פְּקָדָם		פְּקָדוֹ	
		eum	פְּקָדֵהוּ	3. perſ.
			פְּקָדֶנּוּ	
eas	פְּקָדָן		פְּקָדָהּ	
		eam	פְּקָדֶנָּה	
vos m.	פְּקָדְכֶם		פְּקָדְךָ	
	פָּקְדְכֶם	te m.	פְּקָדֶךָ	
vos f.	פְּקָדְכֶן	te f.	פְּקָדֵךְ	
	פָּקְדְכֶן		פְּקָדִי	
nos	פְּקָדֵנוּ	me	פְּקָדֵנִי	

Digitized by Google

33. In hac forma terminatio Cholē corripitur in Kametz chatuph, & transfertur ad primā radicalem, & ejus Scheua ad ſecundam.

34. Si ſecunda ſit gutturalis, tum pro Scheua ponitur Chateph Kametz: vt, בָּחֳרִי *Eligere me*, Ezech. 20. v. 5. כְּאָהֳבָם *Secundum amare ipſorum*, Hoſ. 9. 10. Forma פָּקְדְכֶם; פָּקְדְךָ eſt à פְּקוֹד, Cholem in kametz chatuph correpto, & ad primā tranſlato. Sic differt forma hæc Infiniti à nominibus formæ כְּבוֹד, quæ Cholem retinent: vt, כְּבוֹדְךָ.

35. Iunguntur etiā affixa formæ paragogicæ Infinitiui, & tunc ה mutatur in ת, vt in nominibus fœmininis: vt, בְּקָרְבָתָם *Accedentibus ipſis*, Exod. 40, 32, ex forma קָרְבָה.

36. In altera forma Infiniti, פְּקֹד, Pathach trāſit in Scheua, propter quod conuertitur antecedens Scheua in Chirek: vt, עַל־בִּקְעָם *Propter diffindere ipſos*, Amos 1. v. 33. Si adſit gutturalis, tum pro Chirek eſt Pathach, vel Sægol: vt, לְפַעֲמוֹ *Agitare ipſum*, Iud. 13. 25.

37. In *Niphal* mutatur Tzere in Scheua: vt, בְּהִנָּבְאוֹ *In prophetando ipſum*, zach. 13. 3.

38. In *Pihel* tranſit Tzere in Scheua: vt, עַל־צַדְּקוֹ *propter juſtificare ipſum*, Iob. 32. 2.

39. In

39. In *Hiphil* ſemper juguntur Affixa formæ cum Chirek: vt, הַקְרִיבוֹ.

40. Defectiua primâ נ, mutant duplex Sægol, vt nomina iſtius formæ: vt, עַד־גִּשְׁתּוֹ *Ad accedere ipſum*, Gen. 33.3. A תֵּת eſt תִּתִּי.

41. Defectiua ſecunda mutant Cholē in kibbutz ſeq. Dagheſ; vt, עַד־תֻּמִּי *vſque ad conſumere me*, &c. In *Hiphil* mutatur Tzere prius in Chateph-pathach; vltimum in Chirek, ſeq. Daghes וְזֶה הַחִלָּם *Et hoc eſt incipere eorum*, Gen. 11.v.6. ex forma הָחֵל. Pathach autem ſub ה eſt loco Chateph-pathach, propter ſequentem gutturalem.

42. Quieſc. prima י, ſe habent vt Defectiua prima.

43. Quieſcentia tertia א mutantur vt perfecta: בְּקָרְאִי *In clamando me*, Pſ. 4.2. ex forma קְרוֹא

44. Quieſcentia tertia ה, ad terminationem וֹת Affixa recipiunt, non ad alteram: vt, כִּבְנוֹתְכֶם *In exſtruendo vos*, Ioſ. 22.16.

IMPERATIVVS.

פְּקוֹד *Viſita tu vir.*

45. Seruatur forma Infiniti. Affixum ם hic habet ante Tzere: vt, כָּתְבֵם *Scribe ea*, Prouerb. 3.3.

46. Altera forma פְּקַד, mutat Pathach in

Kamez: vt, שְׁמָעֵנִי *Audi me*, Gen. 23.11.

47. In *Pihel* שַׂמְּחֵנִי *Lætifica me*, Pſalm 90.15. ex שַׂמַּח.

48. Defectiua prima נ, תְּנֵם *Da eos*, Nehem 4. v. 4. ex תֵּן.

49. Defectiua ſecunda, חָנֵּנִי *Gratiam fac mihi*, ex חֹן: vel, חֻקָּהּ *Exara ipſam*, Iſa. 30.8. à חֹק.

50. Quieſcentia prima י ex terminatione Pathach, דָּעֵהוּ *Cognoſce eum*, Prou. 3. v. 6. Pathach in Kametz producto, vt antè.

51. Quieſcentia ſecunda ex *Hiphil*, הֲקִימֵנִי *Suſcita me*, Pſal. 41.11.

52. Quieſc. tertia ה, נְחֵנִי *Deduc me*, Pſal. 5.9.

פִּקְדִי פִּקְדוּ

nihil hic mutatur:

פְּקֹדְנָה *Viſitate vos fæm.*

53. Exempla non occurrunt. Si affixa jungenda ſint, jungentur ad formam פִּקְדוּ, Sic etiam fit in hac voce Futuri.

FVTVRVM.

אֶפְקוֹד תִּפְקוֹד יִפְקוֹד נִפְקוֹד

54. Eo-

54. Eodem modo hiſce omnibus affixa junguntur, omiſſis Affixis ſimilium perſonarum. Exemplum ſit tertia perſona.

			יִפְקְדוֹ	
eos	יִפְקְדֵם	eum	יִפְקְדֵהוּ	3. perſ.
			יִפְקְדֶנּוּ	
			יִפְקְדָהּ	
eas	יִפְקְדֵן	eam	יִפְקְדֶהָ	3. perſ.
			יִפְקְדֶנָּה	
vos m.	יִפְקָדְכֶם	te m.	יִפְקָדְךָ	
vos f.	יִפְקָדְכֶן	te f.	יִפְקְדֵךְ	2. perſ.
nos	יִפְקְדֵנוּ	me	יִפְקְדֵנִי	1. perſ.

55. Cholem ante ךָ, כֶם, כֶן mutatur in Kametz-chatuph, aliàs in Scheua.

56. Terminatio Pathach ſe habet vt in Imperatiuo.

57. In *Pihel* Tzere corripitur in Scheua, & ante ךָ, כֶם, כֶן in Sægol: vt תְּחַבְּקֵנִי *amplexabitur me*, Cant. 2. 6. יְזַמֶּרְךָ *Pſallet tibi*, Pſ. 30. 13.

58. Rarò eſt נִי pro נֵי.

59. Quandoq; נ per epentheſin Affixo הוּ præmittitur, יְבָרֲכֶנְהוּ *Benedicet ei*, Pſ. 72. 15.

60. Defectiua ſecundâ, יְסֻבֶּנְהוּ *circumdabit*

eum

eum, Ierem. 52. v. 21. á יסוב *pibel* תסובבני *Circumdabis me*; Pſal. 32. 7. Hiphil, יסבני *Circumduxit me*, Ezech. 47. v. 2. á יסב.

61. Quieſcentia ſecundà, תצודני *venaris me*, Iob. 10. v. 16.

62. Quieſcentia ſecundà, א, ימצאה *Inueniet eam* Gen. 16. 7.

63. Quieſcentia tertià ה, תראהו *vidit illum*, Exod. 2. v. 6. abjicitur ſcilicet ה cum præcedenti vocali, vt aliàs.

תפקדי · תפקדו · יפקדו

64. Nihil hìc mutatur, vt in Imperatiuo.

תפקודנה

65. Cum Affixis pro hac vſurpatur תפקדו: vt, תחשבני *reputant me*, Iob. 19. 5. quod ibi eſt fœmininum: תוכחך *Sorripiant te, Ierem. 2.* 9. quod ſimiliter fœmininum

66. Deniqui quomodo *Paragoge*, & *Apocopa* voces quaſdam Verborum mutet, id ſuis locis paſſim oſtendimus in conjugationibus Verborum.

CAP. XLVII.

III DE PARTICVLIS. SIVE. *voce indeclinabili.*

I. De Aduerbiis

§. 1. ADVERBIA pauca aſſumunt *affixa* vnde ipſorũ quoque forma abſoluta mutatur.

2. כְּמוֹ Huic formæ junguntur Affixa conſtructa: vt, כְּמוֹכֶם *ſicut vos*, כְּמוֹהֶם *ſicut illi*. At cum aliis affixis כ habet Kametz; vt, כָּמוֹנִי *ſicut ego*, כָּמוֹנוּ *ſicut nos*.

3. הִנֵּה, אַיֵּה literã ה cum præcedente vocali abjicitur: vt, אַיּוֹ *vbi eſt ille?* אַיֶּכָּה *vbi es tu?* אַיָּם *vbi ſunt illi?* הִנּוֹ vel הִנֵּהוּ *Ecce eum*, הִנְּךָ *ecce te*.

4. אֵין & עוֹד non mutantur.

II. De Præpoſitionibus.

§ 1. Quædam Præpoſitiones aſſumunt י ante affixa, ſub forma nominum pluralium; vt ab אֶל *Ad*, fit אֵלַי *ad me*, אֵלֶיךָ *ad te*: At cum affixis conſtructis, habet quaſi formam conſtructam, אֲלֵיהֶם *ad eos*, &c.

2. אַחַר אַחֲרֵי, vnde אַחֲרַי *poſt me*, אַחֲרֶיךָ *poſt te* &c.

3. לִפְנֵי Præpoſitio eſt orta ex nomine פָּנִים, quod conſtructè dicitur פְּנֵי, & inde præpoſito ל, לִפְנֵי *ad conſpectum*, id eſt, *Coram*, *Ante*. Forma conſtructa cum affixis conſtructis tantum vſurpatur; vt, לִפְנֵיכֶם לִפְנֵיהֶם &c. Alias ſemper juxta formam nominis, לְפָנַי *coram me*, לְפָנֶיךָ *coram te*, לְפָנֵינוּ *coram nobis*, &c.

4. עַל, עַד eandem formam ſequuntur; עָדַי *Vſque ad me*, עָלַי *ad uerſus me* עָדֶיךָ, עָלֶיךָ, & ſic deinceps. At cum affixis conſtructis, עֲלֵיכֶם, עֲדֵיכֶם &c.

5. תַּחַת, תַּחְתַּי *ſub me*, תַּחְתֶּיךָ *ſub* vel *pro te*, תַּחְתָּיו *pro eo*, תַּחְתֵּיהֶם *pro eis*, &c.

6. Hæ ſequentes Præpoſitiones recipiunt affixa ſub forma nominum ſingularium.

7. אֵצֶל, אֶצְלוֹ *Apud eam* &c.

8. אֵת, אִתִּי *mecum*, אִתְּךָ *tecum* אִתּוֹ *cum eo*, &c.

9. בִּלְתִּי abjicit י poſterius, vnde tantum reperiuntur, בִּלְתִּי *præter me*, בִּלְתְּךָ *præter te*.

10. בַּעַד, בַּעֲדִי *Circum me* בַּעַדְךָ בַּעֲדֵךְ *pro te, circa te,* בַּעֲדוֹ *pro eo,* בַּעַדְכֶם *pro vobis,* בַּעֲדֵיהֶם *pro eis.*

11. לְמַעַן, לְמַעֲנִי *propter me,* לְמַעַנְךָ, לְמַעֲנֵךְ *propter te, &c.*

12. מִן, מִנִּי, מֶנִּי, מִמֶּנִּי *A me,* מִמְּךָ *A te,* מִמֶּנּוּ *ab eo*, pro quo etiam legitur, מֶנְהוּ & מִנְהוּ *ab illo,* מֵהֶם, מִנְהֶם *ab eis,* מִכֶּם, מִמְּכֶם *A Vobis,* מִמֶּנּוּ *A nobis.*

13. נֶגֶד, נֶגְדִּי *coram mè,* נֶגְדְּךָ *coram te.*

14. עִם, עִמִּי *mecum,* עִמְּךָ *tecum*, &c.

15. Inſeparabiles tres בכל ante Nomina, ſæpiſſimè articulum ה extrudunt, ac ſuſcipiunt ejus vocalem: כַּמּוֹץ *Sicut gluma*, pro, כְּהַמּוֹץ.

F I N I S.

זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃
חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃
טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃
יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ
כָל־טוֹב׃
לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃
מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃
נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃
סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃
עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃
פְּנֵי יְהוָה בְּעוֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃
שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחוֹסִים בּוֹ׃

א

Verſus 1.

אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד

ſemper in omni tempore Dominum Benedicam

תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃

.in ore meo laus eius

(אֲבָרְכָה) *Benedicam*. eſt prima perſona ſingul. futuri à verbo בֵּרֵךְ in conjugatione Pihel. Itaque prima litera א eſt formatiua primæ perſonæ futuri, vide in Gramatica cap. 12. 19. Deberet autem hæc litera habere ſub ſe Scheua ſimplex; id enim requirit conjugatio Pihel: tamen habet Scheua cōpoſitum, quia literæ gutturales, qualis eſt א, non patiuntur ſub ſe initio dictionis Scheua ſimplex, vide cap. 2.12. Secunda litera ב eſt prima radicalis, & habet ſub ſe Kametz, non patach, vt conjugatio Pihel requireret quia ſequens litera deberet habere Dageſch forte, quod eſt ſignū conjugationis Pihel, cuius tamen non eſt capax, & propterea ſuppletur per longam vocalem pręcedentē, vide cap. 14.5. linea quæ ſequitur poſt Kametz, eſt accentus Rhetoricus, qui dicitur Metheg, cuius officium eſt retinere

ſyllabam, ſine quo illud Kametz non eſſet Kametz ſed Kametz chatuph vide cap. 5. 13. Tertia litera quæ eſt ר eſt ſecunda Radicalis, & deberet habere ſub ſe punctum Tzere, ſed habet Scheua mobile propter ה ſuperadditum in fine, de quo mox dicemus. Quarta litera quæ eſt כ, eſt vltima Radicalis, & habet ſub ſe Kametz propter ſequentem literam, nam alioqui Scheua quieſcens habere deberet hoc modo, אֲבָרֵךְ. Vltima litera eſt paragogica, ornatus gratia ſuperaddita. vide cap. 12.24.

(אֶת־) Eſt Articulus Accuſatiui caſus. vide cap. 8. 12. Linea ſequens eſt Accentus Rhetoricus, qui dicitur Machaph, & coniungit vnam dictionem cum altera. vide cap. 5. 16. & preterea Puncta longa mutat in breuia, vt hoc loco אֵת (ſic enim ſcribitur ſine Macaph) mutatur in אֶת ibid.

(יְהוָה) nomen eſt proprium Dei, cuius Radix eſt הָיָה, quod Verbum ſignificat *fuit*. Itaque prima litera, quę eſt Iod, eſt formatiua nominis proprij. Reliquæ tres literæ Radicem ipſam exprimunt. niſi quòd loco Iod, quæ eſſe debuit ſecunda Radicalis, ponitur ו. Sunt enim hæ literæ permutabiles. Sanè pronuntiatio huius nominis vera atque germana ignota eſt, & idcircò qui primi Puncta vocalia

repe-

reperernnt, cùm huius Vocabuli ſonum propriũ ignorarent, Puncta ei aliena, id eſt, nominis אֲדֹנָי ſubiecerunt; nimiũ vt vbi hoc nomen יְהוָה inueniremus, per aliud nomen Dei, ſonum eius efferremus. neque nos mouere debet, quòd in voce אֲדֹנָי primũ Punctum eſt Scheua compoſitũ, in voce autem יְהוָה Scheua Simplex. Id enim ex eo accidit, quòd nec א initio dictionis Scheua ſimplex ferre poſſit, cùm ſit Gutturalis litera: nec Iod Scheua compoſitũ ſub ſe vmquã habere ſoleat. Quòd verò alioqui puncta nominis יְהוָה ſint ipſa Puncta nominis אֲדֹנָי, & *Adonai* legendũ ſit, non *Iehoua*, cùm occurrit nomen Dei יְהוָה, quatuor rationibus oſtendi poteſt. Primò quia vbicũque ſimul occurrunt hæc duo nomina, ne cogamur bis dicere *Adonai*, ipſi nomini יְהוִה Puncta ſubiiciuntur nominis אֱלֹהִים, vt initio *Abdiæ Prophetæ*, אֲדֹנָי יְהוִה כֹּה אָמַר; & in fine *Habacuch*, יְהוִה אֲדֹנָי חֵילִי. Secundò; quia ſi præcedat hoc nomen litera Seruilis ב, vel כ, vel ל, aut ו; non ſcribitur בִּיהוָה, כִּיהוָה, לִיהוָה, וִיהוָה, vt ſecundùm

Re-

Regulas ſcribendũ eſſet ſi *Iehoua* pronuntiaremus, ſed וַיהוָה, לַיהוָה, כַּיהוָה, בַּיהוָה, vt nomen ipſum *Adonai* requirit. vide cap. 4. 10. Tertiò, quia poſt יְהוָה literę בגד כפת recipiũt Daghes lene; vt in hoc ipſo primo verſu pſal. perſpicuũ eſt: at hoc non poſſet fieri, ſi legeremus *Iehoua*, & non *Adonai*. Siquidem vltima litera vocis *Iehoua* eſt ה quieſcens, vltima verò vocis *Adonai* eſt י mobile. literę autem illæ בגד כפת initio dictionis ſẽper habent Daghes lene, niſi præcedat immediatè litera Quieſcens. vide cap. 3 Cur denique Prou. 16. ſcibitur מֵיהוָה? niſi quia in pronuntiatione huius vocis, poſt מ ſequitur א, quæ litera non eſt capax Daghes, & ideò verti debet Chirik in Tzere ſub litera Mem. vide cap. 3 7. Neque verò Rabbini Punctorũ inuentores, primi ſunt qui nomen Dei יְהוָה per אֲדוֹנָי efferre cœperunt. Siquidẽ S. Hieron. iſtis Rab. antiquior, Exod. c. 6. v. 3. ita vertit illa Hebrica verba: לָהֶם וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי, *& nomen meum Adonai non indicaui eis*. Origenes quoque B. Hieron. vetuſtior, in Tetraplis atque Hexaplis ſuis, in ea columna in qua voces Hebraicas Græcis literis deſcripſit, vbique pro יהוה *ἀδωνάι* poſuiſſe fertur. Ipſi etiam LXX. vetuſtiſſimi Inter-

ter-

terpretes ſemper nomen יהוה per *κύριος* reddiderunt, quod Latinè *Dominus*, Hebraicè אֲדֹנָי dicitur, & quod eſt omnium maximū, Chriſtus & Apoſtoli cùm ſæpè ex Teſtamento veteri proferant teſtimonia, in quibus hoc nomen continetur, nunquam tamen *Iehoua* dixerunt, ſed ſemper *Dominus*. cùm tamen alia nomina propria ſuis vocibus expreſſerint, vt *Adam, Noe, Abraham, Heuam, Saram, Mariā*. Denique apud veteres omnes inauditū fuit ſēper nomen *Iehoua*: & licet aliqui nomen יהוה per *Iaho*, vt Clemens Alexand. lib. 5. Strom. Macrob. l. 2. Saturnal. cap. 18. & Diodorus Siculus lib. 1. Bibliothecæ; aliqui per *Iaue*, aut *Iah*, vt Theodo. q. 15. in Exod. exprimi poſſe crediderunt; plures tamen hoc nomen *τετραγράμματον*, & *ἄῤῥητον*, atque *ἀνεκφώνητον* vocauerunt. vide Origen. hom. 14. in lib. nu. Euſeb lib. 11. de Præpar. Euang. cap. 8. Greg. Nazian. orat. 4. de Theologia. Theodoret. q. 15. in Exod. Hieron. epiſt. 136. ad Marcellā, & in cap. 16. Ezech. non diſplicet tamen eorū coniectura, qui nomen hoc nihil aliud eſſe credunt, quàm tertiā perſonā Futuri Verbi ſubſtantiui, & hunc in modū ſcribi, & efferri debere, יִהְיֶה *iheieh*, quod ſignificat, *erit*, ſiue *erat*, ſiue *eſt*, quod propriè Deo ſoli conuenire docemur Exodi 3. 14. אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה

בכל

(בְּכָל־) *in omni.* Litera בְּ cum Scheua mobili deſeruit loco Prępoſitionis *in.* cap. 39. 7. vox autē כָּל־ eſt nomen indeclinabile, ſignificatque *omne, totum, vniuerſum*, in quolibet genere, numero, & caſu. Deriuatur per detractionē vnius literæ à Verbo, כָּלַל, quod ſignificat *perfecit*, & ſi quidem non ſequatur accentus Macaph, ſcribitur per Cholē: ſi verò ſequatur, vt hoc loco, ſcribitur per Kametz chatuph, כָּל־ c. 5. 20.

(עֵת) *tempore.* Nomen eſt deriuatiuū formatū per detractionē à Radice עוּת, quod eſt *inuertit*, quia tempus videlicet omnia mutat, & inuertit. Sed fortaſſe veriùs diceremus Radicem eius eſſe עָתַת, quod Verbū non eſt ampliùs in vſu. Nam in plurali עֵת facit עִתִּים, vbi punctū Daghes indicat defectū alterius Tau Radicalis. cap. 3. 8. porrò furcula inuerſa quæ ſubiecta eſt huic voci עֵת eſt Accentus diſtinguens mediā periodū, diciturq; Athnach. c. 5.

(תָּמִיד) *ſemper.* Aduerbium temporis eſt, ſignificatque; *quotidie, ſemper, iugiter cap.* 38. 4.

Eſt

Eſt etiam nomen, ſignificans *quotidianum*, *continuum*, *iuge*.

(תְּהִלָּתוֹ) *Laus eius*. nomen eſt fœmininū cum pronomine Affixo tertiæ perſonæ. Radix eſt הָלַל, *laudauit*, inde fit nomen תְּהִלָּה, *laus*, vbi Tau eſt litera formatiua nominis, literæ ה & ל ſunt prima, & tertia Radicales, ſecunda radicalis deeſt, ſed loco eius eſt Daghes forte in tertia. Poſtrema litera He cum præcedente Chametz, eſt ſignū generis fœminini, cap. 7.10. in Regimine genitiui vertitur He in Tau, & pro תְּהִלָּה, dicitur תְּהִלַּת, addito autem pronomine Affixo, redit Kametz, & fit תְּהִלָּתוֹ *laus eius*. vide cap. 11. 19.

(בְּפִי) *in ore meo*. Litera ב eſt præpoſitio *in*, vt ſuprà diximus, & caret Daghes leni propter præcedentē literā Quieſcentē. vox autē פִּי eſt nomen cum Affixo Pronomine primæ perſonæ. Radix eſt פֶּה, *os*, & tam in Regimine ſimplici. quam cum Affixo primæ perſonę facit פִּי, in plurali פִּים, *ora*. cap. 44. 19. linea ſubjecta huic voci פִּי eſt Accentus diſtinguens integram periodum, diciturque Soph Paſuch cap. 5. § 1: 9.

ב

Verſus II.

יִשְׁמְעוּ	נַפְשִׁי	תִּתְהַלֵּל	בַּיהוָה
audient	*anima mea*	*laudabitur*	*In Domino*
	וְיִשְׂמָחוּ׃	עֲנָוִים	
	& lætabuntur.	*manſueti*	

(בַּיהוָה) *In Domino*. Litera ב ſeruit loco Prępoſitionis *in*: יהוה eſt nomen Dei, de quo ſuprà diximus.

(תִּתְהַלֵּל) *laudabitur*. Eſt tertia perſona futuri generis fœminini, Verbi הִלֵּל, in conjugatione Hithpael. vide cap. 16. 4. Quia verò Verba in conjugatione Hithpael ſignificant actionẽ eiuſdem, ideò תִּתְהַלֵּל ſignificat, *laudabitur anima à ſeipſa*, ſed in Domino, non in ſeipſa, id eſt, laudando Dominũ, ſeipſam quodãmodò laudabit, cùm laus Dñi in ſeruos etiam redundet. Niſi magis placeat, hìc *laudari* accipi pro *lętari*, & *gloriari*.

(נַפְשִׁי) *anima mea*. Nomen eſt fœmininũ cum Affixo Pronomine primę perſonæ: Radix eſt ipſum nomen נֶפֶשׁ, *anima*, & cum

Affi-

Affixo נַפְשִׁי, *anima mea*. De iſta punctorum mutatione vide cap. 44. 16.

(יִשְׁמְעוּ) *audient*. Tertia perſona eſt Futuri, numeri multitudinis, Verbi שָׁמַע, in conjugatione Kal, ſicut enim à לָכַד fit יִלְכְּדוּ, ita à שָׁמַע *audiuit*, fit יִשְׁמְעוּ *audient*. cap. 13. Quia tamen Hebręi carent Imperatiuo tertiæ perſonæ, & pro eo vſurpãt Futurũ, idcircò noſter Interpres rectè vertit *audiant*.

(עֲנָוִים) *manſueti*. Nomen eſt maſculinũ numeri multitudinis. Radix eſt עָנָה, quòd Verbum ſignificat *reſpondit*, *humilis*, *pauper*, *mitis fuit*. Inde fit nomen עָנָו, *mitis*, *manſuetus*, *humilis*, vbi ו eſt loco ה vltimæ Radicalis, in plurali עֲנָוִים; ſicut à דָּבָר, fit דְּבָרִים, niſi quòd ſub prima litera vocis עֲנָוִים eſt Scheua compoſitũ, quia Hajn eſt litera gutturalis. De formatione pluralis numeri à ſingulari, vide cap. 9.

(וְיִשְׂמָחוּ) *& lętentur*. Litera ו eſt ſeruilis, ſignificatque hoc loco *&*. cap. 6. §. 5. vox autem יִשְׂמָחוּ eſt tertia perſona pluralis Futuri, verbi שָׂמַח, in conjugatione Kal. Debuit autẽ ſe-

cundùm regulam ſcribi יִשְׂמְחוּ ſicut יִשְׁמְעוּ ;

tamen propter accentum Soph paſſuK, qui indicat finē periodi, mutatum eſt Scheua ſecundæ Radicalis in Kametz cap. 5. § 18. 4. Hoc etiam loco pro Futuro, *lętabuntur*, rectè vertit Intrepres per modum imperandi, *lætentur*, quòd careant Hebræi tertia perſona Imperatiui.

ג

Verſus III.

וּנְרוֹמְמָה	אִתִּי	לַיהוָֹה	גַּדְּלוּ
& exaltemus	*mecum:*	*Dominum*	*Magnificate*
	יַחְדָּו׃	שְׁמוֹ	
	pariter.	*nomen eius*	

(גַּדְּלוּ) *Magnificate:* Eſt ſecunda perſona numeri multitudinis; modi Imperatiui, Verbi גָּדַל, in Conjugatione Pihel. Itaque גָּדַל ſignificat, *magnus fuit*, in Pihel גִּדֵּל *magnificauit*, in Imperatiuo גַּדְּלוּ, *magnificate*, ſicut פַּקְּדוּ cap. 14.

(לַיהוָֹה) *Dominum*, Litera ל eſt ſeruilis,

de-

deſeruitque hoc loco pro articulo accuſatiui, caſus alias operationes, vide cap. 8. 12. de יהוה dictum eſt.

(אִתִּי) *mecum*. Præpoſitio eſt cum Affixo Pronomine primæ perſonæ. Nam אֵת, eſt Prepoſitio *cum*, & recipit Affixa more nominum.

(וּנְרוֹמְמָה) *& exaltemus*. Litera ו ſeruilis eſt, ſignificans, *&*: habet autē punctū in vētre loco Sceua, propter aliud Sceua ſequens c.4.10. Vox נְרוֹמְמָה eſt prima perſona pluralis Futuri in Pihel, à Verbo רוּם, cum ſuperaddito ה paragogico. Radix ergo eſt רוּם, quod eſt Verbum ex Quieſcentibus Hain Vau, & ſignificat *exaltauit*. In Pihel, ſiue Pohel facit רוֹמֵם, *exaltauit*, in futuro, אֲרוֹמֵם תְּרוֹמֵם יְרוֹמֵם נְרוֹמֵם; addito autem ה paragogico fit נְרוֹמְמָה *exaltabimus*, vel *exaltemus*, de more Hebræorum, qui per Futurum exprimunt etiam Imperatiuum.

(שְׁמוֹ) *nomen eius*. Nomen cum Affixo tertiæ perſonæ. Radix eſt שֵׁם, & cum affixo שְׁמוֹ, *nomen eius*. vide cap. 44. Reg. 2.14.

יחדו

Digitized by Google

(יַחְדָּו) *pariter*. Aduerbiũ à Radice יָחַד, quod Verbum ſignificat *vnire*. Inde enim fit aduerbiũ יַחַד, & יַחְדָּו, *pariter*, *ſimul*. vide cap. 38. 10.

ד

Verſus VI.

דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־
& ex omnibus & audiuit me: Dominum Quæſiui
מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי
liberauit me: pauoribus meis

(דָּרַשְׁתִּי) *Quæſiui*. Prima perſona ſingularis Præteriti, Verbi דָּרַשׁ, in Conjugatione Kal, ſicut פָּקַדְתִּי. vide cap. 13.

(וְעָנָנִי) *& audiuit me*. Tertia perſona ſingularis Præteriti, Verbi עָנָה, *audiuit*, *reſpondit*, in conjugatione Kal, cum Affixo primæ perſonę; ſiquidẽ tertia Radicalis ad præſentiã Affixorũ excidere ſolet. Itaque à עָנָה addito נִי quod eſt affixum primæ perſonæ, & remota

litera

litera ה, fit עָנָנִי *audiuit me*, ſiue *reſpondit mihi*. cap. 45.11.

(וּמִכָּל) *& ex omnibus*. Litera Vau ſeruilis eſt, ſignificans *&*: habet autē punctum in ventre loco Scheua propter ſequentem literam Labialem. Sequens particula מִ eſt prępoſitio מִן, quæ ſignificat *ex*; *ab*, *de*, ſed euphoniæ cauſa vbique perdit literā נ, & loco eius infigit Daghes in ſequenti. cap.39.7. De voce כָּל dictum eſt verſo primo.

(מְגוּרוֹתַי) *pauoribus meis*. Nomen eſt fæmininū numeri pluralis cum Affixo primę perſonę. Radix eſt גור, quod Verbū ſignificat, *peregrinari*, & *pauere*. Inde nomen maſculinū מָגוֹר, ſiue מָגוּר, *pauor*, vbi litera מ eſt formatiua nominis. c.6.§.4. Ab hoc maſculino מָגוּר, fit fœmininū מְגוּרָה vide cap. 8. in plurali מְגוּרוֹת, *pauores*. cap. 10.3. & cum Affixo מְגוּרוֹתַי, *pauores mei*.

(הִצִּילָנִי) *liberauit me*. Præteriti perſonæ tertia ſingul. Verbi נָצַל in conjugat. Hiphil, cum Affixo primę perſonæ. Itaque à נָצַל, quod

quod eſt Verbum ex defectiuis Pe Nun, fit in Hiphil הִצִּיל, *liberauit*. vide cap. 18. & cum Affixo הִצִּילָנִי, *liberauit me*. cap. 46. 3. ſub litera ל eſt Kametz pro Patach; ſiquidem ante Affixũ primæ perſonę in verbis ponitur Patach. tamen propter accentũ Soph paſuch vertitur hoc loco Patach in Kametz. vide c. 46. 3.

ו ה

Verſus V.

וּפְנֵיהֶם	וְנָהָרוּ	אֵלָיו	הִבִּיטוּ
& facies eorũ	*& illuſtrati ſunt:*	*ad eũ*	*Aſpexerũt*
	יֶחְפָּרוּ׃	אַל־	
	confundentur	*non*	

(הִבִּיטוּ) *Aſpexerunt*. Tertia perſona pluralis præteriti, Verbi נָבַט in Hiphil. Verbũ נָבַט ex defectiuis Pe Nun, in Hiphil facit הִבִּיט *aſpexit*. Inde הִבִּיטוּ, *aſpexerunt*. Sciendũ eſt; D. Hieron. & LXX interpretes non legiſſe הִבִּיטוּ, ſed הַבִּיטוּ, in Imperatiuo, & ideò vertiſſe, *accedite* videlicet *oculis*, id eſt, *reſpicite*:

אליו

(אֵלָיו) *ad eum*. Prępoſitio cum Affixo. Radix videtur eſſe אָלָה, inde fit præpoſitio אֶל *ad*, & ſcribitnr cum Segol; vt diſtinguatur ab אֵל, quod eſt vnum ex nominibus Dei. cum Affixo perſonæ mutat Segol in Tzere, & additur י poſt ל, & fit אֵלָיו, ad eum. vide cap. 39. 2. § 2.

(וְנָהָרוּ) *& illuminati ſunt*. Tertia perſona pluralis Verbi נָהַר, in Kal. נָהַר ſignificat *confluxit, illuminauit*: in tertia perſona plurali facit נָהֲרוּ, vbi ſub litera ה eſt Scheua compoſitum, non ſimplex de more aliorum Verborũ, quia ה litera Gutturalis eſt, & propterea non patitur ſub ſe Scheua ſimplex. vide cap. 4. 8. Hoc autem loco propter accentũ diſtinctiuũ, non eſt etiam Scheua compoſitũ, ſed Kametz. vide cap. 45. Porrò D. Hieron. qui vertit *confluite*, & LXX Interpretes qui verterunt *illuminamini*, non legerunt נָהָרוּ, ſed in Imperatiuo, נַהֲרוּ.

(וּפְנֵיהֶם) *& facies eorum*. Litera ו habet Punctum in ventre loco Scheua, quia præcedit literam Labialẽ, nimirum פ. illud autem פְּנֵיהֶם, Nomen eſt plurale cum Affixo, Radix

eſt פָּנָה, *aſpexit*, inde fit nomen פָּנִים *facies*, & ſolum inuenitur in numero plurali. in Regimine facit פְּנֵי, & cum Affixo פְּנֵיהֶם, *facies eorum*, cap. 11. 20. Eſt autem obſeruandū, D. Hieron. & LXX, qui verterunt, *facies veſtræ*, non legiſſe פְּנֵיהֶם, ſed פְּנֵיכֶם.

(אַל) *non*. Aduerbium negandi, ſicut etiā לֹא. vide cap. 38.7.

(יֶחְפָּרוּ) *confundentur*. Tertia perſona pluralis Futuri Kal, à Verbo חָפֵר, quod eſt, *erubuit*, & *confuſus eſt*. Habet autem ſub litera י Punctum (ֶ), propter ſequentem Gutturalē. & ſub litera ח habet Scheua ſimplex pro compoſito, quia ſequitur Daghes lene. Denique ſub litera פ habet Kametz pro Scheua, propter Accentum diſtinctiuum. vide cap. 45.

ז

Verſus VI.

זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ

audiuit & Dominus clamauit pauper Iſte

וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃

ſaluauit eum. anguſtiis eius & ex omnibus

(זֶה) *Iſte*. Pronomen demonſtratiuū, ge-

neris

neris maſculini, *iſte*, *hic*. cap. 11. 6. penult.

(עָנִי) *pauper*, à Verbo עָנָה, quod eſt, *humilis* & *pauper fuit*, fit nomen עָנִי, *pauper*, vbi י eſt loco ה vltimæ Radicalis.

(קָרָא) *clamauit*, eſt perſona tertia ſingul. Præter. maſc. gen. & proinde ipſa Radix.

(שָׁמֵעַ) *audiuit*, eſt etiam ipſa Radix, dicimus enim שָׁמַע & שָׁמֵעַ. Porrò Patach ſub litera ע eſt additum, propter pronuntiationē literæ ע.

(וּמִכָּל) vide ſupra verſu 4.

(צָרוֹתָיו) *anguſtiis eius*, à Verbo צוּר, quod eſt, *anguſtiis affecit*, fit nomen fœmininum צָרָה, *anguſtia*. In plurali צָרוֹת, *anguſtiæ*, cum Affixo tertiæ perſonæ צָרוֹתָיו *anguſtiæ eius*.

(הוֹשִׁיעוֹ) *ſaluauit eum*. Radix eſt יָשַׁע, vnde fit יֶשַׁע *ſalus*. inde fit Verbum in Hiphil הוֹשִׁיעַ, *ſaluauit*. vide Quieſcentia Pe Iod, c. 33. addito Affixo, fit הוֹשִׁיעוֹ, *ſaluauit eum*. Inde eſt nomen יְהוֹשֻׁעַ, Ieſus. Nec enim ſcribi debet יֵשׁוּ, vt Iudæi per contemptum ſcribunt; nec etiam יְשׁוּעָה, quod *ſalutem*, non *ſaluatorem*

rem ſignificat, ſed יְהוֹשֻׁעַ; quod ſemper LXX. Interpretes verterunt, Ἰησοῦς, vnde eſt Latinū IESVS, & quod nomen fuit Ieſu Naue, & Ieſu Ioſedech, qui typum geſſerunt Saluatoris noſtri, & quod denique veram habet formā nominis Proprij, & Saluatorem ſignificat, cùm Iod initio poſitum ſit proprij nominis formatiuū, & reliquæ literę ſint Verbi הוֹשִׁיעַ, quod eſt *ſaluare*.

ח

Verſus VII.

סָבִיב	יְהוָה	מַלְאַךְ	חֹנֶה
circa	*Domini*	*Angelus*	*caſtrametatur*
	וַיְחַלְּצֵם:	לִירֵאָיו	
	& eripuit eos:	*timentes eum*	

(חֹנֶה) *Caſtrametatur*. Participium præſens à Verbo חָנָה, quod propriè ſignificat, *caſtrametatus eſt*. Sed quia carent Hebręi Præſenti tempore, & pro eo vtuntur plerumque Participio pręſenti, ideò חוֹנֶה rectè vertitur *caſtrametatur*, ſiue *circumdat more caſtrorum*. Vide in-

inflexionem Verborum quieſcentium Lamed He, cap.34.

(מַלְאָךְ) *Angelus*: Nomen eſt Heemanticum, deductum à Verbo לְאַךְ, inuſitato, per additionem literæ מ. c.6.§4.1.

(סָבִיב) Præpoſitio eſt, ſignificatque *in circuitu, in gyro, circà*, à Verbo סָבַב, quod eſt *circuire*. vide Præpoſitiones cap. 39.2.

(לִירֵאָיו) *timentes eum*. Litera ל eſt articulus, & habet Chirek loco duorum Scheuaim, quorum vnum ſub Iod, alterum ſub ipſo Lamed eſſe debuiſſet. Eadem enim eſt ratio literæ ל, & literæ ו quoad Puncta ſubiecta. Remota igitur litera Lamed, ſequens dictio integra eſt יְרֵאָיו, quę quidem eſt participium generis maſculini, numeri pluralis cum Affixo, à Verbo יָרֵא, *timuit*. Participium enim eſt etiam יָרֵא, nec à Præterito vllo modo differt in ijs enim verbis quæ in præterito habent Kametz, & Tzere, Partic. & Præteritũ voce non diſtinguũtur dicimus enĩ מָלֵא impleuit, & מָלֵא plenus, & חָפֵץ deſiderauit, & חָפֵץ diſiderans. Porrò יָרֵא, *timens*, in plurali facit יְרֵאִים, *timentes*

mentes; iuxta regulas mutationis punctorum, & cum Affixo יְרֵאָיו *timentes eum*.

(וַיְחַלְּצֵם) *& eripuit eos*. Litera ו eſt ſeruilis, vertique ſignificationē Futuri in Preteritū vide c. 12.22. vox autē יְחַלְּצֵם eſt perſona tertia generis maſculini, numeri ſingularis Futuri, in Conjugatione Pihel, cum Affixo tertiæ perſonæ pluralis maſculini generis. Radix eſt חָלַץ, *receſſit*: inde חִלֵּץ, *remouit. eripuit*; inde in Futuro יְחַלֵּץ. *eripiet* & cum Affixo יְחַלְּצֵם, *eripiet eos*, & cum Vau verſiuo וַיְחַלְּצֵם, *& eripuit eos*. vide de Affixis Verborum in Pihel, cap. 46. 57.

Obſeruandum eſt, D. Hieron. & LXX Interpretes, qui verterunt, *& eripiet eos*, non legiſſe Vau cum Patach, ſed cum Chirik, hoc modo וִיחַלְּצֵם, *& eripiet eos*.

ט

Verſus VIII.

טַעֲמוּ, וּרְאוּ כִּי־ טוֹב יְהוָה

Dominus bonus quoniam & videte guſtate

אשרי

אַשְׁרֵי	הַגֶּבֶר	יֶחֱסֶה־	בּוֹ׃
beatus	*ille vir*	*ſperabit*	*in eo.*

(טַעֲמוּ) *Guſtate*, à Præterito טָעַם, *guſtauit*, fit in Imperatiuo ſecunda perſona pluralis, טַעֲמוּ *guſtate*, vbi Patach eſt ſub prima radicali pro Scheua; aut Chirik, propter ſequentē Gutturalem.

(וּרְאוּ) *videte*. à Præterito רָאָה, *vidit*, fit in Imperatiuo רְאֵה, *vide*, & רְאוּ, *videte*. vide cap. 34. inflexionem Verborum quieſcentiū LamedHe.

(כִּי) Conjunctio eſt, ſignificatque *quoniam*, *quòd*, *quia* & ſimilia cap.40.9.

(טוֹב) *bonus*, à Verbo טוֹב, quod ſignificat *bonus fuit*, fit nomen טוֹב, *bonus*. Sciendum, autem ſubintelligi Verbum ſubſtantiuū cùm dicitur: *guſtate, & videte, quoniam bonus Dominus*:

(אַשְׁרֵי) *beatus*. 'A Radice אָשַׁר fit Verbū אִשֵּׁר *beatificauit*, & nomen אַשְׁרֵי *beatus*, & *beati*. eſt enim vtriuſque numeri, licet formam præ ſe ferat Nominum numeri pluralis, & in Regimine exiſtentium.

(הַגֶּבֶר) *ille vir*. Litera ה Seruilis eſt, vim habens

habens Pronominis demonſtratiui, more Græcorum Articulorum. Punctum eius ordinarium, eſt Patach ſequente Daghes vide cap. II. 10. Nomen autem גבר ſi à Verbo גבר, quod eſt *roborare*, & ideò propriè ſignificat *virum*, qui etiam apud Latinos à viribus ſic appellatur:

(יחסה) *ſperabit*. Futuri tertia perſona ſingularis, generis maſculini; à Verbo חסה *ſperauit*. vide inflexionem Verborum quieſcentiũ Lamed He. cap. 34. Ratio quia prima Radicalis habeat Scheua eſt quia ſolet ſcriptura Gutturalibus Chatephatis auferre vocalem Patach aut Segol linquendo purum Scheua vt יחפשו: יחפוץ נאמן יחזקו pro יחפוץ יחסר נאמן יחזקו יחפשו, & in hoc loco Iod habet, Segol quia quãdo prima thematis eſt Gutturalis, & proinde in Infinitiuo non habet : ſimplex, ſed ‾: , vel ∵:, tunc literæ בבל quę formant Gerundiũ, & literę איתן quæ formant Futurum, non poſſũt habere ſub ſe : vel ·, ſed ‾ aut ∵, id eſt, Punctum affine ei quod eſt ſub prima thematis: itaquę dicemus in Infinitiuo בעבור *in tranſeundo*, pro באמור · בעבור *in dicendo*, pro באמור; & in Futuro יעבור *tranſibit*, pro יעבור

& li-

& licet interdum prima thematis Gutturalis exiſtens habeat Scheua ſimplex, tamen literę בכל, & literæ אית״ן retinent ſuum - aut ּ, vt לְחַמֵּם *ad calefaciendum*, & יַחְסְרוּ *deficient*, אַחְפּוֹץ *volet*. Cur autem ſub litera Iod ſit ּ ,& ſub Cheth Gutturali ſit Sheua. Et quamuis יֶחֱסֶה ſit Futurum, tamen rectè vertitur à D. Hieron. & à LXX Interpretibus per tempus Præſens. Vtuntur enim Hebræi Futuro pro Prçſenti, præſertim quando ſignificatur continuatio actionis. vide cap. 12. 6. notandum eſt etiam, deeſſe hoc loco Pronomen relatiuũ, & ſubintelligendum eſſe, *qui*.

(בּוֹ) *in eo*. Litera Seruilis cum Affixo:

Verſus IX.

יְראוּ	אֶת־יְהוָה	קְדשָׁיו	כִּי	אֵין
timete	*Dominum*	*ſancti eius:*	*quoniam*	*non*

מַחְסוֹר	לִירֵאָיו׃
defectus	*timentibus eius:*

(יְראוּ) *Timete*. Secunda perſona pluralis

numeri, generis maſculini, modi Imperatiui, à Verbo יָרֵא, *timuit*. & quidem ſecundùm Regulas deberet eſſe Imperatiuus, יְרָא, *time*, יִרְאוּ, *timete*. vide cap.30. quia tamen à Verbo etiam רָאָה, *vidit*, fit יִרְאוּ, *videbunt*; ne iſta Verba confundantur, in priori dicimus יְראוּ, cum א penitus quieſcente.

(קְדֹשָׁיו) *ſancti eius*, à Verbo קָדַשׁ, *ſanctus fuit*, deſcendit nomen קָדוֹשׁ, *ſanctus*, in plurali קְדוֹשִׁים, *ſancti*, cum Affixo קְדוֹשָׁיו, *ſancti eius*. vide de mutatione Punctorum. cap.8.§8. & c.44.21.

(כִּי) vide ſuprà verſu 8.

(אֵין) Aduerbium negandi c. 38.7.

(מַחְסוֹר) *defectus*, à Verbo חָסֵר, *defecit*; formatur nomen per additionem מ, quę vna eſt ex literis Heemanticis, מַחְסוֹר *defectus*, *inopia*. vide cap.6.§.4.1.

(לִירֵאָיו) *timentibus eum*. vide ſup.ver.7.

ver-

כ

Verſus X.

וְדֹרְשֵׁי	וְרָעֵבוּ	רָשׁוּ	כְּפִירִים
& quærentes	*& eſurierunt*	*eguerunt*	*leunculi*

טוֹב׃	כָּל־	יַחְסְרוּ	לֹא־	יְהֹוָה
bono.	*omni*	*deficient*	*non*	*Dominum*

(כְּפִירִים) *Leunculi.* à Verbo כָּפַר fit nomẽ כְּפִיר, & ſignificat propriè *leunculum iam grandiuſculum, & ad prædandum idoneum*, vt patet ex libro Ezech. c. 19. ver. 3. & per metaphoram intelligitur tam hoc loco, quàm apud Ezechielẽ, per leunculum homo diues, & potens, alienorum honorum, cupidus, direptorque.

(רָשׁוּ) *eguerunt.* Tertia perſona numeri pluralis, temporis Prçteriti à Radice רוּשׁ, *eguit.* ſic autem flectitur Præteritnm רָשׁ, רָשְׁתָּ. רָשְׁתִּי רָשׁוּ׃ vide cap. 26.

(רָעֲבוּ) *eſurierunt.* רָעֵב *eſuriit*; inde in tertia perſona plurali רָעֲבוּ, eſurierunt.& propter

Accentum diſtinctiuum, רֵ֤עָבוּ. vide c.45.3.

(וְדֹרְשֵׁי) *quærentes.* Eſt Participium actiuũ, numeri multitudinis in Regimine, à Verbo דָּרַשׁ, *quæſiuit.* Hinc enim דּוֹרֵשׁ, *quærens*, & in plurali דּוֹרְשִׁים & דּוֹרְשֵׁי, *quærentes.*

(לֹא־) *non.* Aduerbum negandi.

(יַחְסְרוּ) *deficient.* à Verbo חָסַר, *defecit*, fit Futurum יַחְסְרוּ, *deficient.* vide ſupra ver. 9.

(כָל־) *omni.* vide ſupra ver. 1.

(טוֹב) *bono.* Etſi propriè טוֹב eſt Nomen generis maſculini, & ſit fœmininum טוֹבָה, *bona*, & Hebræi plerumque vtuntur fœminino pro neutro quo carent, vt D. Hieronymus docet in cap. 7. Eccleſiaſtæ, tamen vtrũtur etiam non raro ipſo maſculino, vt hoc loco, & alibi.

ל

Verſus XI.

לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה

Venite filij audite me timorem Domini

אֲלַמֶּדְכֶם׃

docebo vos,

לכו

(לְכוּ) *Venite*, ſecunda perſona pluralis Imperatiui, à Verbo יָלַךְ, *venit*. vide inflexionem cap. 23. 6. Sciendum tamen eſt hoc Verbum יָלַךְ non eſſe in vſu in Præterito, & Participiis, ſed pro eo vſurpari Verbum הָלַךְ, quod idem ſignificat, ſicut è contrario Verbum הָלַךְ rarò eſt in vſu in Infinitiuo, Imperatiuo, & Futuro, & pro eo vſurpatur Verbum יָלַךְ.

(בָּנִים) *filÿ*, à Verbo בָּנָה *ædificauit*, fit nomē בֵּן *filius*, quia filius eſt quaſi opificiū quoddam patris, in plurali, בָּנִים *filÿ*, in fæminino בַּת, pro בֶּנֶת, *filia*, in plurali בָּנוֹת, *filiæ*. vide cap. 10.

(שִׁמְעוּ) *audite*, Imperatiuus à Radice שָׁמַע, ſicut à פָּקַד fit פִּקְדוּ. vide cap. 13.

(לִי) Articulus cum Affixo primæ perſonæ. cap. 11. 3. & quamquam ל ordinariè eſt articulus genitiui, aut datiui, tamen interdum etiam ſeruit accuſatiuo. vide ſup. ver. 3.

(יִרְאַת) *timorem*, à verbo יָרֵא, *timuit*; fit nomen fęmininum יִרְאָה, *timor*, & in Regimine

mine genitiui יִרְאַת.

(אֲלַמֶּדְכֶם) *docebo vos*. Prima perſona Futuri Pihel cum Affixo, à Verbo לָמַד, *didicit*. vide inflexionem ſine Affixo; cap. 14.& cum Affixo, cap. 45. 57.

מ

Verſus XII.

אֹהֵב	חַיִּים	הֶחָפֵץ	הָאִישׁ	מִי־	
diligit	*vitam*	*qui vult*	*ille vir*	*Quis*	
	טוֹב׃	לִרְאוֹת	יָמִים		
	bonum.	*ad videndum*	*dies*		

(מִי־) *Quis* Pronomen relatiuum, & interrogatiuum, quod de ſolo homine dicitur. vide cap. 11. 8.

(הָאִישׁ) *ille vir*, Litera ה deſeruit demonſtrationi: habet Kametz pro Patach, quia ſequens litera non eſt capax Daghes. vide c. 11. 10.& v. 1. Vox אִישׁ eſt ipſa Radix; & ſignificat *virum*, vt à fœmina diſtinguitur, & ponitur pro marito ſiue maſculo. Inde אִשָּׁה, *mulier*,

fami-

femina, *vxor*. dicitur etiam, אִישׁ *vnuſquiſque*, *quilibet*, *quicumque*. Deeſt hoc loco Verbum ſubſtantiuum de more Hebræorum, integra enim ſententia eſt, *Quis eſt ille vir?*

(הֶחָפֵץ) *qui vult*; Litera ה præpoſita Participio ſeruit loco Relatiui אֲשֶׁר, *qui*, & habet Segol, quia ſequitur Gutturalis affecta puncto Kametz. vide cap. 11. §. 12. 2. vox autem חָפֵץ, eſt Participium, à Verbo חָפֵץ, *voluit*. Hebræi pro præſenti quo carent vtuntur Participio, præcedente Pronomine. vide c. 12. 6.

(חַיִּים) *vitam*, Nomen eſt pluralis numeri, nec habet ſingularem, vt apud Latinos *opes*, *delitiæ*, *anguſtiæ*, &c. deducitur à Verbo חָיָה *vixit*.

(אֹהֵב) A Præterito אָהַב, *dilexit*, fit Participium numeri ſingularis אוֹהֵב, *diligens*, ſed explicatur per præſens. *diligit*, quia pertinet huc etiam Relatiuum præfixum partic. חָפֵץ.

(יָמִים) *dies*. Radix eſt יוֹם *dies*, in plurali יָמִים, *dies* vide cap. 9. § 64.

(לִרְאוֹת) *ad videndum*, Infinitiuus eſt cum

litera

litera Lamed formatrice Gerundij, à Verbo רָאָה, *vidit*, inflexionem huiuſmodi Verborũ habes cap. 34. De literis formatricibus Gerundiorum. vide cap. 12. 11. habet autem litera Lamed ſub ſe ChireK pro Scheua, ne duo Scheua in initio concurrant. vide cap. 4. 10.

(טוֹב) *bonum*. D. Hieron. & LXX Interpretes, qui verterunt, *dies videre bonos*: non ad verba, ſed ad ſenſum reſpexiſſe videntur. Nam טוֹב ſingulare eſt, & in plurali habet טוֹבִים.

נ

Verſus XIII.

וּשְׂפָתֶיךָ	מֵרָע	לְשׁוֹנְךָ	נְצֹר
& labia tua	*à malo.*	*linguam tuam*	*Cuſtodi*
	מִרְמָה׃	מִדַּבֵּר	
	dolum:	*à loquendo.*	

(נְצֹר) *Cuſtodi*, Imperatiuus à Verbo נָצַר, *cuſtodiuit*; eſſe debuit צֹר, *cuſtodi*.

Tamen interdum etiam Verba iſta defectiua ſequuntur normam perfectorum, vt hoc loco à נָצַר fit נְצוֹר, ſicut à פָּקַד fi פְּקוֹד c. 17. & c. 13.

(לְשׁוֹנְךָ) *linguam tuam*, à Verbo לָשַׁן inuſitato fit nomen לָשׁוֹן, *lingua*, in Regimine לְשׁוֹן, cum Affixo לְשׁוֹנְךָ, *linguam tuam*. vide cap.44.§1.

(מֵרָע) *à malo*, litera מ ſeruit loco Præpoſitionis *à*, *ab*, & habet Tzere, quia ſequens non capit Daghes. vide cap. 39.7. vox autem רַע deducitur à Verbo רוּעַ, *malum eſſe*. Dicimus enim רַע, *malus*, & *malum*; & רָעִים, *mali*, & *mala*; & ſcribitur quidem ordinariè cum Patach רַע, tamen hoc loco propter accentũ diſtinctiuũ habet Kametz; vide c.47.3.

(וּשְׂפָתֶיךָ) *& labia tua*. Litera ו ſeruit loco Coniunctionis *&*, habet verò Punctum in vẽtre loco Scheua, propter ſequens Scheua. Punctum eius ordinarium eſt Scheua, tamen ante literas Labiales, quæ ſunt בומף, & ante Scheuatas requirit SchureK, quod pro Vocali breui in eiuſmodi locis haberi ſolet; שְׂפָתֶיךָ eſt nomen pluralis numeri, cum Affixo. Radix eſt שָׂפָה, *labium*, in duali שְׂפָתַיִם, *labia*, & cum Affixo שְׂפָתֶיךָ, *labia tua*. vide cap.11.19.

E מרבר

(מְדַבֵּר) *à loquendo*, Infinitiuus cum litera מ formatiua Gerundij, in Conjugatione Pihel, à Verbo דִּבֵּר, quod eſt, *locutus eſt*. vide cap. 14.

(מִרְמָה) *dolum*, nomen fœmininum Hemanticum. Deriuatur à Radice רָמָה, *fraudauit*. vide cap. 6. 6. 1.

ס

Verſus XIV.

סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ

quære bonum & fac à malo Declina

שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃

& perſequere eam pacem

(סוּר) *Declina*, Imperatiuus à Præterito סָר, ex Quieſcent. Hain Vau. cap. 26.

(מֵרָע) *à malo*. vide ſuperiore verſu.

(וַעֲשֵׂה) *& fac*, Litera ו Seruilis eſt, ſignificans *&*; habet autem ſub ſe Patach, quia litera ſequens eſt Gutturalis. vox autem עֲשֵׂה, eſt

Impe-

Imperatiuus à Preterito עָשָׂה, *fecit.* vide inflexionem cap. 35. habet verò עֲשֵׂה pro Scheua ſimplici Scheua compoſitũ ſub prima Radicali, quia ea litera Guttutalis eſt.

(טוֹב) *bonum*. vide ſupra ver. 8, & 12.

(בַּקֵּשׁ) *quære*, Imperatiuus in Conjugatione Pihel, à Præterito בִּקֵּשׁ *quæſiuit.* vide cap. 13.

(שָׁלוֹם) *pacem*, nomen à Verbo שָׁלַם, *pacificum eſſe.*

(וְרָדְפֵהוּ) *perſequere eam*, Imperatiuus cum Affixo à Præterito רָדַף, *perſecutus eſt;* Imperatiuus eſt רְדוֹף, *perſequere*: ſed propter Affixum vertitur Scheua in Kametz chatuph, & Cholem in Scheua, & addito Affixo, fit רָדְפֵהוּ, cap. 45. 32. Nota etiam, illud הוּ eſſe Affixum proprium Verborum:

ע

Verſus XV.

עֵינֵי יְהוָה אֶל־ צַדִּיקִים וְאָזְנָיו
& aures eius *iuſtos* *ad* *Domini* *Oculi*
אֶל־ שַׁוְעָתָם׃
clamorem eorum. *ad*

(עֵינֵי) *Oculi*, Radix eſt עַיִן, *oculus*, in duali עֵינַיִם, *oculi*, & in Regimine עֵינֵי.

(אֶל־) *ad*, Præpoſitio. vide ſup. ver. 5.

(צַדִּיקִים) *iuſtos*, à Verbo צָדַק, *iuſtus fuit*, fit nomen צֶדֶק, *iuſtitia*, & צַדִּיק, *iuſtus*, in plurali צַדִּיקִים *iuſti*. cap. 9. 2.

(וְאָזְנָיו) *aures eius*. Radix eſt אֹזֶן, *auris*; in duali אָזְנַיִם, cum Affixo אָזְנָיו. vide de mutatione horum Punctorum c. 44. 19.

(שַׁוְעָתָם) *clamorem eorum*, à Verbo שָׁוַע, *clamauit*, fit nomen fœmininum שַׁוְעָה, *clamor*, in Regimine שַׁוְעַת, cum Affixo

שועתם

שַׁוְעָתָם, *clamor eorum*. cap. 11.19.

פ

Verſus XVI.

לְהַכְרִית	רָע	בְּעֹשֵׂי	יְהוָה	פְּנֵי
ad perdendũ	*malum*	*in facientes*	*Domini*	*Vultus*

זִכְרָם׃	מֵאֶרֶץ
memoriam eorum.	*de terra*

(פְּנֵי) *Vultus*, à Verbo פָּנָה *aſpexit*, fit nomen plurale פָּנִים, *facies*, *vultus*, & per metaphoram *ira*, *furor*, in Regimine פְּנֵי. vide ſupra verſu 5.

(בְּעֹשֵׂי) *in facientes*. Litera ב Seruilis eſt, deſeruitque loco Præpoſitionis *in*. vide cap. 39. 7. vox autem עֹשֵׂי eſt participium numeri multitudinis in Regimine, à Præterito עָשָׂה, *fecit*. Dicimus enim עָשָׂה, *fecit*, עֹשֶׂה *faciens*, עֹשִׂים, *facientes*; עֹשֵׂי רָע, *facientes mali*, ſiue *malum*, vt requirit Latina Syntaxis.

(רָע) *malum*. vide ſup. ver. 13.

(לְהַכְרִית) *ad perdendum*. Infinitiuus cum litera Seruili formatrice Gerundij, in Conjugatione Hiphil, à Verbo כָּרַת *excidit perdidit*. vide inflexionem, cap. 15.

(מֵאֶרֶץ) *de terra*. Litera מ ſeruit loco Præpoſitionis *de*, *ex*, *ab*; & habet Tzere pro Chirek, quia ſequens litera non eſt capax Daghes. cap. 39. 7. Vox אֶרֶץ eſt ipſa Radix, & ſignificat *terram* in genere.

(זִכְרָם) *memoriam eorum*, à Verbo זָכַר *recordari*, fit nomen זֵכֶר, *memoria*, זִכְרָם, *memoria eorum*. cap. 11. 18. de mutationem Punctorum. vide cap. 44.

צ

Verſus XVII.

וּמִכָּל־	שָׁמֵעַ	וַיהוָה	צָעֲקוּ
& ex omnibus	*audiuit*	*& Dominus*	*Clamauerũt*
	הִצִּילָם׃	צָרוֹתָם	
	eruit eos.	*anguſtiis eorum*	

(צָעֲקוּ) *Clamauerut*. Tertia perſona Præteriti pluralis Kal Verbi צָעַק, *clamauit*. Habet au-

autem ſub ſecunda thematis Scheua compoſitum pro ſimplici, quia ea litera Gutturalis eſt.

(שָׁמֵעַ) *audiuit*. vide ſupra ver. 6.

(וּמִכָּל־) *ex omnibus*: vide ſup. ver. 4.

(צָרוֹתָם) *anguſtiis eorum*, à Verbo צוּר fit Nomen צָרָה, in plurali צָרוֹת cum Affixo tertiæ perſonæ pluralis צָרוֹתָם, c. 11. 19.

(הִצִּילָם) *eruit eos*, à Radici נָצַל fit in Hiphil הִצִּיל, vide cap. 18. & cum Affixo הִצִּילָם.

ק

Verſus XVIII.

קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־ לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־
attritos & corde contritis Dominus Propinquus

רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
ſaluabit. ſpiritu

(קָרוֹב) *Propinquus*. Nomen à Radice קָרַב *appropinquauit*.

(לְנִשְׁבְּרֵי־) *contritis*. Litera ל Seruilis eſt,

ſer-

ſeruitque pro Articulo datiui caſus cap. 8. 12. &c. 39. 7. vox autem נִשְׁבְּרֵי eſt Participium numeri multitudinis, in Regimine, à Verbo שָׁבַר, in Conjugatione Niphal. Dicimus enĩ שָׁבַר, *contriuit*. Inde in Niphal נִשְׁבַּר, *contritus eſt*. Inde Participium נִשְׁבָּר, *contritus*. In plurali נִשְׁבָּרִים, *contriti*, in Regimine נִשְׁבְּרֵי.

(לֵב) *corde*. Radix eſt לֵבָב, quod eſt Nomen integrum, & *cor* ſignificat. Inde per contractionem dicitur לֵב, & idem ſignificat.

(וְאֶת־) Articulus eſt accuſatiui. vide cap. 8. 12.

(דַּכְּאֵי־) *attritos*, à Verbo דִּכָּא, quod in Pihel ſignificat *attriuit*, fit Nomen דַּכָּא, *attritus*, in plurali דַּכָּאִים, *attriti*, in Regimine דַּכְּאֵי.

(רוּחַ) *ſpiritus*, à Verbo רָוַח, quod eſt *reſpirauit*, *dilatauit*, fit Nomen רוּחַ, *ſpiritus*, *ventus*, *mens*, eſtque Nomen fœmininum habens in plurali רוּחוֹת, c. 4. 6. c. 10. § 9. 4.

יוֹשִׁיעַ

(יוֹשִׁיעַ) *ſaluabit*, Futurum Hiphil à Radice יָשַׁע. vide ſuprà ver. 6

ר

Verſus XIX.

וּמִכֻּלָּם	צַדִּיק	רָעוֹת	רַבּוֹת
& ex his omnibus	*iuſti*	*afflictiones*	*Multæ*
	יְהוָה׃	יַצִּילֶנּוּ	
	Dominus.	*eruet eum*	

(רַבּוֹת) *Multæ* à Verbo רָבַב *multiplicauit*, fit Nomen רַב, *multus*; רַבִּים, *multi*; & in fœminino רַבָּה, *multa*; in plurali רַבּוֹת, *multæ*. vbi Punctum Daghes eſt propter defectum alterius ב Radicalis. v. cap. 19.

(רָעוֹת) *mala, afflictiones*, à Verbo רוֹעַ, *malus fuit*, fit Nomen רַע, *malus*; רָעִים *mali*; רָעָה, *mala*; רָעוֹת *malę*. Remanet autem vbique Kametz ſub prima Radicali, ad ſignificandum defectum ſecundæ Radicalis. vbi etiam notandum, tam רַע, quàm רָעָה accipi in Scripturis, & pro Adiectiuo *malus* & *mala*, & pro Subſtantiuo *malum*, ſeu *malitia*, ſiue *afflictio* v. v. 13.

(צַדִּיק) *iuſti*. vide ſup. ver. 15.

(וּמִכֻּלָּם) *& ex his omnibus*, litera Vau eſt Seruilis, ſignificans *&*, habetquè Punctum in ventre, quia litera ſequens eſt Labialis. vide verſu 13 וּשְׂפָתֶיךָ. Litera מ eſt etiam Seruilis, ſignificans *ex*, habetque Chirik ſequente Daghes, quia integra Præpoſitio eſt מִן, ſed vltima litera ornatus gratià abiicitur, & eius defectus notatur per Daghes infixum in ſequenti litera. vide cap. 3. 8. Illud autem כֻּלָּם compoſitum eſt ex כָּל, id eſt, *omnes*, & הֵם, id eſt, *ipſi*. Et quidem כֹּל, de quo ſuprà verſu 1. cum Affixis mutat Cholem in Kibbutz, quia tunc incipit apparere Daghes forte quod latebat in litera Lamed; ob defectum alterius ל Radicalis; Radix enim eſt כָּלַל, *perfecit*, nec poteſt commodè ante daghes forte poni longum Punctū. Itaque ex כֹּל, & הֵם, fit כֻּלָּם. c. 3. 10.

(יַצִּילֶנּוּ) *eruet eum*, à Radice נָצַל fit Præteritum in Hiphil הִצִּיל, *eruit*, inde eſt Futurum יַצִּיל, *eruet*; & cum Affixo יַצִּילֶנּוּ *eruet eum*. vide ſupra ver. 4.

Ver-

ש

Verſus XX.

מֵהֵנָּה	אַחַת	עַצְמֹתָיו	כָּל	שֹׁמֵר
ex eis	*vnum*	*oſſa eius*	*omnia*	*Cuſtodiens*
	נִשְׁבָּרָה׃		לֹא	
	eſt contritum		*non*	

(שֹׁמֵר) *Cuſtodiens*, à Præterito שָׁמַר, *cuſtodiuit*, fit Participium שׁוֹמֵר, *cuſtodiens*; quamquam etiam rectè vertitur *cuſtodit* à D. Hieronymo, & à 70. Interpretibus, quia Hebræi ſæpè vtuntur Participio pro Præſenti, quo carent: vide cap. 12. 8.

(עַצְמֹתָיו) *oſſa eius*, à Verbo עָצַם *roborauit*, fit Nomen עֶצֶם, *os*, *robur*, *fortitudo*, in plurali עֲצָמִים & עֲצָמוֹת, *oſſa*; inde cum Affixo עַצְמוֹתָיו, *oſſa eius*.

(אַחַת) *vna*, eſt numerus cardinalis generis fœminini, ſicut etiam *os oſſis* hoc loco eſt generis fœminini.

(מֵהֵנָּה) *ex eis*, Præpoſitio cum Pronomi-

ne generis fœminini,numeri multitudinis.vide cap. 11.4. Eſt autem Daghes in litera Nun poſt longam Vocalem ratione Accentus.

(לָא) *non*. Aduerb. negandi, cap.38.7.

(נִשְׁבָּרָה) *contritum eſt*, à Radice שָׁבַר, *contriuit*, fit Preteritum in Niphal נִשְׁבַּר, *contritus eſt*, & in fœminino נִשְׁבְּרָה, *contrita eſt*. Vertimus tamen hoc loco, *contritum eſt*, quia os apud Latinos eſt generis neutri: porrò ſub litera ב eſt · pro :, propter Accentum. vide cap. 5.§18.4.

ת

Verſus XXI.

וְשֹׂנְאֵי	רָעָה	רָשָׁע	תְּמוֹתֵת
& odientes	*malitia*	*impium*	*Interimet*
	יֶאְשָׁמוּ׃	צַדִּיק	
	deſolabuntur.	*iuſtum*	

(תְּמוֹתֵת) *interimet*; à Verbo מֵת, *mortuus eſt*, fit in conjugatione Pohel מוֹתֵת, *interemit*, inde in tertia perſona Futuri generis fœminini, num. ſingularis, תְּמוֹתֵת, *interimet*. De hac ſcriſtè egimus in Pihel cap. 14. 1. hanc aliqui po-

ponunt pro quinta conjugatione, & à forma vocant פּוֹעֵל. Habet characteriſticum, poſt primam Thematis literam, Vau, (& ſi potius puncti quam literę munus obeat) quamobrem quadratam conjugationē à quatuor literis vocant, habet ſignificationē communē vti apud latinos *demetior*, *amplector*, &c., non differt quoad inflexionē à Pihel niſi in prima radicali quæ ſemper habet Vau quieſcens in Cholem vt etiam ſit in defectiuis ſecunda radicali cap: 27.

(רָשָׁע) *impium*, à Verbo רָשַׁע, *impius fuit*, fit Nomen רָשָׁע, *impius*:

(רָעָה) *malitia*. vide verſu 9.

(שׂוֹנְאֵי) *odientes*, à Præterito שָׂנֵא, *odit*, fit Benoni שׂוֹנֵא, *odiens*, in plurali שׂוֹנְאִים, *odientes*; & in Regimine שׂוֹנְאֵי: Participia enim flectuntur more Nominum, cap. 12.8.

(צַדִּיק) *iuſtum*. vide ſupra ver. 15. deberet quidem verti, *iuſti*, quia genitiui caſus eſt apud Hebræos, tamen vertimus *iuſtum* propter Latinam Syntaxim.

(יֶאְשָׁמוּ) *delinquent*, vel *deſolabuntur*, à Præterito אָשַׁם, *deliquit*, ſeu *deſolatus eſt*, fit Futurum יֶאְשְׁמוּ, *delinquent*, ſiue *deſolabuntur*.

Poni-

Ponitur autem hoc loco Kametz pro Scheua, ſub litera שׂ, propter accentum diſtinguentẽ. vide cap. 45.

פ

Verſus XXII.

עֲבָדָיו	נֶפֶשׁ	יְהוָה	פֹּדֶה
ſeruorum ſuorum	*animam*	*Dominus*	*Redimens*
הַחוֹסִים	כָּל־	יֶאְשְׁמוּ	וְלֹא
confidunt	*qui*	*deſolabuntur*	*& non*

בּוֹ׃

in eo.

(פֹּדֶה) *Redimens*, à Preterito פָּדָה, *redemit*, fit Benoni פּוֹדֶה, *redimens*. cap. 34.

(נֶפֶשׁ) *animam*, eſt ipſa Radix, ſiue primitiuum nomen.

(עֲבָדָיו) *ſeruorum ſuorum*, à Verbo עָבַד *ſeruiuit*, fit nomen עֶבֶד, *ſeruus*; in plurali עֲבָדִים, *ſerui*; in Regimine עַבְדֵי; & cum Affixo עֲבָדָיו.

(הַחוֹסִים) *qui ſperant*. Litera ה præpoſita Participio ſeruit loco Pronominis relatiui. cur habeat vide c. 11. § 12.3. Illud autem חוֹסִים

eſt

eſt Participium, à Verbo חָסָה, *ſperauit*. Hinc enim fit Participium חוֹשֶׁה, *ſperans*; & in plurali חוֹסִים, *ſperantes*. vertimus tamen *qui ſperant*, quia vtuntur Hebræi Participio loco Præſentis temporis; & tunc maximè cùm præcedit Pronomen.

(׃ בּוֹ) *in eo*, Præpoſitio cum Affixo.

FINIS, LAVS DEO.

Licet Verborum inflexiones Grammatica indicet multiplices attamē res iucunda, ac beneficijs egregia nobis eſt totaliter exiſtimata longè latèque inſtruere Tabulam, & ſi aliàs editam, nunc ferè ignotam in qua conjugationes qualibet clarè; & dilucidè exhibeantur.

PRÆTERITVM.

קל

3. C.P.	1: C. S.	2.M.S.	3.M.S.	
viſitauerunt.	*viſitaui*	*viſitaſti*	*viſitauit*	
פָּקְדוּ	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	שְׁלֵמִים
נָגְשׁוּ	נָגַשְׁתִּי	נָגַשְׁתָּ	נָגַשׁ	חֲסֵרִים
אָמְרוּ	אָמַרְתִּי	אָמַרְתָּ	אָמַר	נָחֵי פא
יָלְדוּ	יָלַדְתִּי	יָלַדְתָּ	יָלַד	נָחֵי פי
בָּנוּ	בַּנְתִּי	בַּנְתָּ	בָּן	נָחֵי ע
מָצְאוּ	מָצָאתִי	מָצָאתָ	מָצָא	נָחֵי לא
גָּלוּ	גָּלִיתִי	גָּלִיתָ	גָּלָה	נָחֵי לה
תַּמּוּ	תַּמּוֹתִי	תַּמּוֹתָ	תַּם	כְּפוּלִים
נָשְׂאוּ	נָשָׂאתִי	נָשָׂאתָ	נָשָׂא	חפּ וְנָלא
נָטוּ	נָטִיתִי	נָטִיתָ	נָטָה	חפּ וְנָלה
אָפוּ	אָפִיתִי	אָפִיתָ	אָפָה	נַפּא וְלה
יָצְאוּ	יָצָאתִי	יָצָאתָ	יָצָא	נַפּי וְלא
יָרוּ	יָרִיתִי	יָרִיתָ	יָרָה	נָחֵי פּי וְלה
בָּאוּ	בָּאתִי	בָּאתָ	בָּא	נַעוּ וְלא
נָתְנוּ	נָתַתִּי	נָתַתָּ	נָתַן	חָסֵר

יוּות

PRÆTERITVM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitaſtis	*viſitaſti*	*viſitauit*	*viſitauimus*	*viſitaſtis*
פְּקַדְתֶּן	פָּקַדְתְּ	פָּקְדָה	פָּקַדְנוּ	פְּקַדְתֶּם
נְגַשְׁתֶּן	נָגַשְׁתְּ	נָגְשָׁה	נָגַשְׁנוּ	נְגַשְׁתֶּם
אֲמַרְתֶּן	אָמַרְתְּ	אָמְרָה	אָמַרְנוּ	אֲמַרְתֶּם
יְלִדְתֶּן	יָלַדְתְּ	יָלְדָה	יָלַדְנוּ	יְלִדְתֶּם
כַּנְתֶּן	בַּנְתְּ	כַּנָּה	כַּנּוּ	כַּנְתֶּם
מְצָאתֶן	מָצָאת	מָצְאָה	מָצָאנוּ	מְצָאתֶם
גְּלִיתֶן	גָּלִית	גָּלְתָה	גָּלִינוּ	גְּלִיתֶם
תַּמּוֹתֶן	תַּמּוֹת	תַּמָּה	תַּמְּנוּ	תַּמּוֹתֶם
נְשָׂאתֶן	נָשָׂאת	נָשְׂאָה	נָשָׂאנוּ	נְשָׂאתֶם
נְטִיתֶן	נָטִית	נָטְתָה	נָטִינוּ	נְטִיתֶם
אֲפִיתֶן	אָפִית	אָפְתָה	אָפִינוּ	אֲפִיתֶם
יְצָאתֶן	יָצָאת	יָצְאָה	יָצָאנוּ	יְצָאתֶם
יְרִיתֶן	יָרִית	יָרְתָה	יָרִינוּ	יְרִיתֶם
בָּאתֶן	בָּאת	בָּאָה	בָּאנוּ	בָּאתֶם
נְתַתֶּן	נָתַתְּ	נָתְנָה	נָתַנּוּ	נְתַתֶּם

PARTICIP. ACTIVVM.

F: S.		M.P.	M.S.	
viſitanſe		*viſitan-tes*	*viſitans*	
פּוֹקֶדֶת	פּוֹקְדָה	פּוֹקְדִים	פּוֹקֵד	שְׁלֵמִים
נוֹגֶשֶׁת	נוֹגְשָׁה	נוֹגְשִׁים	נוֹגֵשׁ	חֲסֵרִים
אוֹמֶרֶת	אוֹמְרָה	אוֹמְרִים	אוֹמֵר	נָחֵי פ״א
יוֹלֶדֶת	יוֹלְדָה	יוֹלְדִים	יוֹלֵד	נָחֵי פ״י
	בָּנָה	בָּנִים	בָּן	נָחֵי ע״ו
מוֹצֵאת	מוֹצְאָה	מוֹצְאִים	מוֹצֵא	נָחֵי ל״א
	גּוֹלָה	גּוֹלִים	גּוֹלֶה	נָחֵי ל״ה
	תַּמָּה	תַּמִּים	תָּם	כְּפוּלִים
נוֹשֵׂאת	נוֹשְׂאָה	נוֹשְׂאִים	נוֹשֵׂא	חֲפ״ן וְל״א
	נוֹטָה	נוֹטִים	נוֹטֶה	חֲפ״ן וְל״ה
	אוֹפָה	אוֹפִים	אוֹפֶה	נַפ״א וְל״ה
יוֹצֵאת	יוֹצְאָה	יוֹצְאִים	יוֹצֵא	נַפ״י וְל״א
	יוֹרָה	יוֹרִים	יוֹרֶה	נַפ״י וְל״ה
	בָּאָה	בָּאִים	בָּא	נַע״ו וְל״א
נוֹתֶנֶת	נוֹתְנָה	נוֹתְנִים	נוֹתֵן	חֲסַר הַקְּצוֹת

PARTICIP. PASSIVVM.

F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*	*F.P.*
viſitatę	*viſitata*	*viſitati*	*viſitatus*	*viſitantes*
פְּקוּדוֹת	פְּקוּדָה	פְּקוּדִים	פָּקוּד	פּוֹקְדוֹת
נְגוּשׂוֹת	נְגוּשָׂה	נְגוּשִׂים	נָגוּשׂ	נוֹגְשׂוֹת
אֲמוּרוֹת	אֲמוּרָה	אֲמוּרִים	אָמוּר	אוֹמְרוֹת
יְלוּדוֹת	יְלוּדָה	יְלוּדִים	יָלוּד	יוֹלְדוֹת
בּוּנוֹת	בּוּנָה	בּוּנִים	בּוּן	בָּנוֹת
מְצוּאוֹת	מְצוּאָה	מְצוּאִים	מָצוּא	מוֹצְאוֹת
גְּלוּיוֹת	גְּלוּיָה	גְּלוּיִם	גָּלוּי	גּוֹלוֹת
תְּמוּמוֹת	תְּמוּמָה	תְּמוּמִים	תָּמוּם	תַּמּוֹת
נְשׂוּאוֹת	נְשׂוּאָה	נְשׂוּאִים	נָשׂוּא	נוֹשְׂאוֹת
נְטוּיוֹת	נְטוּיָה	נְטוּיִם	נָטוּי	נוֹטוֹת
אֲפוּיוֹת	אֲפוּיָה	אֲפוּיִם	אָפוּי	אוֹפוֹת
				יוֹצְאוֹת
יְרוּיוֹת	יְרוּיָה	יְרוּיִם	יָרוּי	יוֹרוֹת
				בָּאוֹת
נְתוּנוֹת	נְתוּנָה	נְתוּנִים	נָתוּן	נוֹתְנוֹת

INFINITIVVS.

viſitare	ב *in viſitando*	כ *ſicut viſitare*	ל *ad viſitandum*	מ *à viſitando*
פְּקוֹד	בִּפְקוֹד	כִּפְקוֹד	לִפְקוֹד	מִפְּקוֹד
נְגוֹשׁ	v. נֶשֶׁת	כְּנֶשֶׁת	כְּנֶשֶׁת	לָנֶשֶׁת וכו
אֱמוֹר	בֶּאֱמוֹר	כֶּאֱמוֹר	לֵאמוֹר	מֵאֱמוֹר
יְלוֹד	v. לֶדֶת	כְּלֶדֶת	כְּלֶדֶת	לָלֶדֶת וכו
כּוֹן	בְּכוֹן	כְּכוֹן	לָכוֹן	מִכּוֹן
מְצוֹא	בִּמְצוֹא	כִּמְצוֹא	לִמְצוֹא	מִמְּצוֹא
גָּלֹה	v. גְּלוֹת	כִּגְלוֹת	כִּגְלוֹת	לִגְלוֹת וכו
תּוֹם	בְּתוֹם	כְּתוֹם	לָתוֹם	מִתּוֹם
נְשׂוֹא	v. שׂוֹא	v. שְׂאֵת	כִּשְׂאֵת	כִּשְׂאֵת
נְטוֹת	בִּנְטוֹת	כִּנְטוֹת	לִנְטוֹת	מִנְּטוֹת
אֱפוֹת	בֶּאֱפוֹת	כֶּאֱפוֹת	לֶאֱפוֹת	מֵאֱפוֹת
יָצוֹא	v. צֵאת	כְּצֵאת	כְּצֵאת	לָצֵאת וכו
יָרֹה	v. יְרוֹת	כִּירוֹת	כִּירוֹת	לִירוֹת וכו
בּוֹא	בְּבוֹא	כְּבוֹא	לָבוֹא	מִבּוֹא
נָתוֹן v.	תֵּת	בְּתֵת	כְּתֵת	לָתֵת מִתֵּת

IMPERATIVVS.

	F.P.	F.S.	M.P.	M.S.
	viſitate	*viſita*	*viſitate*	*viſita*
שלמים	פקודנה	פקדי	פקדו	פקוד
חסרים	גשנה	גשי	גשו	נגש v. גש
נחי פא	אמורנה	אמרי	אמרו	אמור
נחי פי	לדנה	לדי	לדו	לד
נחי ע	כונה	כוני	כונו	כון
נחי לא	מצאנה	מצאי	מצאו	מצא
נחי לה	גלינה	גלי	גלו	גלה
כפולים	תמנה	תמי	תמו	תום
הפונלא	שאנה	שאי	שאו	שא
חפונלה	נטינה	נטי	נטו	נטה
נפא ולה	אפינה	אפי	אפו	אפה
נפי ולא	צאנה	צאי	צאו	צא
נפי ולה	ירינה	ירי	ירו	ירה
נע ולא	בואינה	בואי	בואו	בוא
חסר הקצוות	תננה	תני	תנו	תן v. תנה

Digitized by Google

F V T V R V M.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabitis	*viſitabimus*	*viſitabit*	*viſitabis*	*viſitabo*
תִּפְקְדוּ	נִפְקוֹד	יִפְקוֹד	תִּפְקוֹד	אֶפְקוֹד
תִּגְּשׁוּ	נִגַּשׁ	יִגַּשׁ	תִּגַּשׁ	אֶגַּשׁ
תֹּאמְרוּ	נֹאמַר	יֹאמַר	תֹּאמַר	אֹמַר
תֵּלְדוּ	נֵלֵד	יֵלֵךְ	תֵּלֵךְ	אֵלֵךְ
תָּבוֹנוּ	נָבוֹן	יָבוֹן	תָּבוֹן	אָבוֹן
תִּמְצְאוּ	נִמְצָא	יִמְצָא	תִּמְצָא	אֶמְצָא
תִּגְלוּ	נִגְלֶה	יִגְלֶה	תִּגְלֶה	אֶגְלֶה
תָּתוֹמוּ	נָתוֹם	יָתוֹם	תָּתוֹם	אָתוֹם
תִּשְּׂאוּ	נִשָּׂא	יִשָּׂא	תִּשָּׂא	אֶשָּׂא
תִּטּוּ	נִטֶּה	יִטֶּה	תִּטֶּה	אֶטֶּה
תֹּאפוּ	נֹאפֶה	יֹאפֶה	תֹּאפֶה	אֹפֶה
תֵּצְאוּ	נֵצֵא	יֵצֵא	תֵּצֵא	אֵצֵא
תִּירוּ	נִירֶה	יִירֶה	תִּירֶה	אִירֶה
תָּבֹאוּ	נָבֹא	יָבֹא	תָּבֹא	אָבֹא
תִּתְּנוּ	נִתֵּן	יִתֵּן	תִּתֵּן	אֶתֵּן

2.3.F.P. *viſitabitis viſitabunt*		3.F.S. *viſitabit*	2.F.S. *viſitabis*	3.M.P. *viſitabunt*
תִּפְקוֹדְנָה	שְׁלֵמִים	תִּפְקוֹד	תִּפְקְדִי	יִפְקְדוּ
תִּגַּשְׁנָה	חֲסֵרִים	תִּגַּשׁ	תִּגְּשִׁי	יִגְּשׁוּ
תֹּאמַרְנָה	נָחֵי פא	תֹּאמַר	תֹּאמְרִי	יֹאמְרוּ
תֵּלַדְנָה	נָחֵי פי	תֵּלֵד	תֵּלְדִי	יֵלְדוּ
תְּבוֹנֶנָה	נָחֵי ע	תָּבוֹן	תָּבוֹנִי	יָבוֹנוּ
תִּמְצֶאנָה	נָחֵי לא	תִּמְצָא	תִּמְצְאִי	יִמְצְאוּ
תִּגְלֶינָה	כְּפוּלִים	תִּגְלֶה	תִּגְלִי	יִגְלוּ
תְּתֻמֶּינָה	כְּפוּלִים	תָּתוֹם	תָּתוֹמִּי	יָתוֹמּוּ
תִּשֶּׂאנָה	חֲפוּנָלה	תִּשָּׂא	תִּשְּׂאִי	יִשְּׂאוּ
תִּטֶּינָה	חֲפוּנָלה	תִּטֶּה	תִּטִּי	יִטּוּ
תֹּאפֶינָה	נַפְּאוּלה	תֹּאפֶה	תֹּאפִי	יֹאפוּ
תֵּצֶאנָה	נַפִּיוֹלא	תֵּצֵא	תֵּצְאִי	יֵצְאוּ
תִּירֶינָה	נַפִּיוֹלה	תִּירֶה	תִּירִי	יִירוּ
תָּבֹאנָה	נַעוּוֹלא	תָּבֹא	תָּבֹאִי	יָבֹאוּ
תִּתֵּנָּה	חֲסֵר הַקְּצוֹות	תִּתֵּן	תִּתְּנִי	יִתְּנוּ

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	נִפְעַל
viſitati viſitatæ fuerunt	*viſitatus viſitata fui*	*viſitatus fuiſti*	*viſitatus fuit*	
נִפְקְדוּ	נִפְקַדְתִּי	נִפְקַדְתָּ	נִפְקַד	שְׁלֵמִים
נִגְּשׁוּ	נִגַּשְׁתִּי	נִגַּשְׁתָּ	נִגַּשׁ	חֲסֵרִים
נֶאֶמְרוּ	נֶאֱמַרְתִּי	נֶאֱמַרְתָּ	נֶאֱמַר	נַחֵי פא
נוֹלְדוּ	נוֹלַדְתִּי	נוֹלַדְתָּ	נוֹלַד	נַחֵי פי
נָבוֹנוּ	נְבוּנוֹתִי	נְבוּנוֹתָ	נָבוֹן	נַחֵי ע
נִמְצְאוּ	נִמְצֵאתִי	נִמְצֵאתָ	נִמְצָא	נַחֵי לא
נִגְלוּ	נִגְלֵיתִי	נִגְלֵיתָ	נִגְלָה	נַחֵי לה
נָתַמּוּ	נְתַמּוֹתִי	נְתַמּוֹתָ	נָתַם	כְּפוּלִים
נִשְּׂאוּ	נִשֵּׂאתִי	נִשֵּׂאתָ	נִשָּׂא	חַפּוּנְלא
נִטּוּ	נִטֵּיתִי	נִטֵּיתָ	נִטָּה	חַפּוּנְלה
נֶאֶפוּ	נֶאֱפֵיתִי	נֶאֱפֵיתָ	נֶאֱפָה	נַפְאוּלה
נוֹרְאוּ	נוֹרֵאתִי	נוֹרֵאתָ	נוֹרָא	נַפְיוּלא
נוֹרוּ	נוֹרֵיתִי	נוֹרֵיתָ	נוֹרָא	נַפְיוּלה
נִתְּנוּ	נִתַּתִּי	נִתַּתָּ	נִתַּן	חַסֵר הַקְּצוּוֹת

PRÆTERITVM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitatę fuiſtis	*viſitata fuiſti*	*viſitata fuit*	*viſitati viſitatæ fuimus*	*viſitatę fuiſtis*
נִפְקַדְתֶּן	נִפְקַדְתְּ	נִפְקְדָה	נִפְקַדְנוּ	נִפְקַדְתֶּם
נִגַּשְׁתֶּן	נִגַּשְׁתְּ	נִגְּשָׁה	נִגַּשְׁנוּ	נִגַּשְׁתֶּם
נֶאֱמַרְתֶּן	נֶאֱמַרְתְּ	נֶאֶמְרָה	נֶאֱמַרְנוּ	נֶאֱמַרְתֶּם
נוֹלַדְתֶּן	נוֹלַדְתְּ	נוֹלְדָה	נוֹלַדְנוּ	נוֹלַדְתֶּם
נְבוּנוֹתֶן	נְבוּנוֹת	נָבוֹנָה	נְבוּנוֹנוּ	נְבוּנוֹתֶם
נִמְצֵאתֶן	נִמְצֵאת	נִמְצְאָה	נִמְצֵאנוּ	נִמְצֵאתֶם
נִגְלֵיתֶן	נִגְלֵית	נִגְלְתָה	נִגְלֵינוּ	נִגְלֵיתֶם
נְתַמּוֹתֶן	נְתַמּוֹת	נָתַמָּה	נְתַמּוֹנוּ	נְתַמּוֹתֶם
נִשֵּׂאתֶן	נִשֵּׂאת	נִשְּׂאָה	נִשֵּׂאנוּ	נִשֵּׂאתֶם
נִטֵּיתֶן	נִטֵּית	נִטְּתָה	נִטֵּינוּ	נִטֵּיתֶם
נַאֲפֵיתֶן	נַאֲפֵית	נֶאֶפְתָה	נַאֲפֵינוּ	נַאֲפֵיתֶם
נוֹרֵאתֶן	נוֹרֵאת	נוֹרְאָה	נוֹרֵאנוּ	נוֹרֵאתֶם
נוֹרֵיתֶן	נוֹרֵית	נוֹרְתָה	נוֹרֵינוּ	נוֹרֵיתֶם
נִתַּתֶּן	נִתַּתְּ	נִתְּנָה	נִתַּנּוּ	נִתַּתֶּם

Digitized by Google

PARTICIPIVM. בינוני

vel *F.*	*S:*	*M.P:*	*M.S.*	
viſitata		*viſitati*	*viſitatus*	
נִפְקֶדֶת	נִפְקָדָה	נִפְקָדִים	נִפְקָד	שְׁלֵמִים
נִגֶּשֶׁת	נִגָּשָׁה	נִגָּשִׁים	נִגָּשׁ	חֲסֵרִים
נֶאֱמֶרֶת	נֶאֱמָרָה	נֶאֱמָרִים	נֶאֱמָר	נָחֵי פ״א
נוֹלֶדֶת	נוֹלָדָה	נוֹלָדִים	נוֹלָד	נָחֵי פ״י
	נְבוֹנָה	נְבוֹנִים	נָבוֹן	נָחֵי ע׳
נִמְצֵאת	נִמְצָאָה	נִמְצָאִים	נִמְצָא	נָחֵי ל״א
נִגְלֵית	נִגְלָה	נִגְלִים	נִגְלֶה	נָחֵי ל״ה
	נְתַמָּה	נְתַמִּים	נָתֵם	כְּפוּלִים
נִשֵּׂאת	נִשָּׂאָה	נִשָּׂאִים	נִשָּׂא	חַפ׳ וְנָל״א
נִטֵּית	נִטָּה	נִטִּים	נִטֶּה	חַפ׳ וְנָל״ה
נֶאֱפֵית	נֶאֱפָה	נֶאֱפִים	נֶאֱפֶה	נַפ״א ול״ה
	נוֹרָאָה	נוֹרָאִים	נוֹרָא	נַפ״י וְל״א
	נוֹרָה	נוֹרִים	נוֹרֶה	נַפ״י וְל״ה
נִתֶּנֶת	נִתָּנָה	נִתָּנִים	נִתָּן	חָסֵר
				הַקְּצוּוֹת:

Non Conuenit huic Conjugationi.	P.F. *viſitatę*
	נפקדות
	נגשות
	נאמרות
	נולדות
	נבונות
	נמצאות
	נגלות
	נתמות
	נשאות
	נטות
	נאפות
	נוראות
	נורות
	נתנות

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
A viſitari	*vt viſitaretur*	*cum viſitaretur*	*Dum viſitaretur*	*viſitari*
מֵהִפָּקֵד	לְהִפָּקֵד	כְּהִפָּקֵד	בְּהִפָּקֵד	הִפָּקֵד
מֵהִנָּגֵשׁ	לְהִנָּגֵשׁ	כְּהִנָּגֵשׁ	בְּהִנָּגֵשׁ	הִנָּגֵשׁ
מֵהֵאָמֵר	לְהֵאָמֵר	כְּהֵאָמֵר	בְּהֵאָמֵר	הֵאָמֵר
מֵהִוָּלֵד	לְהִוָּלֵד	כְּהִוָּלֵד	בְּהִוָּלֵד	הִוָּלֵד
מֵהִכּוֹן	לְהִכּוֹן	כְּהִכּוֹן	בְּהִכּוֹן	הִכּוֹן
מֵהִמָּצֵא	לְהִמָּצֵא	כְּהִמָּצֵא	בְּהִמָּצֵא	הִמָּצֵא
לְהִגָּלוֹת	כְּהִגָּלוֹת	בְּהִגָּלוֹת	הִגָּלוֹת vel	הִגָּלֵה
לְהִתּוֹם וגו׳	כְּהִתּוֹם	בְּהִתּוֹם	הִתּוֹם vel	הִתֵּם
מֵהִנָּשֵׂא	לְהִנָּשֵׂא	כְּהִנָּשֵׂא	בְּהִנָּשֵׂא	הִנָּשֵׂא
מֵהִנָּטוֹת	לְהִנָּטוֹת	כְּהִנָּטוֹת	בְּהִנָּטוֹת	הִנָּטוֹת
מֵהֵאָפוֹת	לְהֵאָפוֹת	כְּהֵאָפוֹת	בְּהֵאָפוֹת	הֵאָפוֹת
מֵהִוָּרֵא	לְהִוָּרֵא	כְּהִוָּרֵא	בְּהִוָּרֵא	הִוָּרֵא
לְהִירָה וגו׳	כְּהִירָה	בְּהִירָה	הִירָה vel	הִירוֹת
מֵהִנָּתֵן	לְהִנָּתֵן	כְּהִנָּתֵן	בְּהִנָּתֵן	הִנָּתֵן

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	viſitamini	*viſitare*	*viſita-mini*	*viſitare*
שלמים	הפקדנה	הפקדי	הפקדו	הפקד
חסרים	הנגשנה	הנגשי	הנגשו	הנגש
נחי פא	האמרנה	האמרי	האמרו	האמר
נחי פי	הולדנה	הולדי	הולדו	הולך
נחי ע	הכוננה	הכוני	הכונו	הכון
נחי לא	המצאנה	המצאי	המצאו	המצא
נחי לה	הגלינה	הגלי	הגלו	הגלה
כפולים	התומנה	התומי	התומו	התום
חפונלא	הנשאנה	הנשאי	הנשאו	הנשא
חפונלה	הנטינה	הנטי	הנטו	הנטה
נפא ולה	האפינה	האפי	האפו	האפה
נפי ולא	הוראנה	הוראי	הוראו	הורא
נפי ולה	היריגה	הירי	הירו	הירה
חסר	הנתננה	הנתני	הנתנו	הנתן

F V T V R V M.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſita-bimini	*viſita-bimur*	*viſitabi-tur*	*viſita-beris*	*viſi-tabor*
תִּפָּקְדוּ	נִפָּקֵד	יִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	אֶפָּקֵד
תִּנָּגְשׁוּ	נִנָּגֵשׁ	יִנָּגֵשׁ	תִּנָּגֵשׁ	אֶנָּגֵשׁ
תֵּאָמְרוּ	נֵאָמֵר	יֵאָמֵר	תֵּאָמֵר	אֵאָמֵר
תִּוָּלְדוּ	נִוָּלֵד	יִוָּלֵד	תִּוָּלֵד	אִוָּלֵד
תִּכּוֹנוּ	נִכּוֹן	יִכּוֹן	תִּכּוֹן	אֶכּוֹן
תִּמָּצְאוּ	נִמָּצֵא	יִמָּצֵא	תִּמָּצֵא	אֶמָּצֵא
תִּגָּלוּ	נִגָּלֶה	יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	אֶגָּלֶה
תִּתּוֹמּוּ	נִתּוֹם	יִתּוֹם	תִּתּוֹם	אֶתּוֹם
תִּנָּשְׂאוּ	נִנָּשֵׂא	יִנָּשֵׂא	תִּנָּשֵׂא	אֶנָּשֵׂא
תִּנָּטוּ	נִנָּטֶה	יִנָּטֶה	תִּנָּטֶה	אֶנָּטֶה
תֵּאָפוּ	נֵאָפֶה	יֵאָפֶה	תֵּאָפֶה	אֵאָפֶה
תִּוָּרְאוּ	נִוָּרֵא	יִוָּרֵא	תִּוָּרֵא	אִוָּרֵא
תִּירוּ	נִירָא	יִירָא	תִּירָא	אִירָה
תִּנָּתְנוּ	נִנָּתֵן	יִנָּתֵן	תִּנָּתֵן	אֶנָּתֵן

F V T V R V M.

2.3. *F.P.*	3.*F.S.*	2.*F.S.*	3.*M.P.*
viſitabimini viſitabuntur	*viſitabitur*	*viſitaberis*	*viſitabuntur*
תִּפָּקַדְנָה שְׁלֵמִים	תִּפָּקֵד	תִּפָּקְדִי	יִפָּקְדוּ
תִּנָּגַשְׁנָה חֲסֵרִים	תִּנָּגֵשׁ	תִּנָּגְשִׁי	יִנָּגְשׁוּ
תֵּאָמַרְנָה נַחֵי פא	תֵּאָמֵר	תֵּאָמְרִי	יֵאָמְרוּ
תִּוָּלַדְנָה נַחֵי פי	תִּוָּלֵד	תִּוָּלְדִי	יִוָּלְדוּ
תִּכּוֹנֶנָה נַחֵי ע	תִּכּוֹן	תִּכּוֹנִי	יִכּוֹנוּ
תִּמָּצֶאנָה נַחֵי לא	תִּמָּצֵא	תִּמָּצְאִי	יִמָּצְאוּ
תִּגָּלֶינָה נַחֵי לה	תִּגָּלֶה	תִּגָּלִי	יִגָּלוּ
תִּתּוֹמֶּנָה כְּפוּלִים	תִּתּוֹם	תִּתּוֹמִּי	יִתּוֹמּוּ
תִּנָּשֶׂאנָה חַפּוֹנְלא	תִּנָּשֵׂא	תִּנָּשְׂאִי	יִנָּשְׂאוּ
תִּנָּטֶינָה חַפּוֹנְלא	תִּנָּטֶה	תִּנָּטִי	יִנָּטוּ
תֵּאָפֶינָה נַפּאוְלא	תֵּאָפֶה	תֵּאָפִי	יֵאָפוּ
תִּוָּרֶאנָה נַפּי וְלה	תִּוָּרֵא	תִּוָּרְאִי	יִוָּרְאוּ
תִּיָּרֶינָה נַפּי וְלה	תִּיָּרֶה	תִּיָּרִי	יִיָּרוּ
תִּנָּתֵנָּה חֲסֵר הַקְּצוֹת	תִּנָּתֵן	תִּנָּתְנִי	יִנָּתְנוּ

PRÆTERITVM.

3.C.P. *viſitauerunt*	1.C.S. *viſitaui*	2.M.S. *viſitaſti*	3.M.S. *viſitauit*	פְּעַל
פָּקְדוּ	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	שְׁלֵמִים
נָפְצוּ	נָפַצְתִּי	נָפַצְתָּ	נָפַץ	חֲסֵרִים
אָבְדוּ	אָבַדְתִּי	אָבַדְתָּ	אָבַד	נַחֵי פא̈
יָסְרוּ	יָסַרְתִּי	יָסַרְתָּ	יָסַר	נַחֵי פי̈
כּוֹנְנוּ	כּוֹנַנְתִּי	כּוֹנַנְתָּ	כּוֹנַן	נַחֵי ע׳
קִיְּמוּ	קִיַּמְתִּי	קִיַּמְתָּ	קִיַּם	ſic
מָלְאוּ	מָלֵאתִי	מָלֵאתָ	מָלֵא	נַחֵי לא
גָּלוּ	גָּלִיתִי	גָּלִיתָ	גָּלָה	נַחֵי לה̈
פָּלְלוּ	פָּלַלְתִּי	פָּלַלְתָּ	פָּלַל	כְּפוּלִים
גּוֹלְלוּ	גּוֹלַלְתִּי	גּוֹלַלְתָּ	גּוֹלַל	ſic
נָשְׂאוּ	נָשָׂאתִי	נָשָׂאתָ	נָשָׂא	חֲפוּנַלא
נָסוּ	נָסִיתִי	נָסִיתָ	נָסָה	חֲפוּנַלה̈
אָוּוּ	אָוִּיתִי	אָוִּיתָ	אָוָּה	נַפְאוֹלה̈

PRÆTERITVM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitauerunt	*viſitaſti*	*viſitauit*	*viſitauimus*	*viſitaſtis*
פְּקַדְתֶּן	פָּקַדְתְּ	פָּקְדָה	פָּקַדְנוּ	פְּקַדְתֶּם
נִפְצַתֶּן	נִפְצַת	נִפְצָה	נִפְצַנוּ	נִפְצַתֶּם
אֲבַדְתֶּן	אָפַדְתְּ	אָבְדָה	אָבַדְנוּ	אֲבַדְתֶּם
יְסַרְתֶּן	יָסַרְתְּ	יָסְרָה	יָסַרְנוּ	יְסַרְתֶּם
בּוֹנַנְתֶּן	כּוֹנַנְתְּ	בּוֹנְנָה	כּוֹנַנְנוּ	בּוֹנַנְתֶּם
קִימֹתֶן	קִימֹת	קִימָה	קִימֹנוּ	קִימֹתֶם
מְלֵאתֶן	כָּלֵאת	מָלְאָה	כָּלֵאנוּ	מְלֵאתֶם
גְּלִיתֶן	גָּלִית	גָּלְתָם	גָּלִינוּ	גְּלִיתֶם
פְּלַלְתֶּן	פָּלַלְתְּ	פָּלְלָה	פָּלַלְנוּ	פְּלַלְתֶּם
גּוֹלַלְתֶּן	גּוֹלַלְתְּ	גּוֹלְלָה	גּוֹלַלְנוּ	גּוֹלַלְתֶּם
נְשֵׂאתֶן	נָשֵׂאת	נָשְׂאָה	נָשֵׂאנוּ	נְשֵׂאתֶם
נְסִיתֶן	נָסִית	נָסְתָה	נָסִינוּ	נְסִיתֶם
אִוִּיתֶן	אִוִּית	אִוְּתָה	אִוִּינוּ	אִוִּיתֶם

PARTICIP. PRAES.

בינוני	M.S.	M.P.	F.S.	
	viſitans	*viſitantes*	*viſitans*	
שלמים	מפקד	מפקדים	מפקדה	מפקדת
חסרים	מנפץ	מנפצים	מנפצה	מנפצת
נחי פא	מאבד	מאבדים	מאבדה	מאבדת
נחי פי	מיסר	מיסדים	מיסדה	מיסדת
נחי ע	מבונן	מבוננים	מבוננה	מבוננת
v.ſic	מקים	מקימים	מקימה	מקימת
נחי לא	ממלא	ממלאים	ממלאה	
נחי לה	מגלה	מגלים	מגלה	
כפולים	מפלל	מפללים	מפללה	מפללת
v.ſic	מגולל	מגוללים	מגוללה	מגוללת
חפ ונלא	מנשא	מנשאים	מנשאה	
חפ ונלה	מנסה	מנסים	מנסה	
נפא ולה	מאוה	מאוים	מאוה	

PARTICIPIUM.

F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*	*F.P.*
viſitatę	*viſitata*	*viſitati*	*viſitatus*	*uiſitantes*
	vel מפקדת			
מפקדות	מפקדה	מפקדים	מפקד	מפקדות
מנפצות	מנפצה	מנפצים	מנפץ	מנפצות
מאבדות	מאבדה	מאבדים	מאבד	מאבדות
מיסרות	מיסרה	מיסרים	מיסר	מיסרות
מבוננות	מבוננה	מבוננים	מבונן	מבוננות
מקימות	מקימה	מקימים	מקים	מקימות
ממלאות	ממלאה	ממלאים	ממלא	ממלאות
מגלות	מגלה	מגלים	מגלה	מגלות
מפללות	מפללה	מפללים	מפלל	מפללות
מגוללות	מגוללה	מגוללים	מגולל	מגוללות
מנשאות	מנשאה	מנשאים	מנשא	מנשאות
מנסות	מנסה	מנסים	מנסה	מנסות
מאוות	מאוה	מאוים	מאוה	מאוות

INFINITIVVS.

מ	ל	כ	ב	
à viſitando	*ad viſitandum*	*ſicut viſitare*	*in viſitando*	*viſitare*
מִפַּקֵּד	לְפַקֵּד	כְּפַקֵּד	בְּפַקֵּד	פַּקֵּד
מִנַּפֵּץ	לְנַפֵּץ	כְּנַפֵּץ	בְּנַפֵּץ	נַפֵּץ
מֵאַבֵּד	לְאַבֵּד	כְּאַבֵּד	בְּאַבֵּד	אַבֵּד
מִיַּסֵּד	לְיַסֵּד	כְּיַסֵּד	בְּיַסֵּד	יַסֵּד
מִכּוֹנֵן	לְכוֹנֵן	כְּכוֹנֵן	בְּכוֹנֵן	כּוֹנֵן
מִקַּיֵּם	לְקַיֵּם	כְּקַיֵּם	בְּקַיֵּם	קַיֵּם
לְמַלֵּא וכו׳	כְּמַלֵּא	בְּמַלֵּא	מַלֵּא	מַלֹּאת vel
מִגַּלּוֹת	לְגַלּוֹת	כְּגַלּוֹת	בְּגַלּוֹת	גַּלּוֹת
מִפַּלֵּל	לְפַלֵּל	כְּפַלֵּל	בְּפַלֵּל	פַּלֵּל
מִגּוֹלֵל	לְגוֹלֵל	כְּגוֹלֵל	בְּגוֹלֵל	גּוֹלֵל
מִנַּשֵּׂא	לְנַשֵּׂא	כְּנַשֵּׂא	בְּנַשֵּׂא	נַשֵּׂא
מִנַּסּוֹת	לְנַסּוֹת	כְּנַסּוֹת	בְּנַסּוֹת	נַסּוֹת
מֵאַוֹּת	לְאַוֹּת	כְּאַוֹּת	בְּאַוֹּת	אַוֹּת

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	viſitate	*viſita*	*viſitate*	*viſita*
שְׁלֵמִים	פַּקֵּדְנָה	פַּקְּדִי	פַּקְּדוּ	פַּקֵּד
חֲסֵרִים	נַפֵּצְנָה	נַפְּצִי	נַפְּצוּ	נַפֵּץ
נָחֵי פ"א	אַבֵּרְנָה	אַבְּרִי	אַבְּרוּ	אַבֵּר
נָחֵי פ"י	יַסֵּרְנָה	יַסְּרִי	יַסְּרוּ	יַסֵּר
נָחֵי ע'	כּוֹנֵנְנָה	כּוֹנְנִי	כּוֹנְנוּ	כּוֹנֵן
v.ſic	קַיֵּמְנָה	קַיְּמִי	קַיְּמוּ	קַיֵּם
נָחֵי ל"א	מַלֵּאנָה	מַלְּאִי	מַלְּאוּ	מַלֵּא
נָחֵי ל"ה	גַּלֶּינָה	גַּלִּי	גַּלּוּ	גַּלֵּה
כְּפוּלִים	פַּלֵּלְנָה	פַּלְּלִי	פַּלְּלוּ	פַּלֵּל
v·ſic	גּוֹלֵלְנָה	גּוֹלְלִי	גּוֹלְלוּ	גּוֹלֵל
חֲפ"וּ וְנל"א	נַשֵּׂאנָה	נַשְּׂאִי	נַשְּׂאוּ	נַשֵּׂא
חֲפ"וּ וְנל"ה	נַסֶּינָה	נַסִּי	נַסּוּ	נַסֵּה
נָפ"א וְל"ה	אַוֶּינָה	אַוִּי	אַוּוּ	אַוֵּה

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabitis	*viſitabimus*	*viſitabit*	*viſitabis*	*viſitabo*
תפקדו	נפקד	יפקד	תפקד	אפקד
תנפצו	ננפץ	ינפץ	תנפץ	אנפץ
תאכדו	נאכד	יאכד	תאכד	אאכד
תיסדו	ניסד	ייסד	תיסד	איסד
תבוננו	נבונן	יבונן	תבונן	אבונן
תקימו	נקים	יקים	תקים	אקים
תמלאו	נמלא	ימלא	תמלא	אמלא
תגלו	נגלה	יגלה	תגלה	אגלה
תפללו	נפלל	יפלל	תפלל	אפלל
תגוללו	נגולל	יגולל	תגולל	אגולל
תנשאו	ננשא	ינשא	תנשא	אנשא
תנסו	ננסה	ינסה	תנסה	אנסה
תאוו	נאוה	יאוה	תאוה	אאוה

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	viſitabitis viſitabunt	*viſitabit*	*viſitabis*	*viſitabunt*
שְׁלֵמִים	תִּפָּקַדְנָה	תִּפָּקֵד	תִּפָּקְדִי	יִפָּקְדוּ
חֲסֵרִים	תִּנָּפַצְנָה	תִּנָּפֵץ	תִּנָּפְצִי	יִנָּפְצוּ
נָחֵי פּא	תֵּאָבַדְנָה	תֵּאָבֵד	תֵּאָבְדִי	יֵאָבְדוּ
נָחֵי פּי	תִּיסַּרְנָה	תִּיסַּר	תִּיסְּרִי	יִיסְּרוּ
נָחֵי ע	תִּבּוֹנַנָּה	תִּבּוֹנֵן	תִּבּוֹנְנִי	יִבּוֹנְנוּ
v. ſic	תִּקִּימֶנָה	תִּקָּיֵם	תִּקַּיְּמִי	יִקַּיְּמוּ
נָחֵי לא	תִּמָּלֶאנָה	תִּמָּלֵא	תִּמָּלְאִי	יִמָּלְאוּ
נָחֵי לה	תִּגָּלֶינָה	תִּגָּלֶה	תִּגָּלִי	יִגָּלוּ
כְּפוּלִים	תִּפָּלֶלְנָה	תִּפָּלֵל	תִּפָּלְלִי	יִפָּלְלוּ
v. ſic	תִּגּוֹלֶלְנָה	תִּגּוֹלֵל	תִּגּוֹלְלִי	יִגּוֹלְלוּ
הַפּ וְנלא	תִּנָּשֶׂאנָה	תִּנָּשֵׂא	תִּנָּשְׂאִי	יִנָּשְׂאוּ
חַפּ וְנלה	תִּנָּסֶינָה	תִּנָּסֶה	תִּנָּסִי	יִנָּסוּ
נַפּא וְלה	תֵּאָוֶינָה	תֵּאָוֶה	תֵּאָוִי	יֵאָווּ

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	פָּעַל
viſitati viſitatæ fuerunt	*viſitatus viſitata fui*	*viſitatus fuiſti*	*viſitatus fuit*	
פָּקְדוּ	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתָּ	פָּקַד	שְׁלֵמִים
לָקְחוּ	לָקַחְתִּי	לָקַחְתָּ	לָקַח	חֲסֵרִים
אָכְלוּ	אָכַלְתִּי	אָכַלְתָּ	אָכַל	נָחֵי פֵּא
יָלְדוּ	יָלַדְתְּ	יָלַדְתָּ	יָלַד	נָחֵי פֵּי
כּוֹנְנוּ	כּוֹנַנְתִּי	כּוֹנַנְתָּ	כּוֹנֵן	נָחֵי עֽ
חָבְאוּ	חָבֵאתִי	חָבֵאתָ	חָבָא	נָחֵי לֽא
גָּלוּ	גָּלִיתִי	גָּלִיתָ	גָּלָה	נָחֵי לֽה
נָכוּ	נָכִיתִי	נָכִיתָ	נָכָה	חֲפוּנַלֽה
שָׁדְדוּ	שָׁדַדְתִּי	שָׁדַדְתָּ	שָׁדַד	כְּפוּלִים

PRÆTERITVM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
viſitatę fuiſtis	*viſitata fuiſti*	*viſitata fuit*	*viſitati viſitatæ fuimus*	*viſitati fuiſtis*
פֻּקַּדְתֶּן	פֻּקַּדְתְּ	פֻּקְּדָה	פֻּקַּדְנוּ	פֻּקַּדְתֶּם
לֻקַּחְתֶּן	לֻקַּחַתְּ	לֻקְּחָה	לֻקַּחְנוּ	לֻקַּחְתֶּם
אֻכַּלְתֶּן	אֻכַּלְתְּ	אֻכְּלָה	אֻכַּלְנוּ	אֻכַּלְתֶּם
יֻלַּדְתֶּן	יֻלַּדְתְּ	יֻלְּדָה	יֻלַּדְנוּ	יֻלַּדְתֶּם
כּוֹנַנְתֶּן	כּוֹנַנְתְּ	כּוֹנְנָה	כּוֹנַנְנוּ	כּוֹנַנְתֶּם
חֻבֵּאתֶן	חֻבֵּאת	חֻבְּאָה	חֻבֵּאנוּ	חֻבֵּאתֶם
גֻּלֵּיתֶן	גֻּלֵּית	גֻּלְּתָה	גֻּלֵּינוּ	גֻּלֵּיתֶם
נֻכֵּיתֶן	נֻכֵּית	נֻכְּתָה	נֻכֵּינוּ	נֻכֵּיתֶם
שֹׁדַדְתֶּן	שֹׁדַדְתְּ	שֹׁדְדָה	שֹׁדַדְנוּ	שֹׁדַדְתֶּם

PARTICIP. PRAES.

F.P.	F.S.	M.P.	M.S.	בינוני
viſitatę	*viſitata*	*viſitati*	*viſitatus*	
פֹּקְדוֹת	פֹּקְדָה	פֹּקְדִים	פֹּקֵד	שְׁלֵמִים
לֹקְחוֹת	לֹקְחָה	לֹקְחִים	לֹקֵחַ	חֲסֵרִים
אֹכְלוֹת	אֹכְלָה	אֹכְלִים	אֹכֵל	נָחֵי פא
יֹלְדוֹת	יֹלְדָה	יֹלְדִים	יֹלֵד	נָחֵי פי
בּוֹנְנוֹת	בּוֹנְנָה	בּוֹנְנִים	בּוֹנֵן	נָחֵי ע
חֹבְאוֹת	חֹבְאָה	חֹבְאִים	חֹבֵא	נָחֵי לא
גֹּלוֹת	גֹּלָה	גֹּלִים	גֹּלֶה	נָחֵי לה
נֹכוֹת	נֹכָה	נֹכִים	נֹכֶה	חַפ וְלה
שֹׁדְדוֹת	שֹׁדְדָה	שֹׁדְדִים	שֹׁדֵד	כְּפוּלִים

Non Conuenit huic Conjugationi.

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
à viſitari	*ad viſitari*	*à viſitari*	*in viſitari*	*viſitari*
מִפְּקוֹד	לִפְקוֹד	כִּפְקוֹד	בִּפְקוֹד	פְּקוֹת

Non ſunt in vſu.

מֵעֲנוֹת	לַעֲנוֹת	כַּעֲנוֹת	בַּעֲנוֹת	עֲנוֹת

Non ſunt in vſu.

Non Conuenit huic Conjugationi.

שְׁלֵמִים
חֲסֵרִים
נַחֵי פּא
נַחֵי פי
נַחֵי ע
נַחֵי לא
נַחֵי לה
הַפּוּנְלה
כְּפוּלִים

F V T V R V M.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſita-bimini	*viſita-bimur*	*viſitabi-tũr*	*viſita-beris*	*viſi-tabor*
תפקדו	נפקד	יפקד	תפקד	אפקד
תלקחו	נלקח	ילקח	תלקח	אלקח
תאכלו	נאכל	יאכל	תאכל	אאכל
תילדו	נילד	יילד	תילד	אילד
תבוננו	נבונן	יבונן	תבונן	אבונן
תחבאו	נחבא	יחבא	תחבא	אחבה
תגלו	נגלה	יגלה	תגלה	אגלה
תנכו	ננכה	ינכה	תנכה	אנכה
תשדדו	נשדד	ישדד	תשדד	אשדד

F V T V R V M.

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	viſitabimini viſitabuntur	*viſitabitur*	*viſitaberis*	*viſitabuntur*
שלמים	תפקדנה	תפקד	תפקדי	יפקדו
חסרים	תלקחנה	תלקח	תלקחי	ילקחו
נחי פא	תאכלנה	תאכל	תאכלי	יאכלו
נחי פי	תילדנה	תילד	תילדי	יילדו
נחי ע׳	תבוננה	תבונן	תבונני	יבוננו
נחי לא	תחבאנה	תחבא	תחבאי	יחבאו
נחי לה	תגלינה	תגלה	תגלי	יגלו
חפו ונלה	תנכינה	תנכה	תנכי	ינכו
כפולים	תשדדנה	תשדד	תשדדי	ישדדו

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	הִפְעִיל
fecerunt viſitare	*feci viſitare*	*feciſti viſitare*	*fecit viſitare*	
הִפְקִידוּ	הִפְקַדְתִּי	הִפְקַדְתָּ	הִפְקִיד	שְׁלֵמִים
הִגִּישׁוּ	הִגַּשְׁתִּי	הִגַּשְׁתָּ	הִגִּישׁ	חֲסֵרִים
הֶאֱבִידוּ	הֶאֱבַדְתִּי	הֶאֱבַדְתָּ	הֶאֱבִיד	נַחֵי פא
הוֹלִידוּ	הוֹלַדְתִּי	הוֹלַדְתָּ	הוֹלִיד	נַחֵי פי
הֵבִינוּ	הֵבַנְתִּי	הֵבַנְתָּ	הֵבִין	נַחֵי ע
הֵקִימוּ	הֲקִימוֹתִי	הֲקִימוֹתָ	הֵקִים	ſic
הִמְצִיאוּ	הִמְצֵאתִי	הִמְצֵאתָ	הִמְצִיא	נַחֵי לא
הִגְלוּ	הִגְלֵיתִי	הִגְלֵיתָ	הִגְלָה	נַחֵי לה
הֵתַמּוּ	הֲתִמּוֹתִי	הֲתִמּוֹתָ	הֵתַם	כְּפוּלִים
הִשִּׂיאוּ	הִשֵּׂאתִי	הִשֵּׂאתָ	הִשִּׂיא	חֲפוּנֵלא
הִטּוּ	הִטֵּיתִי	הִטֵּיתָ	הִטָּה	חֲפוּנֵלה
הוֹצִיאוּ	הוֹצֵאתִי	הוֹצֵאתָ	הוֹצִיא	נְפֵי וְלא
הוֹרוּ	הוֹרֵיתִי	הוֹרֵיתָ	הוֹרָה	נְפֵי וְלה
הֵבִיאוּ	הֵבֵאתִי	הֵבֵאתָ	הֵבִיא	נְעוּ וְלא

PRÆTERITVM.

2.F.P. fuiſtis viſitare	2.F.S. fuiſti viſitare	3.F.S. fuit viſitare	1.C.P. fuimus viſitare	2.M.P. fuiſtis viſitare
הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתְּ	הִפְקִידוּ	הִפְקַדְנוּ	הִפְקַדְתֶּם
הִגַּשְׁתֶּן	הִגַּשְׁתְּ	הִגִּישָׁה	הִגַּשְׁנוּ	הִגַּשְׁתֶּם
הֶאֱבַדְתֶּן	הֶאֱבַדְתְּ	הֶאֱבִידָה	הֶאֱבַדְנוּ	הֶאֱבַדְתֶּם
הוֹלַדְתֶּן	הוֹלַדְתְּ	הוֹלִידָה	הוֹלַדְנוּ	הוֹלַדְתֶּם
הֲבַנְתֶּן	הֲבַנְתְּ	הֵבִינָה	הֲבַנְנוּ	הֲבַנְתֶּם
הֲקִימוֹתֶן	הֲקִימוֹתְ	הֵקִימָה	הֲקִימוֹנוּ	הֲקִימוֹתֶם
הִמְצֵאתֶן	הִמְצֵאתְ	הִמְצִיאָה	הִמְצֵאנוּ	הִמְצֵאתֶם
הִגְלֵיתֶן	הִגְלִית	הִגְלְתָה	הִגְלִינוּ	הִגְלֵיתֶן
הֲתִמּוֹתֶן	הֲתִמּוֹת	הֵתַמָּה	הֲתִמּוֹנוּ	הֲתִמּוֹתֶם
הִשֵּׁאתֶן	הִשֵּׁאת	הִשִּׁיאָה	הִשֵּׁאנוּ	הִשֵּׁאתֶם
הִטֵּיתֶן	הִטִּית	הִטְּתָה	הִטִּינוּ	הִטֵּיתֶם
הוֹצֵאתֶן	הוֹצֵאת	הוֹצִיאָה	הוֹצֵאנוּ	הוֹצֵאתֶם
הוֹרֵיתֶן	הוֹרִית	הוֹרְתָה	הוֹרִינוּ	הוֹרֵיתֶן
הֲבֵאתֶן	הֲבֵאת	הֵבִיאָה	הֲבֵאנוּ	הֲבֵאתֶם

L

PARTICIP. PRAES.

F. S. (vel)	F. S.	M.P.	M.S.	בינוני
	faciens viſitare	*facientes viſitare*	*faciens viſitare*	
מפקדת	מפקידה	מפקידים	מפקיד	שלמים
מנשת	מנישה	מנישים	מניש	חסרים
מאבדת	מאבידה	מאבידים	מאביד	נחי פא
מולדת	מולידה	מולידים	מוליד	נחי פי
	מבינה	מבינים	מבין	נחי ע
	ממציאה	ממציאים	ממציא	נחי לא
	מגלה	מגלים	מגלה	נחי לה
	מתמה	מתמים	מתם	כפולים
	משיאה	משיאים	משיא	חפונלא
	מטה	מטים	מטה	חפונלה
	מוציאה	מוציאים	מוציא	נפולא
	מורה	מורים	מורה	נפולה
	מביאה	מביאים	מביא	נעולא

PARTICIPIVM.

F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*	*F.P.*
facta viſitare	*facta viſitare*	*facti viſitare*	*factus viſitare*	*facientes viſitare*
	מָפְקֶדֶת			
מָפְקָדוֹת	מָפְקָדָה	מָפְקָדִים	מָפְקָד	מַפְקִידוֹת
מֻגָּשׁוֹת	מֻגָּשָׁה	מֻגָּשִׁים	מֻגָּשׁ	מַגִּישׁוֹת
	מֻגֶּשֶׁת v.			מַאֲבִידוֹת
מוּלָדוֹת	מוּלָדָה	מוּלָדִים	מוּלָד	מוֹלִידוֹת
מוּבָנוֹת	מוּבָנָה	מוּבָנִים	מוּבָן	מְבִינוֹת
מְמֻצָּאוֹת	מְמֻצָּאָה	מְמֻצָּאִים	מְמֻצָּא	מְמַצִּיאוֹת
מָגְלוֹת	מָגְלָה	מָגְלִים	מָגְלֶה	מַגְלוֹת
מוּתַמּוֹת	מוּתַמָּה	מוּתַמִּים	מוּתָם	מְתִמּוֹת
מֻשָּׂאוֹת	מֻשָּׂאָה	מֻשָּׂאִים	מֻשָּׂא	מַשִּׂיאוֹת
מֻטּוֹת	מֻטָּה	מֻטִּים	מֻטֶּה	מַטּוֹת
מוּצָאוֹת	מוּצָאָה	מוּצָאִים	מוּצָא	מוֹצִיאוֹת
מוּרוֹת	מוּרָה	מוּרִים	מוּרֶה	מוֹרוֹת
מוּבָאוֹת	מוּבָאָה	מוּבָאִים	מוּבָא	מְבִיאוֹת

Digitized by Google

INFINITIVVS.

מ	ל	כ	ב	
à facien-do viſi-tare	*ad facien-dum viſi-tare*	*ſicut fa-cere viſi-tare*	*in faci-endo vi-ſitare*	*facere viſitare*
				הַפְקֵד v.
מֵהַפְקִיד	לְהַפְקִיד	כְּהַפְקִיד	בְּהַפְקִיד	הַפְקִיד
מֵהַגִּישׁ	לְהַגִּישׁ	כְּהַגִּישׁ	בְּהַגִּישׁ	הַגִּישׁ
מֵהַאֲבִיד	לְהַאֲבִיד	כְּהַאֲבִיד	בְּהַאֲבִיד	הַאֲבִיד
מֵהוֹלִיד	לְהוֹלִיד	כְּהוֹלִיד	בְּהוֹלִיד	הוֹלִיד
מֵהָבִין	לְהָבִין	כְּהָבִין	בְּהָבִין	הָבִין
מֵהַמְצִיא	לְהַמְצִיא	כְּהַמְצִיא	בְּהַמְצִיא	הַמְצִיא
מֵהַגְלוֹת	לְהַגְלוֹת	כְּהַגְלוֹת	בְּהַגְלוֹת	הַגְלוֹת
מֵהָתֵם	לְהָתֵם	כְּהָתֵם	בְּהָתֵם	הָתֵם
מֵהַשִּׂיא	לְהַשִּׂיא	כְּהַשִּׂיא	בְּהַשִּׂיא	הַשִּׂיא
מֵהַטּוֹת	לְהַטּוֹת	כְּהַטּוֹת	בְּהַטּוֹת	הַטּוֹת
מֵהוֹצִיא	לְהוֹצִיא	כְּהוֹצִיא	בְּהוֹצִיא	הוֹצִיא
מֵהוֹרוֹת	לְהוֹרוֹת	כְּהוֹרוֹת	בְּהוֹרוֹת	הוֹרוֹת
מֵהָבִיא	לְהָבִיא	כְּהָבִיא	בְּהָבִיא	הָבִיא

Digitized by Google

IMPERATIVVS.

	F.P.	*F.S.*	*M.P.*	*M.S.*
	facite viſitare	*fac viſitare*	*facite viſitare*	*fac viſitare*
שְׁלֵמִים	הַפְקֵדְנָה	הַפְקִידִי	הַפְקִידוּ	הַפְקֵיד
חֲסֵרִים	הַגֵּשְׁנָה	הַגִּישִׁי	הַגִּישׁוּ	הַגֵּישׁ
נַחֵי פא״	הַאֲבֵדְנָה	הַאֲבִידִי	הַאֲבִידוּ	הַאֲבֵד
נַחֵי פי״	הוֹלֵדְנָה	הוֹלִידִי	הוֹלִידוּ	הוֹלֵיד
נַחֵי ע׳	הֲבֵנֶנָה	הָבִינִי	הָבִינוּ	הָבֵן
נַחֵי לא״	הַמְצֶאנָה	הַמְצִיאִי	הַמְצִיאוּ	הַמְצִיא
נַחֵי לה״	הַגְלֶינָה	הַגְלִי	הַגְלוּ	הַגְלֵה
כְּפוּלִים	הֲתִמֶּנָה	הָתֵמִּי	הָתֵמּוּ	הָתֵם
חֲפוּנַלא״	הַשֶּׂאנָה	הַשִּׂיאִי	הַשִּׂיאוּ	הַשֵּׂא
חֲפוּנַלה״	הַטֶּינָה	הַטִּי	הַטּוּ	הַטֵּה
נַפ״וְלא״	הוֹצֶאנָה	הוֹצִיאִי	הוֹצִיאוּ	הוֹצֵא
נַפ״וְלה״	הוֹרֶינָה	הוֹרִי	הוֹרוּ	הוֹרֵה
נַע״וְלא״	הָבֶאנָה	הָבִיאִי	הָבִיאוּ	הָבֵא

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
facietis viſitare	*faciemus viſitare*	*faciet viſitare*	*facies viſitare*	*faciam viſi-*
תַּפְקִידוּ	נַפְקִיד	יַפְקִיד	תַּפְקִיד	אַפְקִיד
תַּגִּישׁוּ	נַגִּישׁ	יַגִּישׁ	תַּגִּישׁ	אַגִּישׁ
תַּאֲבִידוּ	נַאֲבִיד	יַאֲבִיד	תַּאֲבִיד	אַאֲבִיד
תּוֹלִידוּ	נוֹלִיד	יוֹלִיד	תּוֹלִיד	אוֹלִיד
תָּבִינוּ	נָבִין	יָבִין	תָּבִין	אָבִין
תּוֹקְמוּ	נוֹקָם	יוֹקָם	תּוֹקָם	אוֹקָם
תַּמְצִיאוּ	נַמְצִיא	יַמְצִיא	תַּמְצִיא	אַמְצִיא
תַּגְלוּ	נַגְלֶה	יַגְלֶה	תַּגְלֶה	אַגְלֶה
תָּהֵמּוּ	נָהֵם	יָהֵם	תָּהֵם	אָהֵם
תַּשִּׁיאוּ	נַשִּׁיא	יַשִּׁיא	תַּשִּׁיא	אַשִּׁיא
תַּטּוּ	נַטֶּה	יַטֶּה	תַּטֶּה	אַטֶּה
תּוֹצִיאוּ	נוֹצִיא	יוֹצִיא	תּוֹצִיא	אוֹצִיא
תּוֹרוּ	נוֹרֶה	יוֹרֶה	תּוֹרֶה	אוֹרֶה
תָּבִיאוּ	נָבִיא	יָבִיא	תָּבִיא	אָבִיא

FVTVRVM.

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	facietis facient viſitare	*faciet viſitare*	*facies viſitare*	*facient viſitare*
שְׁלֵמִים	תַּפְקֵדְנָה	תַּפְקִיד	תַּפְקִידִי	יַפְקִידוּ
הֲסֵרִים	תַּגֵּשְׁנָה	תַּגִּישׁ	תַּגִּישִׁי	יַגִּישׁוּ
נַחֵי פֵּא	תַּאֲבֵדְנָה	תַּאֲבִיד	תַּאֲבִידִי	יַאֲבִידוּ
נַחֵי פֵּי	תּוֹלֵדְנָה	תּוֹלִיד	תּוֹלִידִי	יוֹלִידוּ
נַחֵי עֵ׳	תְּבִנֶנָה	תָּבִין	תָּבִינִי	יָבִינוּ
	תּוּקַמְנָה	תּוּקַם	תּוּקְמִי	יוּקְמוּ
נַחֵי לָא	תַּמְצֶאנָה	תַּמְצִיא	תַּמְצִיאִי	יַמְצִיאוּ
נַחֵי לָה	תַּגְלֶינָה	תַּגְלֶה	תַּגְלִי	יַגְלוּ
כְּפוּלִים	תְּתִמֶּנָה	תָּתֵם	תָּתֵמִּי	יָתֵמּוּ
חַפֵּ וְנַלָא	תַּשֶּׂאנָה	תַּשִּׂיא	תַּשִּׂיאִי	יַשִּׂיאוּ
חַפֵּ וְנַלָה	תַּטֶּינָה	תַּטֶּה	תַּטִּי	יַטּוּ
נַפֵּי וְלָא	תּוֹצֶאנָה	תּוֹצִיא	תּוֹצִיאִי	יוֹצִיאוּ
נַפֵּי וְלָא	תּוֹרֶינָה	תּוֹרֶה	תּוֹרִי	יוֹרוּ
נַעֵו וְלָה	תְּבֶאנָה	תָּבִיא	תָּבִיאִי	יָבִיאוּ

PRÆTERITVM.

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	הָפְעַל
facti, factæ fuerunt viſitare	*factus fui viſitare*	*factus fuiſti viſitare*	*factus fuit viſitare*	
הָפְקְדוּ	הָפְקַדְתִּי	הָפְקַדְתָּ	הָפְקַד	שְׁלֵמִים
הָגְּשׁוּ	הָגַּשְׁתִּי	הָגַּשְׁתָּ	הָגַּשׁ	חֲסֵרִים
הוּלְדוּ	הוּלַדְתִּי	הוּלַדְתָּ	הוּלַד	נַחֵי פי
הוּכְנוּ	הוּכַנְתִּי	הוּכַנְתָּ	הוּכַן	נַחֵי ע
הָחְבְּאוּ	הָחְבֵּאתִי	הָחְבֵּאתָ	הָחְבָּא	נַחֵי לא
הָגְלוּ	הָגְלֵיתִי	הָגְלֵיתָ	הָגְלָה	נַחֵי לה
הוּתַמּוּ	הוּתַמּוֹתִי	הוּתַמּוֹתָ	הוּתַם	כְּפוּלִים
הֻשְּׂאוּ	הֻשֵּׂאתִי	הֻשֵּׂאתָ	הֻשָּׂא	חַפּוּנָלא
הֻטּוּ	הֻטֵּיתִי	הֻטֵּיתָ	הֻטָּה	חַפּוּנָלה
הוּצְאוּ	הוּצֵאתִי	הוּצֵאתָ	הוּצָא	נַפּוּלא
הוּרוּ	הוּרֵיתִי	הוּרֵיתָ	הוּרָה	נַפּוּלה
הוּבְאוּ	הוּבֵאתִי	הוּבֵאתָ	הוּבָא	נַעוּלא

PRÆTERITVM.

2.F.P.	2.F.S.	3.F.S.	1.C.P.	2.M.P.
factæ fuiſtis viſitare	*facta fuiſti viſitare*	*facta fuit viſitare*	*facti fuimus viſitare*	*facti fuiſtis viſitare*
הָפְקַדְתֶּן	הָפְקַדְתְּ	הָפְקְדָה	הָפְקַדְנוּ	הָפְקַדְתֶּם
הָגַּשְׁתֶּן	הָגַּשְׁתְּ	הָגְּשָׁה	הָגַּשְׁנוּ	הָגַּשְׁתֶּם
הוּלַדְתֶּן	הוּלַדְתְּ	הוּלְדָה	הוּלַדְנוּ	הוּלַדְתֶּם
הוּבַנְתֶּן	הוּבַנְתְּ	הוּבְנָה	הוּבַנְּנוּ	הוּבַנְתֶּם
הָחְבֵּאתֶן	הָחְבֵּאת	הָחְבְּאָה	הָחְבֵּאנוּ	הָחְבֵּאתֶם
הָגְלֵיתֶן	הָגְלֵית	הָגְלְתָה	הָגְלֵינוּ	הָגְלֵיתֶם
הוּתַמּוֹתֶן	הוּתַמּוֹת	הוּתְמָה	הוּתַמּוֹנוּ	הוּתַמּוֹתֶם
הֻשֵּׁאתֶן	הֻשֵּׁאת	הֻשְּׁאָה	הוּשֵּׁאנוּ	הֻשֵּׁאתֶם
הֻטִּיתֶן	הֻטִּית	הֻטְּתָה	הֻטִּינוּ	הֻטִּיתֶם
הוּצֵאתֶן	הוּצֵאת	הוּצְאָה	הוּצֵאנוּ	הוּצֵאתֶם
הוּרֵיתֶן	הוּרֵית	הוּרְתָה	הוּרֵינוּ	הוּרֵיתֶם
הוּבֵאתֶן	הוּבֵאת	הוּבְאָה	הוּבֵאנוּ	הוּבֵאתֶם

Non Conuenit huic Conjugationi.

Digitized by Google

Non Conuenit huic Conjugationi.

Digitized by Google

INFINITIVVS.

ם	ל	כ	ב	
à fieri viſitare	ad fieri viſitare	ſicut fieri viſitare	in fieri viſitare	fieri viſitare
מהפקד	להפקד	כהפקד	בהפקד	הפקד
			הפקדה	vel
מהגש	להגש	כהגש	בהגש	הגש
מהלדת	להלדת	כהלדת	בהלדת	הלדת

Non ſunt in vſu.

מהגלה	להגלה	כהגלה	בהגלה	הגלה

Non ſunt in vſu.

Non Conuenit huic Conjugationi.

שְׁלֵמִים

חֲסֵרִים
נָחֵי פּ״
נָחֵי ע״
נָחֵי לא״

נָחֵי לה״
כְּפוּלִים
חַפּ וְנֵלא״
חַפּ וְנֵלה״
נַפּי וְלא״
נַפּי וְלה״
נַעו וְלא״

Digitized by Google

FVTVRVM

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
fietis viſitare	*fiemus viſitare*	*fiet viſitare*	*fies viſitare*	*fiam viſita-re*
תִּפָּקְדוּ	נִפָּקֵד	יִפָּקֵד	תִּפָּקֵד	אֶפָּקֵד
תִּנָּשׁוּ	נִנָּשׁ	יִנָּשׁ	תִּנָּשׁ	אֶנָּשׁ
תּוּלְדוּ	נוּלַד	יוּלַד	תּוּלַד	אוּלַד
תּוּבְנוּ	נוּבַן	יוּבַן	תּוּבַן	אוּבַן
תֵּחָבְאוּ	נֵחָבֵא	יֵחָבֵא	תֵּחָבֵא	אֵחָבֵא
תִּגָּלוּ	נִגָּלֶה	יִגָּלֶה	תִּגָּלֶה	אֶגָּלֶה
תּוּתַמּוּ	נוּתַם	יוּתַם	תּוּתַם	אוּתַם
תִּשָּׂאוּ	נוּשָּׂא	יִשָּׂא	תִּשָּׂא	אֶשָּׂא
תֻּטּוּ	נֻטֶּה	יֻטֶּה	תֻּטֶּה	אֻטֶּה
תּוּצְאוּ	נוּצָא	יוּצָא	תּוּצָא	אוּצָא
תּוּרוּ	נוּרֶה	יוּרֶה	תּוּרֶה	אוּרֶה
תּוּבְאוּ	נוּבָא	יוּבָא	תּוּבָא	אוּבָא

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	fietis fient viſitare	*fiet viſitare*	*fies viſitare*	*fient viſitare*
שלמים	תפקדנה	תפקד	תפקדי	יפקדו
חסרים	תנשנה	תנש	תנשי	ינשו
נחי פ״י	תולדנה	תולד	תולדי	יולדו
נחי ע״ו	תובננה	תובן	תובני	יובנו
נחי ל״א	תחבאנה	תחבא	תחבאי	יחבאו
נחי ל״ה	תגלינה	תגלה	תגלי	יגלו
כפולים	תותמנה	תותם	תותמי	יותמו
חפ״נ ל״א	תשאנה	תשא	תשאי	ישאו
נפ״ו ול״ה	תטינה	תטה	תטי	יטו
נפ״ו ול״א	תוצאנה	תוצא	תוצאי	יוצאו
נפ״ו ול״ה	תורינה	תורה	תורי	יורו
נע״ו ול״א	תובאנה	תובא	תובאי	יובאו

PRÆTERITVM. התפעל

3.C.P.	1.C.S.	2.M.S.	3.M.S.	
viſitaue-runt ſe	*viſitaui me*	*viſitaſti te*	*viſitauit ſe*	
התפקדו	התפקדתי	התפקדת	התפקד	שלמים
התנפלו	התנפלתי	התנפלת	התנפל	חסרים
התאמרו	התאמרתי	התאמרת	התאמר	נחי פא
התודעו	התודעתי	התודעת	התודע	נחי פי
התכוננו	התכוננתי	התכוננת	התכונן	נחי ע׳
התחבאו	התחבאתי	התחבאת	התחבא	נחי לא
התגלו	התגליתי	התגלית	התגלה	נחי לה
התפללו	התפללתי	התפללת	התפלל	כפולים
התגוללו	התגוללתי	התגוללת	התגולל	כפולים
התנשאו	התנשאתי	התנשאת	התנשא	חפ ונלא
התאוו	התאויתי	התאוית	התאוה	נפא ולה
התיראו	התיראתי	התיראת	התירא	נפי ולא
התודו	התודיתי	התודית	התודה	נפי ולה

PRÆTERITVM.

2.F.P.	*2.F.S.*	*3.F.S.*	*1.C.P.*	*2.M.P.*
viſitaſtis vos	*viſitaſti te*	*viſitauit ſe*	*viſitauimus nos*	*viſitaſtis vos*
התפקדתם	התפקדנו	התפקדה	התפקדת	התפקדתן
התנפלתם	התנפלנו	התנפלה	התנפלת	התנפלתן
התאמרתם	התאמרנו	התאמרה	התאמרת	התאמרתן
התודעתם	התודענו	התודעה	התודעת	התודעתן
התכוננתם	התכוננו	התכוננה	התכוננת	התכוננתן
התחבאתם	התחבאנו	התחבאה	התחבאת	התחבאתן
התגליתם	התגלינו	התגלתה	התגלית	התגליתן
התפללתם	התפללנו	התפללה	התפללת	התפללתן
התגוללתם	התגוללנו	התגוללה	התגוללת	התגוללתן
התנשאתם	התנשאנו	התנשאה	התנשאת	התנשאתן
התאויתם	התאוינו	התאותה	התאוית	התאויתן
התיראתם	התיראנו	התיראה	התיראת	התיראתן
התודיתם	התודינו	התודתה	התודית	התודיתן

PARTICIP. PRAES.

F. S. *viſitans ſe* vel		M.P. *viſitantes ſe*	M.S. *viſitans ſe*	בינוני
מִתְפַּקֶּדֶת	מִתְפַּקְּדָה	מִתְפַּקְּדִים	מִתְפַּקֵּד	שְׁלֵמִים
מִתְנַפֶּלֶת	מִתְנַפְּלָה	מִתְנַפְּלִים	מִתְנַפֵּל	חֲסֵרִים
מִתְאַמֶּרֶת	מִתְאַמְּרָה	מִתְאַמְּרִים	מִתְאַמֵּר	נָחֵי פא
מִתְוַדַּעַת	מִתְוַדְּעָה	מִתְוַדְּעִים	מִתְוַדֵּעַ	נָחֵי פי
מִתְבּוֹנֶנֶת	מִתְבּוֹנְנָה	מִתְבּוֹנְנִים	מִתְבּוֹנֵן	נָחֵי ע
מִתְחַבֵּאת	מִתְחַבְּאָה	מִתְחַבְּאִים	מִתְחַבֵּא	נָחֵי לא
מִתְגַּלִּית	מִתְגַּלָּה	מִתְגַּלִּים	מִתְגַּלֶּה	נָחֵי לה
מִתְפַּלֶּלֶת	מִתְפַּלְּלָה	מִתְפַּלְּלִים	מִתְפַּלֵּל	כְּפוּלִים
מִתְגּוֹלֶלֶת	מִתְגּוֹלְלָה	מִתְגּוֹלְלִים	מִתְגּוֹלֵל	
מִתְנַשֵּׂאת	מִתְנַשְּׂאָה	מִתְנַשְּׂאִים	מִתְנַשֵּׂא	הפ ונלא
מִתְאַוִּית	מִתְאַוָּה	מִתְאַוִּים	מִתְאַוֶּה	נפא ולה
מִתְיָרֵאת	מִתְיָרְאָה	מִתְיָרְאִים	מִתְיָרֵא	נפי ולא
מִתְוַדִּית	מִתְוַדָּה	מִתְוַדִּים	מִתְוַדֶּה	נפי ולה

PARTICIPIVM. פעול

Non Conuenit huic Conjugationi.

F. P.

viſitantes ſe

מתפקדות
מתנפלות
מתאמרות
מתודעות
מתבוננות
מתחבאות
מתגלות
מתפללות
מתגוללות
מתנשאות
מתאוות
מתיראות
מתודות

INFINITIVVS.

מ	ל	כ	ב	
à viſitando ſe	*ad viſitandum ſe*	*ſicut viſitare ſe*	*in viſitando ſe*	*viſitare ſe*
מֵהִתְפַקֵד	לְהִתְפַקֵד	כְּהִתְפַקֵד	בְּהִתְפַקֵד	הִתְפַקֵד
מֵהִתְנַפֵל	לְהִתְנַפֵל	כְּהִתְנַפֵל	בְּהִתְנַפֵל	הִתְנַפֵל
מֵהִתְאַמֵר	לְהִתְאַמֵר	כְּהִתְאַמֵר	בְּהִתְאַמֵר	הִתְאַמֵר
מֵהִתְוַדֵעַ	לְהִתְוַדֵעַ	כְּהִתְוַדֵעַ	בְּהִתְוַדֵעַ	הִתְוַדֵעַ
מֵהִתְכוֹנֵן	לְהִתְכוֹנֵן	כְּהִתְכוֹנֵן	בְּהִתְכוֹנֵן	הִתְכוֹנֵן
מֵהִתְחַבֵא	לְהִתְחַבֵא	כְּהִתְחַבֵא	בְּהִתְחַבֵא	הִתְחַבֵא
מֵהִתְגַלוֹרת	לְהִתְגַלוֹת	כְּהִתְגַלוֹת	בְּהִתְגַלוֹת	הִתְגַלוֹת
מֵהִתְפַלֵל	לְהִתְפַלֵל	כְּהִתְפַלֵל	בְּהִתְפַלֵל	הִתְפַלֵל
מֵהִתְגוֹלֵל	לְהִתְגוֹלֵל	כְּהִתְגוֹלֵל	בְּהִתְגוֹלֵל	הִתְגוֹלֵל
מֵהִתְנַשֵׂא	לְהִתְנַשֵׂא	כְּהִתְנַשֵׂא	פְהִתְנַשֵׂא	הִתְנַשֵׂא
מֵהִתְאַווֹת	לְהִתְאַווֹת	כְּהִתְאַווֹת	בְּהִתְאַווֹת	הִתְאַווֹת
מֵהִתְיָרֵא	לְהִתְיָרֵא	כְּהִתְיָרֵא	בְּהִתְיָרֵא	הִתְיָרֵא
מֵהִתְוַדוֹת	לְהִתְוַדוֹת	כְּהִתְוַדוֹת	בְּהִתְוַדוֹת	הִתְוַדוֹת

IMPERATIVVS.

	F.P:	*F.S.*	*M.P:*	*M.S.*
	viſitate vos	*viſita te*	*viſitate vos*	*viſita te*
שְׁלֵמִים	הִתְפַּקֵּדְנָה	הִתְפַּקְּדִי	הִתְפַּקְּדוּ	הִתְפַּקֵּד
חֲסֵרִים	הִתְנַפֵּלְנָה	הִתְנַפְּלִי	הִתְנַפְּלוּ	הִתְנַפֵּל
נַחֵי פא	הִתְאַמֵּרְנָה	הִתְאַמְּרִי	הִתְאַמְּרוּ	הִתְאַמֵּר
נַחֵי פי	הִתְוַדַּעְנָה	הִתְוַדְּעִי	הִתְוַדְּעוּ	הִתְוַדַּע
נַחֵי ע	הִתְכּוֹנֵנְנָה	הִתְכּוֹנְנִי	הִתְכּוֹנְנוּ	הִתְכּוֹנֵן
נַחֵי לא	הִתְחַבֵּאנָה	הִתְחַבְּאִי	הִתְחַבְּאוּ	הִתְחַבֵּא
נַחֵי לה	הִתְגַּלֶּינָה	הִתְגַּלִּי	הִתְגַּלּוּ	הִתְגַּלֵּה
כְּפוּלִים	הִתְפַּלֵּלְנָה	הִתְפַּלְּלִי	הִתְפַּלְּלוּ	הִתְפַּלֵּל
כְּפוּלִים	הִתְגּוֹלֵלְנָה	הִתְגּוֹלְלִי	הִתְגּוֹלְלוּ	הִתְגּוֹלֵל
חַפּ ונלא	הִתְנַשֶּׂאנָה	הִתְנַשְּׂאִי	הִתְנַשְּׂאוּ	הִתְנַשֵּׂא
נַפּא ולה	הִתְאַוֶּינָה	הִתְאַוִּי	הִתְאַוּוּ	הִתְאַוֶּה
נַפּי ולא	הִתְיָרֶאנָה	הִתְיָרְאִי	הִתְיָרְאוּ	הִתְיָרֵא
נַפּי ולה	הִתְוַדֶּינָה	הִתְוַדִּי	הִתְוַדּוּ	הִתְוַדֶּה

FVTVRVM.

2.M.P.	1.C.P.	3.M.S.	2.M.S.	1.C.S.
viſitabitis vos	*viſitabimus nos*	*viſitabit ſe*	*viſitabis te*	*viſitabo me*
תתפקדו	נתפקד	יתפקד	תתפקד	אתפקד
תתנפלו	נתנפל	יתנפל	תתנפל	אתנפל
תתאמרו	נתאמר	יתאמר	תתאמר	אתאמר
תתודעו	נתודע	יתודע	תתודע	אתודע
תתכוננו	נתכונן	יתכונן	תתכונן	אתכונן
תתחבאו	נתחבא	יתחבא	תתחבא	אתחבא
תתגלו	נתגלה	יתגלה	תתגלה	אתגלה
תתפללו	נתפלל	יתפלל	תתפלל	אתפלל
תתגוללו	נתגולל	יתגולל	תתגולל	אתגולל
תתנשאו	תתנשא	יתנשא	תתנשא	אתנשא
תתאוו	נתאוה	יתאוה	תתאוה	אתאוה
תתיראו	נתירא	יתירא	תתירא	אתירא
תתודו	נתודה	יתודה	תתודה	אתודה

FVTVRVM.

	2.3.F.P.	3.F.S.	2.F.S.	3.M.P.
	viſitabitis vos viſitabunt ſe	*viſitabit ſe*	*viſitabis te*	*viſitabunt ſe*
שלמים	תתפקדנה	תתפקד	תתפקדי	יתפקדו
חסרים	תתנפלנה	תתנפל	תתנפלי	יתנפלו
נחי פא	תתאמרנה	תתאמר	תתאמרי	יתאמרו
נחי פי	תתודענה	תתודע	תתודעי	יתודעו
נחי ע׳	תתבוננה	תתבונן	תתבונני	יתבוננו
נחי לא	תתחבאנה	תתחבא	תתחבאי	יתחבאו
נחי לה	תתגלינה	תתגלה	תתגלי	יתגלו
כפולים	תתפללנה	תתפלל	תתפללי	יתפללו
כפולים	תתגוללנה	תתגולל	תתגוללי	יתגוללו
חפונלא	תתנשאנה	תתנשא	תתנשאי	יתנשאו
נפאולה	תתאוינה	תתאוה	תתאוי	יתאוו
נפיולא	תתיראנה	תתירא	תתיראי	יתיראו
נפיולה	תתודינה	תתודה	תתודי	יתודו

Tabula Conjugationis Quadratę.

Hæc Verba ſunt ſemper de Conjugatione Pihel *vel* Hithpahel.

Præteritum.

שִׁעֲשַׁע גִּעֲנַעְתָּ הִרְחַרְתִּי גִּלְגְּלוּ׃ דִּרְדַּרְתֶּם׃
טִמְטַמְנוּ׃ כִּלְכְּלָה &c.

Participium præſens.

מְגַלְגֵּל מְאַבְזְרִים׃ מְפַרְנֶסֶת מְשַׁכְלְלוֹת׃

Pahul.

מְשֻׁעֲשָׁע מְשֻׁעְבָּדִים׃ מְחֻסְפֶּסֶת &c.

Imperatiuus.

צַמְצֵם קַעְקְעוּ׃ צַפְצְפִי קַשְׁקֵשְׁנָה׃

Infinitiuus.

בְּשַׁפְשֵׁף לְתַלְתֵּל סַבְרְכֵּם &c.

Futurum:

אֲכַלְכֵּל תְּלַפְלֵף יְלַחְלַח נְמַנְמֵן יְמַכְמְכוּ׃
תְּסַנְסְנִי תְּפַעְפַּעְנָה׃

Præteritum Hithpahel.

הִשְׁתַּעְשַׁע הִתְרַבְרַבְתָּ הִתְטַלְטַלְתִּי
הִתְבַּקְבְּקוּ׃ הִתְבַּצְבְּצָה &c.

מתפרגל

Particip. pręſens.

מִתְגַּלְגֵּל מִתְרַמְפְּשִׁים מִסְתַּנְפֶּרֶת &c.

Imperatiuus.

הִצְטַעְצַע הִתְקַדְקְדוּ הִתְגַּלְגְּלִי &c.

Futurum.

אֶתְבַּרְבַּר תִּתְמַהְמַהּ יִתְלַכְלֵךְ נִצְטַלְצֵל
יִתְגַּרְגְּרוּ תִּתְפַּלְפְּלוּ &c.

Reperitur etiam vnum quinque radicalium, ſcilicet חֲמַרְמַר quod reſpectiuè eodem modo conjugabitur.

FINIS, LAVS DEO.

IN GRAMMATICA.

ERRATA	*CORRIGENDA.*
Fol. 17. § 9. *vocalibus*	*vocibus*
fol. 19. Reg. 1. poſt *Dagheſſata* addatur	*vocale fit.*
fol. 28. § 1. וַיָּקָם pro וַיָּקֹם	וַיָּקֹם pro וַיָּקָם
fol. 46. § 3. לָנוּ vobis	לָנוּ nobis
fol. 49 § 3 הַהֶבֶל	הַהֶבֶל
fol. 61 & 63 VIII.	XIII.
fol. 100. C. 24. PIHEL & PVHAL	HIPHIL & HOPHAL.
fol. 103 § 5 Partic. &c. addatur annotationibus Hiphil.	
fol. 120 § 10 alio	alij
fol. 145 CAP. XXXIX.	CAP. XXXIX. *De Præpoſitione.*

IN EXERCITATIONE.

Fol. 24. lin 8. יְחַסֶּה iuxta mentem Bellarmini eſt legendum יְחַסֶּה cuius menti explicatio concordat.

fol. 25 lin. 5 expungendum *cur autem* vſque ad punctum.

fol. 47 lin. 2 חוֹשֶׁה הוֹסָה

In TABVLIS.

ERRATA	*CORRIGENDA.*
Fol. 49 lin. 8. בְּנָה	בְּנָה
fol. 50 lin. 2. *viſitanſe*	*viſitans*

ERRATA	*CORRIGENDA.*
fol. 55 lin: 10. כפולים	נחי לה
lin. 12. חפ ונלה	חפ ונלא
fol. 56 lin. penult. נורא	נורה
fol. 57 lin. 14. נאפתה	נאפתה
fol. 60 lin. 10. in fine deeſt.	תו'
fol. 62 lin. 4. תפקד	הפקד
lin. 16. תירא יירא נירא	תירה יירה נירה
fol. 63 lin. 14. חפ ונלא	חפ ונלה
lin. 16. נפי ולה	נפי ולא
fol. 64 lin. 9. קימת	קימת
fol. 65. lin. 11. גלתם	גלתה
fol. 72 lin. 8. ילרת	ילדתי
fol. 76 lin. 4. מפקוד	מפקוד
fol. 78 lin. 9. אחבה	אחבא
fol. 81 lin. 4. הפקידו	הפקידה
lin. 9. הקימונו	הקימונו
fol. 89 lin. 10. הגלתה	הגלתה
fol. 95 lin. 12. נפי ולה	חפ ונלה

A01 1463810

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXVII
D
105
NAPOLI

105